BYTOVÁ GALERIE 34 —výpověď Jaroslava Pulicara

TEORETICKÁ BAKALÁŘSKÁ PRÁCE
LUCIE HULEJOVÁ-PEŠÁKOVÁ
Slezská univerzita v Opavě
Filozoficko-přírodovědecká fakulta
Institut tvůrčí fotografie, Opava, 2025

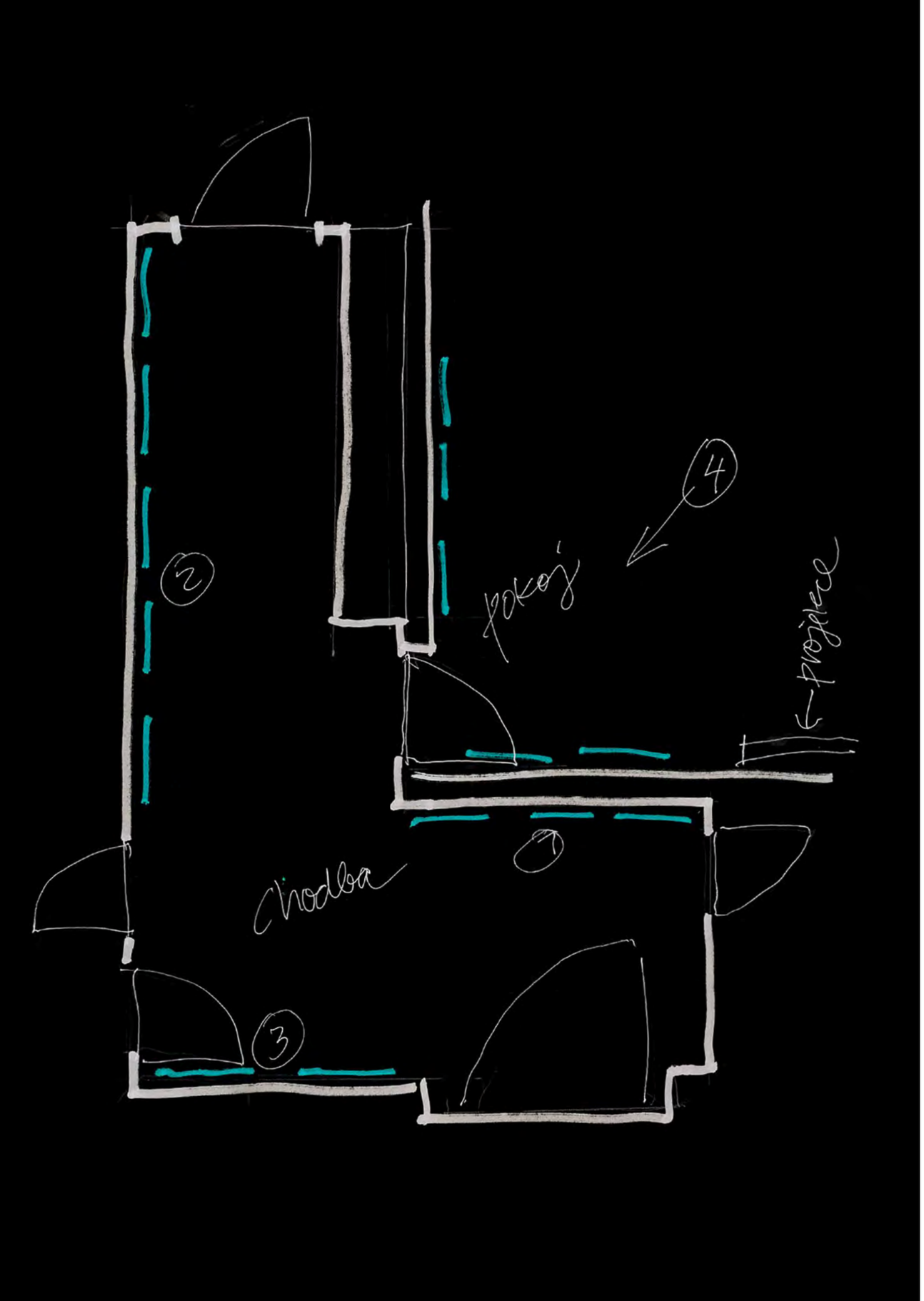

BYTOVÁ GALERIE 34 – výpověď Jaroslava Pulicara

APARTMENT GALLERY 34 – THE TESTIMONY OF JAROSLAV PULICAR

TEORETICKÁ BAKALÁŘSKÁ PRÁCE
LUCIE HULEJOVÁ-PEŠÁKOVÁ
Obor: Tvůrčí fotografie
Vedoucí práce: doc. Mgr. Tomáš Pospěch, Ph.D.
Oponent: MgA. Karel Poneš
Slezská univerzita v Opavě
Filozoficko-přírodovědecká fakulta v Opavě
Institut tvůrčí fotografie, Opava, 2025

SLEZSKÁ UNIVERZITA V OPAVĚ
Filozoficko-přírodovědecká fakulta v Opavě

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Akademický rok: 2024/2025

Zadávající ústav: Institut tvůrčí fotografie

Studentka: Lucie Hulejová-Pešáková

UČO: 57591

Program: Tvůrčí fotografie

Téma práce: Bytová Galerie 34 – *Výpověď Jaroslava Pulicara*

Téma práce anglicky: Apartment Gallery 34 – *The Testimony of Jaroslav Pulicar*

Zadání: V bakalářské práci se budu zabývat osobností a dílem brněnského fotografa Jaroslava Pulicara a mapovat činnost jeho domácí Galerie 34. Tato galerie je více než patnáct let součástí kulturního a fotografického dění v Brně a představuje na fotografické scéně mimořádný fenomén. Svá díla zde prezentují významné osobnosti české a slovenské fotografie; galerie rovněž slouží jako místo pro setkávání a vzájemnou inspiraci fotografické komunity.

Literatura:
ALAN, Josef a spol. *Alternativní kultura. Příběh české společnosti 1945–1989*. Nakladatelství NLN s. r. o., Praha 2001. ISBN 80-7106-449-1.
BIRGUS, Vladimír – MLČOCH Jan. *Česká fotografie 20. století*. Nakladatelství Karel Kerlický/KANT, Praha 2010. ISBN 978-80-7437-026-7.
LANGER, Jan. *Jaroslav Pulicar*. Bakalářská teoretická práce, Institut tvůrčí fotografie, Opava 2007.
PULICAR, Jaroslav. *Pulicar*. Nakladatelství PositiF, Praha 2020. ISBN 978-80-87407-28-8.
SENDLEROVÁ, Zuzana. *Dramaturgie brněnských galerií po roce 1989 s důrazem na činnost soukromých galerií*. Bakalářská práce, Masarykova univerzita, Brno 2010.

Vedoucí práce: doc. Mgr. Tomáš Pospěch, Ph.D.

Datum zadání práce: 17. 4. 2025

Souhlasím se zadáním (podpis, datum):

.....
prof. PhDr. Vladimír Birgus
vedoucí ústavu

ABSTRAKT: Tato bakalářská práce se zabývá osobností a dílem brněnského fotografa Jaroslava Pulicara a mapuje činnost jeho domácí Galerie 34. Tato galerie je více než patnáct let součástí kulturního a fotografického dění v Brně a představuje na fotografické scéně mimořádný fenomén. Svá díla zde prezentují významné osobnosti české a slovenské fotografie; galerie rovněž slouží jako místo pro setkávání a vzájemnou inspiraci fotografické komunity.

KLÍČOVÁ SLOVA: fotografie, fotografická tvorba, fotografická galerie, Galerie 34, Jaroslav Pulicar

ABSTRACT: This bachelor's thesis explores the life and work of Jaroslav Pulicar, a photographer from Brno, and I document the activities of his home-based Gallery 34. This gallery has been a part of the cultural and photographic scene in Brno for more than fifteen years and represents a significant phenomenon in the photography scene. It serves as a platform for prominent Czech and Slovak photographers to present their works, as well as a place for meetings and mutual inspiration within the photography community.

KEYWORDS: photography, photographic work, photographic gallery, Gallery 34, Jaroslav Pulicar

PROHLÁŠENÍ: Prohlašuji, že jsem práci vykonala samostatně a uvedla všechny použité zdroje.

SOUHLAS: Souhlasím, aby tato bakalářská práce byla zařazena do Univerzitní knihovny Slezské univerzity v Opavě, do knihovny Uměleckoprůmyslového muzea v Praze a zveřejněna na internetových stránkách Institutu tvůrčí fotografie FPF SU v Opavě.

PODĚKOVÁNÍ: Ráda bych srdečně poděkovala Jaroslavovi Pulicarovi za jeho neuvěřitelnou vstřícnost, proaktivní přístup, pohotovou komunikaci a ochotu sdílet své zkušenosti. Velmi si vážím našich osobních setkání, podnětných rozhovorů i materiálů, které mi poskytl.
Mé hluboké díky patří také vedoucímu práce doc. Mgr. MgA. Tomáši Pospěchovi, Ph.D. za jeho odborné vedení, cenné rady, korekce a trpělivost, s níž mě provázel celým procesem.
Srdečně děkuji i své rodině za trvalou podporu, porozumění a pevné zázemí, které mi bylo nepostradatelnou oporou po celou dobu studia.

OBSAH

ÚVOD ... 13

1 MLÁDÍ, FOTOGRAFICKÉ ZAČÁTKY ... 14
2 INSPIRACE A VELKÁ FOTOGRAFICKÁ PŘÁTELSTVÍ ... 20
3 FOTOGRAF SOCIÁLNÍCH KRAJIN ... 30
4 PUBLIKACE ... 42
5 VÝSTAVNÍ ČINNOST ... 54
6 GALERIE 34 ... 70
7 NEOFICIÁLNÍ VÝSTAVY V 70. A 80. LETECH ... 74
8 NEOFICIÁLNÍ VÝSTAVY OD ROKU 1989 DO SOUČASNOSTI ... 77
9 VÝSTAVY V GALERII 34 ... 83

9.1 ROK 2009 ... 83

9.1.1 Karel Cudlín, Fotografie, 6. 3.—6. 4. 2009 ... 83
9.1.2 Jiří Balák, Stanoviště strojvůdce, 17. 4.—17. 5. 2009 ... 88
9.1.3 Jan Horáček, Letmé krajiny, 19. 6.—19. 7. 2009 ... 88
9.1.4 Petr Hrubeš, Homage to Icons of 20th Century Photography, 27. 8.—27. 9. 2009 ... 92

9.2 ROK 2010 ... 92

9.2.1 Antonín Nový, Mucha Girls, 8. 4.—27. 9. 2010 ... 92
9.2.2 Pavel Dias, Fotografie, 3. 5.—13. 6. 2010 ... 97
9.2.3 Tomki Němec, Listopad 1989, 21. 10.—21. 11. 2010 ... 99
9.2.4 Miloň Novotný, Fotografie, 24. 11. 2010—1. 1. 2011 ... 99

9.3 ROK 2011 ... 104

9.3.1 Vilém Reichmann, Grafogramy, 17. 3.—17. 4. 2011 ... 104
9.3.2 Karel Tůma, Honour of the Metropolis, 27. 5.—28. 6. 2011 ... 104
9.3.3 Jaroslav Bárta, Zdeněk Helfert, Daniela Horníčková, Ivan Lutterer, Letem českým světem 1898/1998, 30. 6.—15. 9. 2011 ... 107
9.3.4 Jiří Víšek, Portréty, 13. 10.—13. 11. 2011 ... 108
9.3.5 Vojtěch V. Sláma, Anachrony, 9. 12. 2011—9. 1. 2012 ... 108

9.4 ROK 2012 ... 110

9.4.1 Jindřich Štreit, Vesnice je svět, 26. 1.—27. 2. 2012 ... 110
9.4.2 Andrej Bán, Haiti 2010, 29. 3.—29. 4. 2012 ... 110
9.4.3 Gabriela Kolčavová, My, 7. 6.—7. 7. 2012 ... 114
9.4.4 Miroslav Myška, Dveře, 11. 10.—11. 11. 2012 ... 114
9.4.5 Libor Teplý, Cely v Cejlu, 22. 11.—22. 12. 2012 ... 119

9.5 ROK 2013 ... 119

9.5.1 Vojtěch Dukát, Fotografie z krabičky II, 10. 1.—7. 1. 2013 ... 119
9.5.2 Milan Fano Blatný, Jesus 2.0, 21. 2.—21. 3. 2013 ... 124
9.5.3 Petr Daniel, Mezi bity za bity, 11. 4.—11. 5. 2013 ... 124
9.5.4 Martin Vybíral, Bílé tam dveře zbyly... 16. 5.—16. 6. 2013 ... 126
9.5.5 Miroslav Tichý, Fotografie, 8. 6.—21. 6. 2013 ... 126
9.5.6 Evžen Sobek, Europe in Blue, 3. 10.—3. 11. 2013 ... 126
9.5.7 Michal Bartoš, Člověčina aneb Kterak jsou si smích s pláčem nablízku, 14. 11.—14. 12. 2013 ... 127

9.6 ROK 2014 ... 127

9.6.1 Jiří Foltýn, Planeta Foly, 30. 1.—1. 3. 2014 ... 127
9.6.2 Miloš Spurný, Pohled na krajinu, 3. 4.—3. 5. 2014 ... 129
9.6.3 Vít Šimánek, Urban Zone, 2. 6.—12. 7. 2014 ... 129
9.6.4 Jan Vermouzek, Kaliningrad, 9. 10.—30. 10. 2014 ... 132
9.6.5 Na památku... 13. 12. 2014 ... 132

9.7 ROK 2015 ... 133

9.7.1 Bohdan Holomíček, Fotografie, 5. 2.—5. 3. 2015 ... 133
9.7.2 Miloš Budík, Fotografie, 9. 4.—9. 5. 2015 ... 145
9.7.3 Tomáš Pospěch, Češství, 11. 6.—11. 7. 2015 ... 145
9.7.4 Lucia Sekerková, Vrăjitoare, 15. 10.—10. 11. 2015 ... 145
9.7.5 Mirka Slámová, Ostropestřec, 3. 12. 2015—10. 1. 2016 ... 147

9.8 ROK 2016 ... 147

9.8.1 Roman A. Muselík, Perlustrace 1986, 3. 3.—3. 4. 2016 ... 147
9.8.2 Ladislav Drezdowicz, Daliti – zápas Indie s kastami, 7. 4.—7. 5. 2016 ... 148
9.8.3 EPOS, Fotografie 1966-1981, 2. 6.—2. 7. 2016 ... 148
9.8.4 Markéta Luskačová, To Remember (křest knihy), 26. 9. 2016 ... 150
9.8.5 Jan Horáček, Na okraji měst, 1. 12. 2016—1. 1. 2017 ... 150

9.9 ROK 2017 ... 151

9.9.1 Ota Nepilý, Hippies v Polsku 1981—1992, 2. 3.—2. 4. 2017 ... 151
9.9.2 Iren Stehli, Statek, 1. 6.—1. 7. 2017 ... 151
9.9.3 Miroslav Machotka, Fotografie, 12. 10.—12. 11. 2017 ... 156
9.9.4 Jiří Horák, Sonny Halas a jiné fotografie, 30. 11.—31. 12. 2017 ... 156

9.10 ROK 2018 ... 157

9.10.1 Karel Slach, Cesty Vysočiny / I. zima, 17. 5.—17. 6. 2018 ... 157
9.10.2 Josef Moucha, Sorela, 18. 10.—18. 11. 2018 ... 157

9.11 ROK 2019 ... 164

9.11.1 Dušan Šimánek, Herbář, 28. 3.—28. 4. 2019 ... 164
9.11.2 Dušan Hanák, Hledání člověka v globalizovaném světě, 30. 5.—30. 6. 2019 ... 164
9.11.3 Jan Jindra, Osmdesátky, 17. 10.—18. 11. 2019 ... 164

9.12 ROKY 2020 A 2021 ... 165

9.13 ROK 2022 ... 165

9.13.1 Jaroslav Pulicar a hosté, Twilight Zone, 17. 2.—17. 3. 2022 ... 165
9.13.2 Karel Cudlín, Fotografie, 26. 5.—26. 6. 2022 ... 173
9.13.3 Tomáš Rasl, Kvetoucí mrak, 10. 11.—10. 12. 2022 ... 173

9.14 ROK 2023 ... 176

9.14.1 Tomáš Řechtáček, 7ABC, 2. 3.—2. 4. 2023 ... 176
9.14.2 Bohdan Holomíček, Fotografie fotografů, 19. 10.—19. 11. 2023 ... 176
9.14.3 Kevin V. Ton, PARALLEL život na okraji, 30. 11.—30. 12. 2023 ... 176

9.15 ROK 2024 ... 179

9.15.1 Tereza Pražáková Kabůrková, Hrušeň a měsíc, 4. 4.—4. 5. 2024 ... 179
9.15.2 Lukáš Prokůpek, Duch lesa, 10. 10.—6. 11. 2024 ... 179
9.15.3 Jan Cága, Pseudo dávky, 7. 11.—4. 12. 2024 ... 180
9.15.4 Libor Fojtík, Samostatně spolu, 5. 12.—26. 12. 2024 ... 185

Závěr ... 189
Seznam použité literatury a zdroje ... 190
Jmenný rejstřík ... 194

„V kuchyni mám pověšenou fotografii od Bohdana Holomíčka z roku 1980, na které je vyobrazen náhrobek a na něm je věta: Dnové pak moji rychlejší byli nežli posel, utekli, aniž viděli dobrých věcí.“[1]

Tato věta, kterou mi Jaroslav Pulicar řekl při jednom z rozhovorů v roce 2024, by mohla být jakýmsi úhelným kamenem, s nímž tento brněnský fotograf a galerista přistupuje k životu: s vědomím konečnosti lidského života být konzistentní v názorech, tvorbě a přístupu k sobě a lidem. *„Nerad bych, aby můj život byl zatížený jen povinnostmi a prací. Každý den se snažím udělat něco pro sebe, ať už to znamená čtení, radost z drobností anebo si prostě jen užít příjemný okamžik. Večer si sednu a zvažuji, co mi ten den přinesl, a snažím se jakousi esenci prožitého přenést do deníkového zápisu. Je to těžší, než jsem kdy myslel: vyextrahovat pocity, barvy a dát tu správnou důležitost zdánlivým margináliím. Nechtěl bych promarnit život netečností a nevšímavostí k tomu, co jej může naplnit opravdovým smyslem a co mu dává jinou než jen utilitární navigaci.“*[2]

Fotografování je pro Jaroslava Pulicara nejen vášní, ale také životním posláním, kterému se věnuje bezmála 55 let. Přes jeho zkušenosti a dlouholetou práci se o něm širší fotografická veřejnosti dozvěděla až v roce 2020, kdy vydal dvě autorské monografické knihy najednou: *Pulicar* a *Efemeria*.

Jaroslav Pulicar nehledá slávu ani ocenění a nikdy se nepokoušel stát se profesionálním fotografem. Jeho přístup k fotografii je založen na jednoduchých, avšak pečlivě promyšlených zásadách, které si udržel konzistentní po celá desetiletí. Jeho tvorba vychází z toho, co ho naplňuje: fotí, co ho baví (výhradně na film), zachycuje autentičnost každodenních okamžiků, jež jsou oproštěny od dobových a společenských proudů. Jeho cílem je, aby jeho fotografie překračovaly hranice času a zůstávaly relevantní i v kontextech odlišných od těch, v nichž byly pořízeny.

Pro Pulicara mají mimořádný význam také fotografická přátelství, která během let vybudoval. Tato přátelství nejenže obohatila jeho osobní život, ale stala se jednou z motivací pro založení Galerie 34. Ač se jedná o galerii v jeho bytě, vystavují zde některé z největších osobností české a slovenské fotografické scény a mezi pravidelné návštěvníky patří i přední čeští kurátoři. Galerie 34 se výrazně vymyká tradičnímu pojetí výstavní činnosti – svým osobitým přístupem a neformálním prostředím však nabízí výjimečný pohled na možnosti prezentace umění a otevírá prostor pro hlubší, autentičtější setkání s fotografií.

V roce 2020 získal Jaroslav Pulicar titul Osobnost české fotografie, udělený Asociací profesionálních fotografů.[3] Ocenění mu bylo uděleno nejen za jeho soustředěnou a osobitou fotografickou tvorbu, ale také za dlouholeté vedení domácí Galerie 34.

Pulicarova upřímnost, vnitřní integrita a způsob, jakým Galerii 34 vede, mě přivedly k rozhodnutí věnovat svou bakalářskou práci právě jeho tvorbě a jeho bytové galerii.

1 Kniha Jobova, kap. 9, verš 25.
2 Z rozhovorů s Jaroslavem Pulicarem, 2024.
3 https://www.czechphoto.org/detail-novinky/1699-30/osobnosti-ceske-fotografie-jsou-vyhlaseny/ [cit. 2024-11-25].

1 MLÁDÍ, FOTOGRAFICKÉ ZAČÁTKY

Jaroslav Pulicar se narodil 13. prosince 1954[4] v Jihlavě do rodiny Josefa a Elišky Pulicarových. Tatínek byl lesní inženýr a jeho rané dětství bylo spojeno s idylickým prostředím hájenky u Znojma. Když jeho otec nastoupil do lesního závodu v Bučovicích, celá rodina se tam přestěhovala. Jaroslav zde následně absolvoval základní školu.

Ve středoškolských letech pobýval na internátu Střední průmyslové průmyslové školy dřevařské v Bystřici pod Hostýnem, odkud se na víkendy vracel domů. K fotografii ho v patnácti letech přivedl jeho spolužák František Rotrekl. Ukázal mu kouzlo temné komory a seznámil ho s fotografickým procesem.

„Doteď si nejsem jistý, proč mě fotografie okouzlila a proč jsem u ní zůstal i v mládí, zatímco kamarádi trávili čas lepením modelů letadel, svařováním motokár nebo různými dalšími koníčky. Fotografovaní byla docela technicky náročná činnost i na vybavení. Navíc jsem kolem sebe neměl nikoho, kdo by sdílel můj zájem, protože František fotografovat přestal. Přesto mě to nějakým způsobem zajímalo a já v tom pokračoval.“[5]

„Maminka pracovala v knihovně v Bučovicích, kam jsem za ní docházel. Začátek normalizace přinesl situace, kdy mi občas donesla knihy, které byly určeny k sešrotování. Mezi nimi byla i kuchařka od Jolany Břízové – celý problém s tou kuchařkou byl jen v tom, že autorka emigrovala do Německa. Absurdní situace. Nicméně cítím, že právě v té době jsem začal vnímat, že někde je něco za rohem, že některá vyjádření mohou mít sílu.“[6]

Vysokou školu Jaroslav Pulicar studoval na Vysoké škole Lesnicko-drevárské ve Zvolenu, obor mechanické zpracování dřeva. Ve Zvolenu navštěvoval fotografické kurzy, kde měl přístup i k časopisům *National Geographic*, v nichž ho okouzlily reportáže; půjčoval si také časopis *Revue Fotografie* nebo *Československou fotografii*.

„Jednou nám na vysokou školu někdo propašoval francouzský časopis, už si ani nepamatuju, jak se jmenoval. Prohlíželi jsme si ho a najednou jsem narazil na fotografie, které mě zaujaly. Podíval jsem se na jméno autora a četl jsem: Joseph Koudelka. V té době si tak nějak uvědomuju, že jsem se začal dívat na fotografie s velkým F, a ve spojitosti se zážitkem s maminkou z knihovny to ve mně nějak začalo bobtnat, klíčit a mé focení začalo nabírat směr.“[7]

4 Jedná se o den svaté Lucie, patronky světla.
5 Z rozhovorů s Jaroslavem Pulicarem, 2024.
6 Tamtéž.
7 Tamtéž.

Jaroslav Pulicar desetiletý. Foto: archiv Jaroslava Pulicara.
Jaroslav s mladším bratrem Oldřichem. Foto: archiv Jaroslava Pulicara.

Jaroslav (vlevo) s kamarádem Františkem Rotreklem, Letonice 1969.
Foto: archiv Jaroslava Pulicara.

Jaroslav Pulicar na bramborové brigádě, 1972 Foto: archiv Jaroslava Pulicara.

Jaroslav se stěhuje na podnájem na vysoké škole ve Zvolenu, 1977.
Foto: archiv Jaroslava Pulicara.

Raná fotografie Jaroslava Pulicara, Znojmo 1974. Foto: archiv Jaroslava Pulicara.

2 INSPIRACE A VELKÁ FOTOGRAFICKÁ PŘÁTELSTVÍ

Po absolvování vysoké školy se Jaroslav Pulicar přestěhoval za prací do Uherského Brodu, kde začal pracovat jako technik v nábytkářském družstvu. V té době se spřátelil s tehdejším studentem FAMU Františkem Chrástkem, se kterým vedl intenzivní diskuse o fotografii.

Po čtyřech letech se přestěhoval do Brna, kde ho tamní fotografická scéna okamžitě pohltila. Brno se dlouhodobě profilovalo jako významné místo fotografické tvorby, kde působila řada talentovaných osobností a uskupení, jejichž vliv překročil hranice regionu a získal celorepublikové i mezinárodní uznání.[8] Silné postavení fotografie a umění ve městě se neprojevovalo pouze v dynamice uměleckých skupin, ale také v podpoře ze strany institucí a jejich osobností, které sehrály důležitou roli ve formování brněnské fotografické scény. Mezi nimi vyniká sbírka fotografie Moravské galerie v Brně, založená v roce 1962, a také první specializovaná výstavní síň věnovaná výhradně fotografii na území tehdejšího Československa – Kabinet fotografie Jaromíra Funkeho, otevřený již v roce 1958.

Klíčovou roli v rozvoji obou těchto institucí a systematické podpoře fotografie v Brně sehrál historik umění a kurátor Antonín Dufek[9], jehož odborná a kurátorská činnost zásadním způsobem formovala sbírkotvorné koncepce i výstavní strategii.

Kromě pravidelných návštěv výstav v Domě umění, Moravské galerii nebo Kabinetu fotografie Jaromíra Funkeho měla pro Pulicarův fotografický rozvoj a vnímání zvláštní význam tzv. Zelená učebna na Radnické ulici. Právě zde v osmdesátých letech vedl Antonín Dufek Fototribuny, pravidelná setkání amatérských i profesionálních fotografů, která pořádalo Městské kulturní středisko S. K. Neumanna ve spolupráci s fotografickým oddělením Moravské galerie.[10] Tyto početně navštěvované večery se těšily velkému zájmu. Byly prostorem pro výměnu názorů o současné fotografii a nabízely nejen možnost diskuse, ale i inspiraci prostřednictvím tematických přednášek a prezentací autorských prací. Mezi přednášejícími se objevila významná jména české fotografie jako Viktor Kolář, Vojtěch Dukát, Milan Knížák, Bohdan Holomíček či Jan Saudek.

„Byla to malá místnost, většinou naplněná účastníky k prasknutí a přetékající inspirací. Antonín Dufek sem zval i umělce, kteří byli režimu nepohodlní, a toho jsem si velmi vážil. Prohlíželi jsme si jejich fotografie, diskutovali o tvorbě. Toto prostředí pro mě představovalo velký přínos a v té době začaly vznikat fotografie, se kterými se prezentuji dodnes.“[11]

8 ÖLVECZKÝ, Tomáš. *Současná brněnská fotografie (2000–2010)*, Teoretická bakalářská práce, 2010.

9 Antonín Dudek (1943–2023), historik umění a fotografie, publicista, kritik a pedagog, kurátor Moravské galerie v Brně.

10 PAŽOURKOVÁ, Magdaléna. *Brněnská fotografie 1939–1989*, Magisterská diplomová práce, s. 139, 1998

11 Z rozhovorů s Jaroslavem Pulicarem, 2024.

Antonín Dufek (vpravo) s Milanem Knížákem v Zelené učebně, Brno 1988.
Foto: archiv Jaroslav Pulicara.

Fotografie Vojty Dukáta, Vizovice, 1988.

Pulicarův fotografický vývoj byl v druhé polovině osmdesátých let významně ovlivněn prací Josefa Koudelky, Vojtěcha Dukáta a Viktora Koláře. Z každého z nich si převzal něco, co jeho vlastní tvůrčí proces obohatilo.

K fotografiím Vojtěcha Dukáta se vrací dodnes. Obdivuje na nich výrazný cit pro příběh okamžiku, obsahovou hloubku, nadčasovost, kompoziční vyspělost, čistotu sdělení. Zároveň je mu Dukát blízký svou nezávislostí na názorech jiných a schopnosti udržet si fotografickou autonomii.[12]

Mimo uvedené osobnosti jsou pro Pulicara cenná přátelství i s jinými fotografy. V Brně se v osmdesátých letech seznámil s Pavlem Diasem, jejich přátelství vydrželo po celý život. Pulicar obdivoval Diasův cit pro živou fotografii a vážil si ho nejen jako umělce, ale i jako člověka. Právě Dias ho později také seznámil s Josefem Koudelkou, se kterým Pulicar od roku 1990 až do roku 2010 často cestoval.

„V roce 1989 jsem vycestoval do Paříže. Pavel dal Koudelkovi na mě doporučení. Josef mě provedl agenturou Magnum, ukázal mi svůj archiv negativů a s úsměvem jsme se rozloučili. Nicméně od roku 1990 jsme každý rok pravidelně spolu vyráželi na fotografování do různých koutů Evropy. V roce 2000 se k nám přidal Jan Horáček, se kterým cestuji dodnes. Během cest s Josefem Koudelkou jsem měl možnost sledovat, jakým způsobem pracuje, jak přistupuje k fotografování, jak se vrací k určitým tématům, jeho pečlivost při výběru jednotlivých fotografií. Jeho fotografie mě fascinují, ale to, co mě nejvíce zaujalo, je jeho komplexní přístup k fotografování.“[13]

Další osobnost, která práci Jaroslava Pulicara také ovlivnila, je Bohdan Holomíček. *„Jméno Bohdana Holomíčka mě v dobrém pronásleduje již od vysoké školy. Na jeho snímky jsem tenkrát narazil v Československé fotografii a shodou okolností mě s ním krátce na to osobně seznámil spolužák, který bydlel kousek od něj. Jeho snímky mě uchvátily autentičností, nespoutaností, nezaměnitelným stylem a schopností zachytit svět okolo sebe. Jeho fotografie se výrazně odlišovaly od tehdejší produkce takzvané živé nebo dokumentární fotografie, která v té době byla k vidění na výstavách a v časopisech. Oceňuju také jeho empatii a respekt k lidem. Vždy, když jsme se potkali, Bohdan jim ochotně rozdával fotografie, které předtím pořídil.“*[14]

Další významné osobnosti, které pro něj byly důležité a ovlivňovaly jeho fotografické vnímaní, jsou Markéta Luskačová, se kterou se seznámil v devadesátých letech a zůstali přátelé doposud, nebo Karel Cudlín, s nímž často jezdil na fotografické cesty.

12 Z rozhovorů s Jaroslavem Pulicarem, 2024.
13 Tamtéž.
14 Tamtéž.

Fotografie Karla Cudlína, Halič, Ukrajina.

„Tato málo známá fotografie od Karla Cudlína pro mě symbolizuje toulání se nazdařbůh krajinou, kde sám nacházím potěšení v toulání se neznámými okreskami. Kde můžu zastavit, vylézt na kopec, popojet dál a odbočit někam, kde se na mapě cesta zdá být slepá, zase se vrátit a sledovat obrazy, které se vynořují z krajiny a vedou nás ke zpomalení nebo úplnému zastavení. Fotografie vznikla během cest po ukrajinské Haliči, je zachycená skrze čelní sklo auta. Dovedu si představit ten okamžik, kdy se tato scéna s mostem, koňským povozem a strážní budkou na obzoru objevila. Karel měl foťák po ruce a stiskl spoušť dřív než Vojta Dukát, který seděl za volantem, zatočil pod most a vyhnul se povozu. Štěstí přeje připraveným!“[15]

Pro Jaroslava Pulicara je důležité, aby fotografy obdivoval nejen pro jejich práci, ale aby si s nimi rozuměl i po lidské stránce. *„Jsou to všichni prima lidi. Kromě toho, že jsou mi jejich fotografie blízké, propojili jsme se lidsky. O to je snadnější adorovat jejich práci a považovat je za své vzory.“*[16]

15 Z rozhovorů s Jaroslavem Pulicarem, 2024.
16 Tamtéž.

Jaroslav Pulicar, Josef Koudelka a Jan Horáček, Polsko 2010. Foto: Jan Horáček.

Josef Koudelka a Jaroslav Pulicar, Polsko 2009. Foto: Jan Horáček.

Markéta Luskačová, Slovensko 2004. Foto: Jaroslav Pulicar.

Jaroslav Pulicar, Karel Cudlín, Vojtěch Dukát, Rumunsko 2005.
Foto: Jaroslav Pulicar.

3 FOTOGRAF SOCIÁLNÍCH KRAJIN

Pojem sociální krajina vznikl v 60. letech dvacátého století za účelem charakterizovat nové trendy ve fotografii. Klíčovou roli v popularizaci a rozšíření tohoto termínu sehrál americký fotograf, kurátor a lektor Nathan Lyons, který se společně s dalšími umělci zamýšlel nad teorií dokumentární a krajinářské fotografie. Cítili, že stávající kategorizace nepostihuje podstatné aspekty fotografického vývoje, například změnu významu reality v kontrastu s různými subjektivními dokumentárními přístupy nebo vazby mezi člověkem a přírodou. Lyons se také snažil definovat stále více populární „momentkové“ fotky jako autentickou obrazovou formu vyjádření. Za tímto účelem vznikla výstava *Směrem k sociální krajině,* jež se uskutečnila v prosinci 1966 v George Eastman House. Lyons zde prezentoval práce pěti fotografů: Bruce Davidsona, Lee Friedlandera, Dannyho Lyona, Duane Michalse a Garryho Winogranda.[17]

Fotografie sociálních krajin vychází z tradice přímé dokumentární fotografie a odkazuje na fotografie zaměřující se na každodenní prostředí. Nabízí způsob, jak porozumět dynamice společnosti prostřednictvím vizuálních příběhů zaměřených na lidskou interakci, obyčejnost, emoce, tradice, a to spontánním pohledem fotografa, který dokáže do fotografie vdechnout svoji osobnost a vizuální zážitek.

A právě do sociální krajiny (nebo subjektivního dokumentu, chcete-li), bychom mohli zařadit tvorbu Jaroslava Pulicara, který se od poloviny 80. let soustředí na stále stejné téma: život ve své všednosti, každodennosti, tradičnosti a autentičnosti.

Pulicarovy fotografie ale pronikají pod povrch zdánlivě obyčejných okamžiků. Přestože se jedná o momentky, jsou jeho snímky pečlivě promyšlené a vyzařuje z nich zralost a vizuální síla, která přiměje diváka k hlubšímu zamyšlení.

I když své snímky Pulicar často pořizuje na náboženských poutích, církevních, folklorních a lidových slavnostech, výstavách zvířat nebo na cestách, místo ani čas nejsou na jeho fotografiích příliš podstatné; vyhýbá přímočarému zachycení centrálního děje, raději se zaměřuje na okolí a okrajové momenty. Jeho zájem spočívá ve vykreslování esence lidské existence; fotografie často přinášejí mnohovýznamové metafory, které zanechávají prostor pro osobní interpretaci. Kulturní události tak pouze dotvářejí atmosféru, podtrhují její působivost a hloubku.

Jak vyplynulo z rozhovoru s Tomášem Pospěchem pro časopis *FOTO* v roce 2020, sám fotograf by byl nerad, kdyby byl vnímán jako dokumentární fotograf poutí či jiných slavností. Naopak ho těší, když divák na první pohled nerozpozná, kdy a kde byla fotografie pořízena, a může se soustředit především na její nadčasovou výpověď.[18]

Při fotografování je Pulicar trpělivý, na tu „správnou“ fotografii nemá problém čekat. Nejde mu o rychlý zásah a okamžitý výsledek. Rád se pohybuje mezi lidmi i krajinou, objevuje krásy okolního světa. Na oblíbená místa nebo společenské akce se vrací. Jeho práce je založena na intuici a previzualizaci. Do scén aktivně nezasahuje ani je nearanžuje. Lidé v jeho snímcích jsou si jeho přítomnosti vědomi, s některými komunikuje, ale vždy zachovává autenticitu okamžiku.[19]

17 https://ia902300.us.archive.org/11/items/towardsocialland00lyon/towardsocialland00lyon_bw.pdf [cit. 2024-11-30].
18 Časopis *FOTO*, 39, 2020.
19 https://www.phil.muni.cz/aktuality/jaroslav-pulicar-vzdycky-jsem-chtel-fotit-tam-kde-jsem-rad [cit. 2024-12-5].

Jeho trpělivost se odráží nejen v samotném procesu čekání na záběry, ale také ve výběru fotografií, které nakonec prezentuje. Vybírá snímky na základě vnitřních pocitů, intuice, fotografie však nechává zrát delší dobu – někdy i několik let, než se rozhodne je veřejně ukázat. Uvědomuje si, že k snímkům má vztah, který se neustále vyvíjí. Některé fotografie ho osloví okamžitě, nicméně na naprostou většinu si nechává čas, než je ocení (nebo vyřadí). Tato dynamika pro něj přináší reflexi nad tím, co daný obrázek vyjadřuje a proč s ním rezonuje, a umožňujeme mu co nejobjektivněji, bez emocionálního zatížení zhodnotit význam a estetiku.[20]

Jaroslav Pulicar zůstává věrný klasickému kinofilmu, aniž by jej vnímal jako technicky nadřazený digitální fotografii. Analogový proces není pro něj jen otázkou technologie, ale především způsobem práce, který mu umožňuje maximální soustředění na samotný akt fotografování. Zároveň mu pomáhá vyhnout se zahlcení nadměrným množstvím snímků, což považuje za klíčové pro zachování své tvůrčí soustředěnosti. *„Když vidím tu bezbřehost záběrů, které se potom v digitální tvorbě musí třídit a vyhazovat, vážím si své koncentrace. Možná bych se dokázal soustředit i s digitálem. Ale filmů tolik nepřibývá. Za víkend uděláš tak pět filmů. Vyvolám je, odložím a skenuji až za několik týdnů. Ten odstup mi vyhovuje. Na výsledek čekám jen já a čekám s klidem. Stahovat si karty ještě ten večer, třídit to, když ještě nemáš odstup, to by mi nevyhovovalo.“*[21] Takový přístup mu umožňuje i to, že se fotografií nikdy neživil.

Technická stránka fotografie je pro něj téměř bezvýznamná věc. Jako výrazový prvek často na snímcích využívá ostré světlo a tvrdé stíny, má také rád protisvětlo, využívá abstraktní vyjádření. Klade důraz na kompozici, umí překvapit nezvyklým úhlem pohledu a neostrost pro něj nepředstavuje problém stejně tak jako velká zrnitost. Své fotografie ponechává beze jmen, doplňuje je pouze o místo a rok jejich vzniku. Jeho fotografická tvorba není jen odrazem jeho vnímání světa, ale také osobním vyznáním a zrcadlem jeho nejhlubších pocitů. Tím, že se stále považuje za amatéra, si zachovává naprostou tvůrčí svobodu – nechává se unášet proudem životních momentů, aniž by na sebe kladl tlak, že snímek musí splňovat konkrétní estetické či technické požadavky.[22]

20 Z rozhovorů s Jaroslavem Pulicarem, 2024.
21 Časopis *FOTO* 39, 2020.
22 Z rozhovorů s Jaroslavem Pulicarem, 2024.

Jaroslav Pulicar, Česká republika 2014. Foto: Jan Horáček.

Morava, 2007.
Důležitým prvkem na fotografiích Jaroslava Pulicara se stala zvířata.
Tento snímek vznikl ve Vyškově, 40 kilometrů od Brna, a je pro autora
připomínkou toho, že dobré fotografie nemusí vznikat daleko od domova.
(Z rozhovorů s Jaroslavem Pulicarem, 2024.)

Morava, 1988.
Jedna z klíčových fotografií Jaroslava Pulicara. Vznikla v rané fázi jeho tvorby během Mariánské poutě v Žarošicích, na akci, na kterou se velmi rád vrací.

Polsko, 2016.

Zakarpatská Ukrajina, 2011.
Fotografie byla pořízena v tzv. zlaté chvíli při západu slunce a symbolizuje esenci radosti z nevinného dospívání i přes složité životní podmínky. Sluneční světlo, které dívky osvětluje, přidává snímku zvláštní kouzlo a tajemnost. Pro Jaroslava Pulicara je tato fotografie vzpomínkou na okamžik, který nenávratně skončil. Jakmile slunce zapadne, většinou končí s fotografováním – jako by se v divadle spustila opona a scéna skončila. Tato fotografie patří mezi jeho nejoblíbenější díla. (Z rozhovorů s Jaroslavem Pulicarem, 2024).

Slovensko, 2002.
Výrazným motivem v tvorbě Jaroslava Pulicara jsou cesty. Mohou evokovat určité směřování, spletitosti života.

Čína, 1996.
V letech 1990 až 1997 se vydal na cesty do Číny, Indie, Tibetu a Nepálu. Do těchto zemí se nicméně již nevrací; přitahují ho spíše evropské země, ve kterých se lépe orientuje a rozumí tamním lidem a zvykům. Prezentaci snímků z mimoevropských zemí také omezil. Fotografie Číny z roku 1996 je výjimkou. Známkou dobré fotografie může být, že si ji člověk zapamatuje – v tomto případě ve spojení skvělé kompozice s krajinou a vtipnou situací.

Rumunsko, 2005.

Zakarpatská Ukrajina, 2015.

4 PUBLIKACE

První fotografickou publikací Jaroslava Pulicara je kniha s názvem *Fotografie*,[23] kterou vydal v roce 1998 v nakladatelství Kovalam. Editorem knihy byl kurátor Moravské galerie v Brně Antonín Dufek, který knihu uvedl slovy: *„Příběh Jaroslava Pulicara je vzácný. Člověk, který se dvacet let točí kolem fotografie, nikomu neukáže své práce. Pak udělá pár malých výstav a najednou vydává knížku. Je mu 44 let. Nikde neotiskl ani jednu fotografii. Je to blázen? Myslím, že jsme mnoho takových debutů neměli. Spíš než blázen je to člověk, který dokázal trpělivě čekat, až bláznit přestane. Až se mu přestane zdát každá amatérská fotografie dobrou, až pochopí, že světská sláva polní tráva, až bude mít opravdu zažité fotografie svých vzorů. Henriho Cartier-Bressona a mnoho dalších zná z knížek, jiné, jako třeba Josefa Koudelku nebo Vojtu Dukáta, poznal osobně. Pulicar ví a zná víc, než je u nás zvykem. Proto není vůbec divné, že čekal, až sám dozraje. Pozdní debuty jsou nemožné například ve sportu, jsou však možné v literatuře, fotografii a všude tam, kde je důležitější znalost lidí a života než včasný trénink.“*[24]

Publikace obsahuje 63 fotografií, které vznikly v letech 1983 až 1997 v Čechách a na Moravě. Poslední třetina knihy sestává z prací, které fotograf vyfotografoval v devadesátých letech v asijských zemích nebo na jiných cestách.

„Jestliže před 150 lety skoro každá fotografie zobrazovala něco poprvé, dnes míváme pocit, že je to možná naposledy. Dnes už má cenu všechno a nic se tím neřeší. Je možné, že Pulicar vnímá své záběry právě takto, a proto se nepřiklání k žádné závazné metodě, například sociologické. Ta by mu znemožnila, aby za své fotografie ručil, neboť teorie zbavují odpovědnosti. Proč by potom čekal tak dlouho na svůj debut? Vybírá si své záběry po svém, ale v duchu humanistické fotografie chce uchovávat především ‚to lidské‘. Některé motivy jsou věčné, do fotografie se však vždy prodírá i to nové, dnešek. Věčnost i dnešnost jsou v dobré fotografii v popředí i v pozadí. Nekompromisní knížka, jako je tato, může být přímluvou za usmíření, za harmonický vztah mezi časností a trváním.“[25]

23 PULICAR, Jaroslav. *Fotografie*. Kovalam, Praha 1998.
24 Citace Antonína Dufka z Pulicarovy knihy *Fotografie, 1998*.
25 Tamtéž.

Brno, 1986.
Indie, 1995.
Soběšice, 1989.
Strážnice, 1995.

Blatnice, 1997.

Tibet, 1997.

Na další autorovy publikace veřejnost čekala 22 let. V roce 2020 autor překvapil vydáním hned dvou děl: *Pulicar*[26] a *Efemeria*[27]. Obě knihy nebyly zamýšleny jako součást nějaké konkrétní události či výstavy nebo z jiného specifického důvodu; jejich vznik byl spíše výsledkem kombinace vhodného času, osobní touhy a vyzrálého rozhodnutí.

Knihy *Pulicar* a *Efemeria* představují dva odlišné, a přesto vzájemně se doplňující pohledy na tvorbu Jaroslava Pulicara. Obě publikace nabízejí vhled do autorovy fotografické práce, přičemž každá z nich přistupuje k jeho odkazu jiným způsobem.

Kniha *Pulicar* je pečlivě komponovaným výběrem 78 snímků, který vznikl ve spolupráci s historikem umění Tomášem Pospěchem. Reflektuje Pulicarovu dlouhodobou a precizní práci s obrazem, jeho citlivý přístup k výběru fotografií a důraz na promyšlenou kompozici. Lze ji vnímat jako esenciální soubor jeho nejzajímavějších snímků, které jsou vzájemně propojeny jemnou, ale výraznou vizuální kontinuitou. Kvality této knihy byly oceněny i Asociací profesionálních fotografů, která jí udělila titul Fotografická publikace roku 2020.[28]

Naopak kniha *Efemeria*, vydaná ve spolupráci s historikem umění Lukášem Bártlem, nabízí širší pohled na tvorbu Jaroslava Pulicara. Obsahuje 215 fotografií a oproti precizně komponované publikaci *Pulicar* se zaměřuje na rozsáhlejší prezentaci, což s sebou nese jistou ztrátu pečlivé selekce, která je pro autora při prezentaci své práce typická. Přesto tato kniha poskytuje cenný vhled do jeho fotografického světa a umožňuje pochopení jeho umělecké cesty. Pulicarova charakteristická citlivost k běžným okamžikům a schopnost ukázat život oscilující mezi vrcholy a pády zůstává v knize patrná. Lukáš Bártl o tom v knize píše: *„Pro mě osobně jsou jeho fotografie prodchnuté elementární důvěrou v člověka a v to, že žít se dá ledasjak, ale může to být plné a tím i krásné.“*[29]

Grafický design obou knih byl navržen tak, aby se od sebe zásadně lišily. *Pulicar* působí jako vysoce kvalitní knižní publikace s rozměry 21 × 28 centimetrů. Oproti tomu *Efemeria* je více „objektem“; je menší (má poloviční formát 14 × 19 centimetrů) a její neobvyklá tloušťka jí dodává nezvyklý charakter. Je také vybavena měkkou otevřenou vazbou, fotografie jsou tištěné na papíru s vysokou gramáží bez jakýchkoli popisků.[30]

26 PULICAR, Jaroslav. *Pulicar*. PositiF, Praha 2020.
27 PULICAR, Jaroslav. *Efemeria*. PositiF, Praha 2020.
28 https://www.asociacefotografu.com/cz/osobnosti-ceske-fotografie/409/jaroslav-pulicar-pulicar.html [cit. 2024-12-05].
29 PULICAR, Jaroslav. *Efemeria*. PositiF, Praha 2020.
30 Grafikem obou publikací byl Martin Pulicar, fotografův syn, který se také podílel na výběru fotografií do obou knih.

Knihy *Pulicar* a *Efemeria*. Foto: Petr Marvan.
Z knihy *Pulicar*. Foto: Petr Marvan.

Z knihy *Pulicar.* Foto: Petr Marvan.

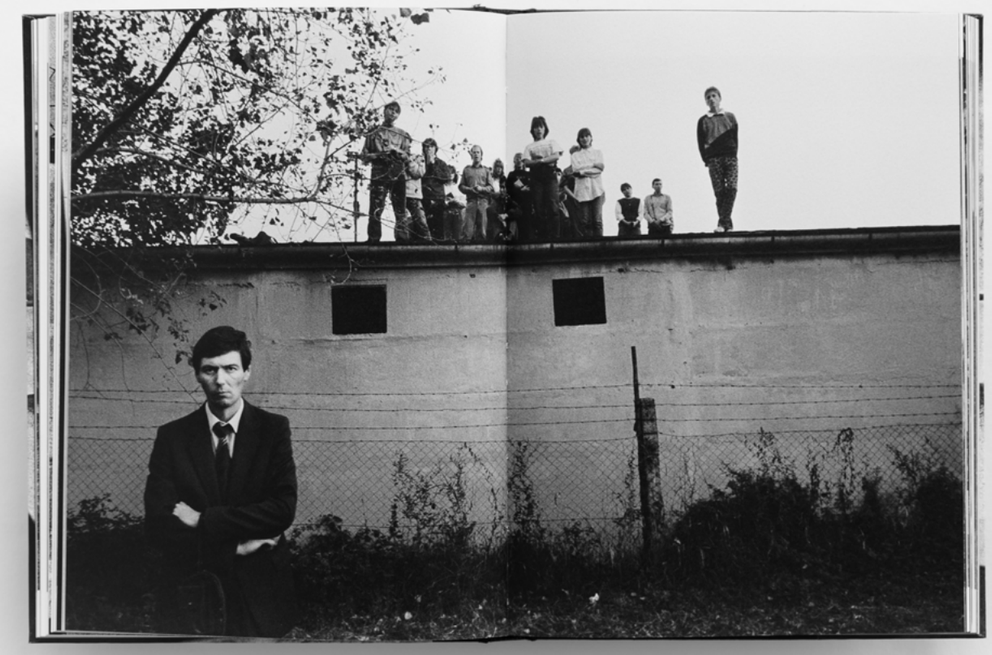

Z knihy *Pulicar.* Foto: Petr Marvan.

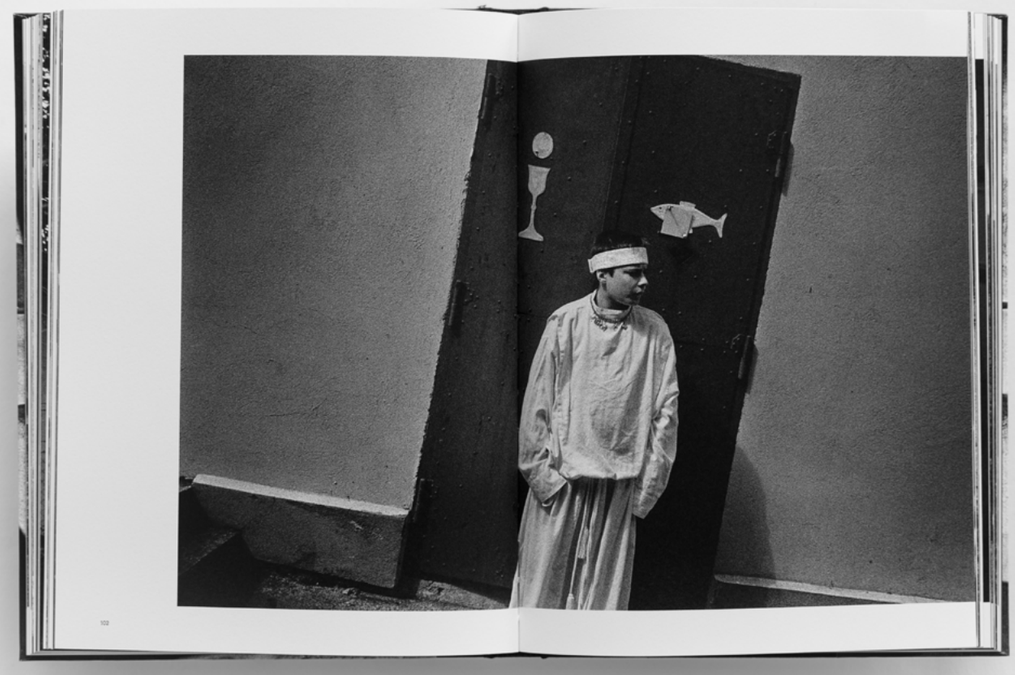

Kniha *Efemeria*. Foto: Petr Marvan.

Z knihy *Efemeria*. Foto: Petr Marvan.

Morava, 2007 (z knihy *Efemeria*).

Morava, 2001 (z knihy *Efemeria*).
Morava, 2019 (z knihy *Efemeria*).
Zakarpatská Ukrajina, 2003 (z knihy *Efemeria*).

5 VÝSTAVNÍ ČINNOST

Během své „fotografické kariéry“ uspořádal Jaroslav Pulicar přibližně třicet svých samostatných výstav, zpravidla menšího formátu. V této práci se zaměřím především na ty, které byly pro autora zásadní.

Jeho první významná expozice v Brně se konala v dubnu a květnu 1997 v Galerii AB antikvariátu na Kounicově ulici. Úvodní slovo k výstavě pronášel brněnský fotograf a pedagog Miroslav Myška. Galerie AB antikvariátu navázala na tradici brněnských fotografických výstavních prostor a stala se významnou platformou pro prezentaci děl jak etablovaných, tak i začínajících fotografů. Její odborné zaměření a dramaturgii formoval právě Miroslav Myška, který ji v letech 1993 až 1998 vedl a každoročně zde organizoval přibližně osm výstav. Vernisáže často doprovázela jeho úvodní slova, v nichž představil vystavující autory a zasazoval jejich tvorbu do širšího kontextu. Mezi umělci, kteří zde prezentovali svá díla, byli například Vilém Reichmann, Vojtěch Bartek, Irena Armutidisová, Igor Šefr, Miroslav Zavadil a další.[31] Na této výstavě si Jaroslava Pulicara jako fotografa všiml Antonín Dufek, který se následně stal kurátorem jeho fotografické výstavy v Místodržitelském paláci Moravské galerie v Brně. Ta se uskutečnila v prosinci 1998. Výstava se zaměřovala především na práce z jeho prvotiny *Fotografie*.

O rok později v prosinci 1999 představil Pulicar svůj volný výběr fotografií v Galerii U Bílého jednorožce v Klatovech. Ocenil, že tato renomovaná výstavní galerie poskytla prostor jeho fotografiím. Zároveň měl příležitost se zde setkat s významným českým historikem a teoretikem moderního umění Jaromírem Zeminou, kterého si velmi váží.

V roce 2003 dostal pozvání k uspořádání výstavy v Domě umění města Brna. Kurátorkou byla Jana Vránová. Samotná expozice se konala v Procházkově síni Domu umění. Tento prostor byl autorovi sympatický a blízký, neboť právě zde dříve působilo Divadlo Na provázku.

V listopadu 2004 se Pulicar představil v Malé galerii České spořitelny v Kladně, kterou v roce 1977 založil fotograf a kurátor Jiří Hanke a vedl ji nepřetržitě úctyhodných čtyřicet dva let. Během své existence hostila 433 výstav, čímž se stala důležitým centrem fotografické kultury, než byla v roce 2019 definitivně uzavřena.[32]

V letech 2004 až 2015 měl Jaroslav Pulicar převážně menší výstavy. Výjimkou byla významná výstava v Galerii výtvarného umění v Hodoníně v roce 2010, kde vystavoval společně s malířem Ivanem Ouhelem.

V prosinci 2015 se konala první pražská výstava v prostoru kavárny Mamacoffee, kterou organizoval fotograf David Kumermann. Tento řetězec kaváren je známý svou podporou umění a hostí různé fotografické a výtvarné expozice. Jaroslav Pulicar se rozhodl využít prostor na Vodičkově ulici pro prezentaci snímků zvířat. Ačkoli nefotí v cyklech, občas pro podobné příležitosti vybírá ze své tvorby snímky zaměřené na konkrétní téma, například menší soubory zvířat (jako v případě výstavy v Mamacofee), věcí nebo snímků zachycených z auta.

31 Telefonický rozhovor s Miroslavem Myškou, 2025.

32 HORKÝ, Lukáš. *Malá galerie v České spořitelně v Kladně*, Teoretická diplomová práce, 2018.

Pozvánka a úvodní slovo Miroslava Myšky k výstavě v Galerii AB Antikvariátu.

Recenze Josefa Chuchmy výstavy v Místodržitelském paláci Moravské galerie v Brně, MF Dnes 1999.

Galerie AB antikvariátu
Kounicova 15, 602 00 Brno
Vás zve na výstavu

Jaroslav Pulicar
fotografie

vernisáž výstavy se koná
ve středu 23. dubna 1997
v 18.00 hod.

Otevřeno denně
mimo soboty a neděle 9–18 hod.
Výstava trvá do 23. května 1997.

Jaroslav Pulicar

Fotografie Jaroslava Pulicara hovoří sami za sebe, a přesto, abychom je lépe pochopili, bude dobré poznat i něco z autora samotného. Jarda pro mne byl vždy záhadný, je to divně, jeho fotografie jsou přitom výmluvné a jasné. Známe se snad 20 let, vlastně od chvíle, kdy začal intenzivněji fotografovat a přece jsou chvíle kdy mě udivi a překvapí. Nedávno jsem při Koudelkově výstavě v Moravské galerii vzhlížel s obdivem k samotnému Mistrovi a fotil ho, když Jarda jen tak mimochodem řekl, že se „de na klobásy a slivovici“ k nim. A bylo samozřejmé, že dva světoběžníci a dokumentaristé se dobře znají.
Další překvapení mi připravil, když se skromnosti sobě vlastní říkal, že snad s tou výstavou ještě počká a já pak uviděl fotografie, které by stačily na další tři výstavy a dalo by se vybírat tématicky nebo místně, zůstat v Brně, v Evropě nebo přejít do Asie. Ale dosti již vzpomínek přejděme k fotografiím, některé jste si již prohlédli, jiné zpovzdálí viděli. Projděte je nyní pečlivěji, přečtěte si místa vzniku a zkuste srovnat osamělou dvojici v Kroměříži s dvojicí z Belgie, hocha u modelu na Děvíně a muže cvičícího Taj-či v Číně, dav na brněnském výstavišti a dokonalou kompozici s krávami z Indie. Všechny mají společného jmenovatele, přirozené člověčenství. Samozřejmost s jakou je vnímáme je dána jednotným vytříbeným pohledem autora, který dokáže dokonale vystihnout situaci a klást zcela přirozený důraz na obsah. Kompozice prostředí i lidí v prvním plánu je dokonalá, ale přitom přirozená, jakoby nahodile vzniklá.
Pulicar o sobě říká že je rád všude tam, kde jsou lidé a když se podíváte tak lidé jsou i na snímku opuštěné restaurace ve Strážnici. Je přirozené, že nefotografuje to obvyklé, Strážnické slavnosti v plném proudu, ale vše zajímavé kolem. Nefotografuje poutníky při jejich nyní už ne strastiplné pouti, ale při rozjímání a zpovědi. Je úžasné, že v Žarošicích i nyní dělá záběry, které snad již jinde neexistují, zpovědníky za zdí kostela. A zase jej lidé nevnímají, Pulicar má neobyčejný dar mízet ne v prostoru a čase, ty zachycuje, ale z prostoru a času a to je pro dokumentaristu dar nejcennější. Snad to pochází z jeho meditativních cvičení, které si ukládá při cestách, kdy je sám a sám si fotografuje a rozjímá. Neuvěřitelným - já říkám - samotrýzněním, je cesta autobusem do Indie, zdúrazňuji, že místními spoji v Turecku, Iránu, Pakistánu, kdy se jako jediný Evropan posunoval 10 dnů krajem. Jarda to bere jako krásnou meditativní chvíli, při které může rozjímat, vše si utřídit a připravit. Já si myslím, že při těchto cestách cvičí ono mízení z prostoru a času, takže ač tělem ještě v oblasti islámu, již fotí hinduisty. Ono převtělování a vystižení obsahové zkratky má již dlouho, podívejte se na fotografii z 1989 roku, ležící žena, spokojená a bez zájmu a její manžel pln zaujetí pro prostor nad ním. Můžeme říct obyčejná scéna z leteckého dne v Brně -Medlánkách, ale zároveň víme, že je to typická sociologická studie starší dvojice předrevolučního Československa. My to víme a Jaroslav Pulicar toto sdělení zachovává dalším generacím.
Mě již zbývá než popřát Jardovi „Dobré světlo“ na jeho další cestě, tentokrát z Nepálu do Tibetu a jak jinak než v přeběhnutí v čase, vystavuje zde a současně fotografuje v Asii.

Brno, 23. dubna *Miroslav Myška*

MF DNES - 17. ZÁŘÍ 1999 KULT

recenze

Pulicar je zdrženlivý pozorovatel okamžiků, kdy se vše kolem zastaví

Brno 1989 FOTO: JAROSLAV PULICAR

"Příběh Jaroslava Pulicara je vzácný. Člověk, který se dvacet let točí kolem fotografie, nikomu neukáže své práce. Pak udělá pár malých výstav a najednou vydává knížku. Je mu 44 let. Nikde neotiskl ani jednu fotografii. Je to blázen? Myslím, že jsme mnoho takových debutů neměli," praví Antonín Dufek v předmluvě knihy nazvané maximálně věcně - Jaroslav Pulicar: Fotografie.

Dufkova slova o Pulicarově výjimečnosti z valné části sedí, i když v jeho ústech získávají samozřejmý dozvuk - kurátor Moravské galerie byl editorem knihy. Na její skladbě a vyznění se nezanedbatelný podíl, tudíž hodnoti i sám sebe.

Vážaná, polygraficky ucházející publikace (papír kvalitní, soutisk není vždy perfektní, rastr někdy příliš vystupuje) obsahuje třiašedesát černobílých šířkových fotografií; vznikly v letech 1983-1997. Jde o subjektivní dokument, o momentky snímané kinofilmovým širokoúhlým objektivem v různých prostředích, doma i v cizině. Pulicar chce být v bezprostřední blízkosti dějů (proto širokoúhlé ohnisko), ale vzácná zdrženlivost brněnského autodidakta se projevuje nejen v prezentaci své práce, ale co je podstatnější - v zadrženém, neagresivním vizuálním nábojí. Osobnostním ustrojením Pulicar sám sebe natahuje na skřipec: na jednom konci se do tryzmivého mechanismu opírá fotografova posedlost nahmatávat metafyziku okamžiků, na konci druhém svůj díl žádá plachost. Autor pozoruje lidi z bezprostřední blízkosti, ale udržuje si odstup; odmítá simulovat, že je jedním z nich. Nejraději by vůbec nebyl viděn. "Doladění" scény kupříkladu prosbou, aby se aktéři v zájmu lepší kompozice tak či onak naklonili nebo "takhle zůstali", je u Pulicara nemyslitelné. Jestliže lidé na jeho záběrech občas hledí do objektivu, nacházejí se v rozpoložení, kdy nemají potřebu na fotografa aktivně reagovat; pouze jej berou na vědomí a zůstávají ponořeni ve svém světě.

Nutno říct, že pnutí, nejednoznačnost a éterickou unikavost lze vztáhnout na všechny roviny Pulicarovy tvorby - vyjma základního pozorovatelského talentu a vizuální kultivovanosti, jež s jistotou zaručují, že kniha na žádné stránce neklesne pod velmi solidní úroveň. Ale ne všechny snímky jsou si rovnocenné, a dokonce tvrdíme, že Pulicar prvotinu poněkud uspěchal vzdor tomu, že nashromážděný materiál opakovaně prosíval a ověřoval si, zda zvěčněné situace jsou těmi, "kdy více náhle na okamžik ztichne/ jak na místech, kde nezpívají ptáci,/ kde se však zde či někde v okolí/ přece jen, jen tak malušenko, cosi šelelí...", jak ony kontemplativní okamžiky popsal v knize citovaný jiný dokumentarista, Vojtěch Dukát. Argumentem pro takovou pochybnost je nám především poslední třetina publikace, sestávající z prací, které Pulicar nafotil v 90. letech mimo moravská a česká místa (Hostýn, Strážnice, Brno, Praha, Šumava), kde jinak vznikla většina momentek. V exotických, najmě asijských končinách si pravděpodobně osvěžoval svůj zrak, neboť doma asi každý fotograf po čase získává pocit, že vidí stále totéž, že "oslepl". Ovšem při té koupeli v jinakosti se Brňan nechal na několika snímcích unést pouze odlišností povrchu (jako by už jindy a jinde spatřené fotky z Indie a Nepálu). Obecně pak lze říci, že Pulicar je skutečným autorským zjevením tehdy, děje-li se na snímku cosi "záhadného", lidé jsou v obraze rozhození, každý se zabývá sám sebou. Oko není schopno takové konstelace obsáhnout a udržet; objektiv, veden pozornou intuicí autora, však ano.

Jaroslav Pulicar je z tvůrců, kteří na sebe vážou ta nejvyšší kritéria. Proto nebude v rozporu s výše řečenými výtkami názor, že kdyby takovýhle knižní debut získala česká fotografie řeknéme každý druhý rok, byla by na tom s přísunem nových jmen skvěle.

JOSEF CHUCHMA

Jaroslav Pulicar: Fotografie. Fotografie vybral a uspořádal Antonín Dufek, texty napsali Antonín Dufek a Vojta Dukát. Kovalam, Praha 1998 (vyšlo 1999), nestránkováno, náklad a cena neuvedeny.

Recenze výstavy v Domě umění v Brně, Rovnost 2003.

Pozvánka na výstavu Jaroslava Pulicara v Malé galerii České spořitelny v Kladně, 2004.

Rovnost 7/VI/2003

kultura • strana 19

Fotograf Pulicar zachycuje projevy neodcizeného života

Ladislav Plch

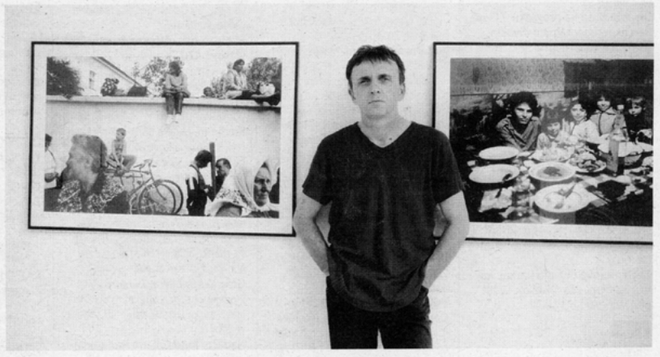

Jaroslav Pulicar mezi svými fotografiemi v brněnském Domě umění. FOTO LADISLAV PLCH

Brno • Naposledy ukazoval Jaroslav Pulicar své práce v Brně před čtyřmi lety – vystavoval tehdy v Místodržitelském paláci Moravské galerie. Nyní je možné jeho expresivní fotografické reportáže zhlédnout v Domě umění na Malinovského náměstí.

Uchýlit se před shonem města (jehož smysl často uniká) do meditativního ticha galerie představuje hodnotu samu o sobě. Strávit pár desítek minut uprostřed černobílých zobrazení velice lidských výjevů je pak přímo darem, „výzbrojí" pro pár dalších kol nikdy nekončícího souboje s odcizeným světem venku. Fotografie Jaroslava Pulicara mohou být balzámem pro duši – umělec zobrazuje svět převážně na místech, kam ještě brutální tlak globalizační unifikace nepronikl. Fotografuje totiž většinou tam, kde anachronický režim jinde už zmizelé, autentické a s krajinou spjaté formy života nechtěně zakonzervoval. Proto jezdí s fotoaparátem do zapomenutých venkovských koutů naší vlasti, na Slovensko, na Zakarpatskou Ukrajinu či do jí přilehlých končin Transylvánie. Zachycuje lidské situace a vztahy, projevy života všude tam, kde se ještě částečně odehrávají na veřejnosti. Nečiní tak z nějakého idylizujícího staromilství či v bláhové naději, že by tím převálcování světa jednotnou „kulturou" bezduché výroby a spotřeby, nalakovaných časopisů a reklamy pozdržel. Pulicar není posedlý hledáním smyslu či jeho napovídáním – poskytuje obrazy a nechává na divákovi, aby s nimi komunikoval a jejich smysl si sám vyložil.

Pulicarovu tvorbu lze přiřadit k poeticko-sociologické dokumentaristické škole, jejímiž představiteli u nás jsou Pavel Štecha, Miloň Novotný či převážně v Anglii působící Markéta Luskačová. Sám se hlásí rovněž k exulantům Josefu Koudelkovi a Vojtovi Dukátovi. Své kořeny spatřuje též v myšlenkové a obrazové tradici italského neorealistického filmu.

Jaroslav Pulicar před svými snímky v kavárně Mamacoffee. Foto: David Kumermann.

Pozvánka na výstavu Efemeria a Jaroslav Pulicar na vernisáži. Foto Pulicarova portéru: Miroslav Myška.

Malá galerie České spořitelny v Kladně, nám. Svobody 2003

Vás srdečně zve na výstavu

JAROSLAV PULICAR

fotografie

Zahájení výstavy
ve středu 3. listopadu 2004 v 18.00 hodin

Výstava potrvá do 30. listopadu 2004 a je přístupna:

pondělí: 9.00 - 12.30 a 13.30 - 18.00 hod.
úterý - čtvrtek: 9.00 - 12.30 a 13.30 - 17.30 hod.
pátek: 9.00 - 12.30 a 13.30 - 17.00 hod.

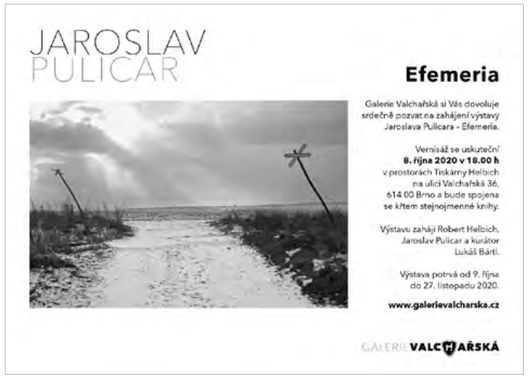

V říjnu 2020 vystavoval Jaroslav Pulicar v Galerii Valchařská v Brně, kde představil výběr 25 fotografií z knihy *Efemeria* a zároveň zde proběhl křest zmiňované publikace. Kurátorskou koncepci k výstavě si zvolil fotograf sám.[33]

Jedna z nejvýraznějších fotografických expozic Jaroslava Pulicara se uskutečnila v dubnu 2022 v Leica Gallery v Praze. Byla pojata jako ohlédnutí za jeho tvorbou, vystaveno bylo 40 fotografií z knihy *Pulicar*. Kurátorem byl fotograf a historik umění Tomáš Pospěch. *„Autor je jeden ‚z nejméně známých ze známých' českých dokumentaristů. Dlouho zvažuje, jestli některou fotografii vypustí do světa. Pak ovšem máte jistotu, že je ‚pulicarovská'. Má jasnou metodu: dělat, co ho baví, být na cestě, fotografovat černobíle, stále na film. Takový model rozvíjejí mnozí. Tvorba Jaroslava Pulicara je osobitá mimo jiné tím, jak je v ní důsledný a nepolevuje. V jeho případě prorůstá žité a fotografované. Nároky kladené na fotografický obraz jsou propojeny s jeho životními postoji.*

Nepracuje podle témat nebo na jednotlivých uzavřených projektech, vytváří samostatné obrazy, ve kterých rozvíjí svůj osobitý jazyk, že napříč různými desetiletími vzniku jeho snímků máme pocit, že se fotografie vzájemně doplňují a tvoří uzavřený celek. Jako by neustále fotografoval jednu fotografii. Hledá zanikající ostrovy autenticity, místa, kde se lidé přirozeně druží, skupují, společně vytvářejí, v ideálním případě v odkazu na dlouhou tradici. Ne náhodou vzniká řada snímků během cest, poutí, lidových slavností. Hledání zanikajících ostrovů autenticity jej většinou vedou do míst na Moravě, Slovensku, Polsku, Ukrajině nebo Rumunsku.

Jeho fotografie nezaznamenávají mezní situace, tak často zachycované reportéry, nejsou o emigrantech, válkách, zabíjení. Přesto je fotografem mezních okamžiků. Hledá ‚jednoduché' konstelace, kdy je alespoň na malou chvíli život obnažen na dřeň. Snaží se zachytit exil a konflikty v nás. Lidé s výrazy zvláštního usebrání, zamyšlení, vnitřního prožitku, soustředěného nacházení se v prostoru. Bedlivě pronásleduje všední každodenno kolem nás a snaží se nepropásnout ten moment, kdy se z něj náhle vynoří obecná zkušenost, obraz.

S mnohovrstevnatou nereportážní momentkou srostl Jaroslav Pulicar natolik, že jí podřídil svůj život a do velké míry i volný čas. Svůj byt proměnil na galerii, kde pravidelně pořádá výstavy fotografům, jejichž práce považuje za přínosné. Vernisáže a diskuse při zahájení těchto výstav jsou už legendární. Striktně odděluje své zaměstnání a fotografování, kterému se věnuje výhradně ve volném čase, bez tlaku grantu, zakázky, blížícího se termínu výstavy nebo jiného požadavku zvenčí. Subjektivní momentní černobílou fotografii pěstuje jako náročné vztahování se ke světu.“[34]

33 Z rozhovorů s Jaroslavem Pulicarem, 2024.

34 https://www.lgp.cz/event/jaroslav-pulicar/ [cit. 2024-12-23].

Katalog a pozvánka k výstavě v Leica Gallery. Foto: Tomáš Pospěch.

Výstava v Leica Gallery. Foto: Tomáš Pospěch.

Pozvánka na výstavu v brněnském Domě umění.

Fotografie z instalace v brněnském Domě umění.
Foto: Michaela Dvořáková.

Bytová Galerie 34 – výpověď Jaroslava Pulicara

V létě téhož roku byla výstava z Leica Gallery přenesena do Domu umění v Brně, kde byla doplněna filmovým dokumentárním portrétem o Jaroslavu Pulicarovi nazvaného *Den náš každodenní*, který režíroval Pavel Jurda.[35]

V květnu 2023 se Jaroslav Pulicar představil s Gabrielou Kolčavovou a Vojtěchem Slámou na společné výstavě v rámci fotografického veletrhu Kolga Tbilisi Photo Week. Pulicar zde vystavoval průřez svou fotografickou tvorbou především z publikace *Pulicar*, Gabriela Kolčavová fotografie z neustále rozvíjejícího se souboru *My* a Vojtěch Sláma vystavoval soubor fotografií *Since Fatherhood*.

Na veletrhu Pulicara oslovili kurátoři z galerie DoD v Kolíně nad Rýnem, kde mu byla nabídnuta samostatná výstava. Ta se uskutečnila v září 2023 a představil zde 30 prací.

Zatím jeho poslední výstava se konala v dubnu 2024 v prostorách Galerie Josefa Jambora v Tišnově ve spolupráci s kurátorkou galerie Radkou Kaclerovou. Spolu s ním vystavoval i Jan Horáček; oba přátelé představili soubor fotografií *Cesty*, který vznikl během jejich společných cest. Součástí vernisáže bylo také promítání filmu *Záznamy* o společných cestách autorů výstavy s Josefem Koudelkou.

Anotaci k výstavě napsala Radka Kaclerová: *„Autoři společně podnikli mnoho cest, a to především cest za dobrou fotografií. Místopisně je jim blízká oblast bývalé východní Evropy. Opakovaně se vrací na místa lidských setkání, v nichž stále pulzuje tradice, ať už to jsou masopusty, křtiny, zpovědi, poutě, srazy nebo rituály. Nezajímá je však přímo dění během slavností, všímají si situací před nimi i po nich. Vyhledávají odlišné momenty, kdy zaměřit pozornost a stisknout spoušť, každý dle svého naturelu a interpretačních schémat.“*[36]

35 *Den náš každodenní* [film]. Režie Pavel JURDA. Česko, 2022, 25 min. Dostupné na: https://www.ceskatelevize.cz/porady/1097944695-nas-venkov/322294340070001/ [cit. 2025-01-5].

36 https://www.tisnov.cz/vystava-cesty-jan-horacek-jaroslav-pulicar/a-1573 [cit. 2025-01-5].

Fotografie z instalace v brněnském Domě umění. Foto: Michaela Dvořáková.

Fotografie z instalace v brněnském Domě umění. Foto: Michaela Dvořáková.

Jan Horáček a Jaroslav Pulicar. Foto: Jaroslav Pulicar.

Fotografie z fotografického veletrhu Kolga Tbilisi Photo Week.
Foto: Jaroslav Pulicar.

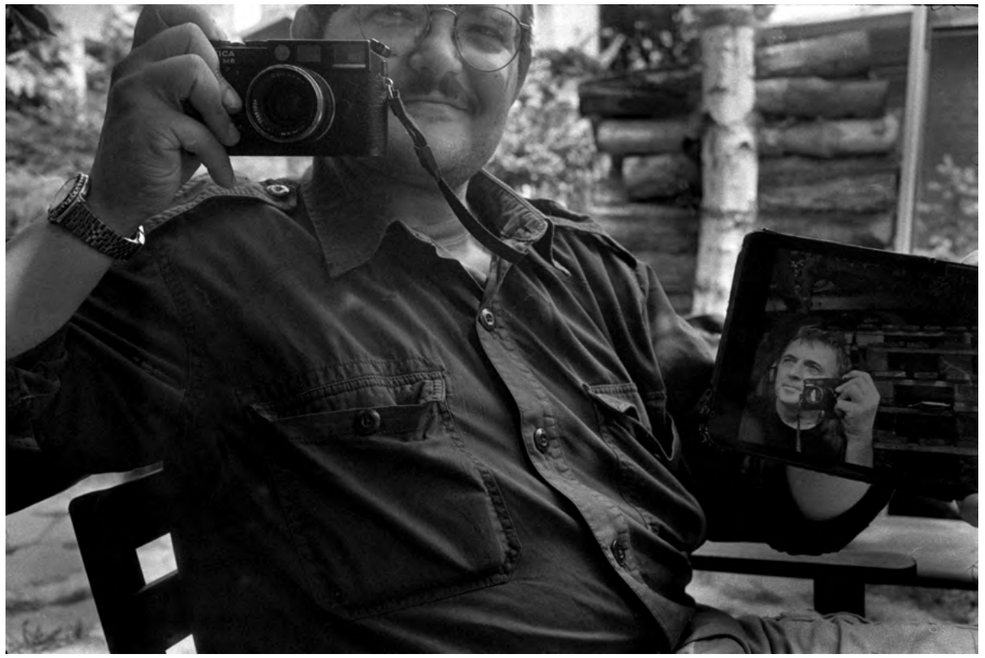

Fotografie z vernisáže v Galerii Josefa Jambora. Foto: Jaroslav Pulicar.

Pulicarova láska k fotografiím ho v roce 2009 přivedla k otevření galerie pro své přátele a veřejnost v jeho bytě 2+1 na Botanické ulici 34 v Brně.

„Otevřít galerii v bytě pro mě nebyl promyšlený koncept – vzniklo to spontánně a v podstatě pro mé vlastní potěšení. Nemám rád bílé stěny, a tak jsem si krátce po nastěhování do bytu začal na chodbu, kam nedopadá přímé světlo, vystavovat fotografie svých oblíbených autorů, které jsem chtěl mít na očích – Luskáčové, Diase, Koláře nebo Holomíčka. Po několika dnech mě napadlo, že to vlastně vypadá jako galerie. Řekl jsem si, že bych instalované fotografie na jeden večer vyměnil za snímky jiných autorů a pozval své přátelé a známé na vernisáž, a to již bylo velmi blízko ke zrodu Galerie 34.“[37]

Kurátorský přístup Jaroslava Pulicara v roli galeristy vychází z jeho dlouhodobého zájmu o dokumentární a tzv. živou fotografii, s důrazem na osobní výpověď, autenticitu a civilní vizuální jazyk. Výstavní program Galerie 34 se formoval přirozeně, bez rigidní dramaturgické linie, avšak s jasně rozpoznatelným hodnotovým zakotvením. V galerii často vystavují autoři z okruhu Pulicarových osobních přátel, avšak tento osobní rámec se nikdy neuzavřel do sebe, naopak se postupně rozšířil, i o mladší či méně známé autory s rozmanitými přístupy k fotografii a různorodou tematickou orientací. Tradiční čtvrteční vernisáže se navíc obohatily o doprovodné projekce, v jejichž rámci autoři představují další části své tvorby a vstupují do otevřeného dialogu s diváky.

Jaroslav Pulicar se za kurátora v klasickém slova smyslu nepovažuje – vystavující vybírá sám nebo na doporučení, ale do konkrétní podoby výstavy nezasahuje. Výběr snímků ponechává v rukou autorů. Galerie 34 nestojí na pečlivé organizaci a profesionalizovaném zázemí typickém pro profesionální instituce. Nenabízí produkční servis, promyšlené uspořádání nebo důkladné dokumentaci. O to zde nejde; pro Pulicara je klíčová vize – vytvořit prostor, kde fotografie přirozeně žije a kde autenticita a osobní atmosféra stojí nad formální dokonalostí. Tento přístup zůstává neměnný i po letech.

„Mít galerii přímo v bytě mě stále samotného velmi vnitřně obohacuje. Nepovažuju se za kurátora, a často tím, že fotografie zůstávají v prostoru celý měsíc, mám i já možnost si na ně postupně vytvářet názor. Také si velmi cením i kontaktů s autory – zejména s těmi, které jsem dříve neznal nebo jen letmo. Někdy po vernisáži zůstanou v Brně přes noc, přespí u mě a druhý den spolu podnikneme výlet. Tento ‚bonusový‘ čas trávíme rozhovory o fotografii i o životě, což dál prohlubuje můj pohled na tvorbu.“[38]

Stejně neformálně jako přistupuje ke kurátorské činnosti pojímá Jaroslav Pulicar i marketing a prezentaci Galerie 34. Svou galerii téměř nepropaguje – objevila se jen v několika článcích, a to převážně v souvislosti s jeho vlastní tvorbou.[39]

37 Z rozhovorů s Jaroslavem Pulicarem, 2024.

38 Tamtéž.

39 Například https://www.phil.muni.cz/aktuality/jaroslav-pulicar-vzdycky-jsem-chtel-fotit-tam-kde-jsem-rad [cit. 2024-12-10].

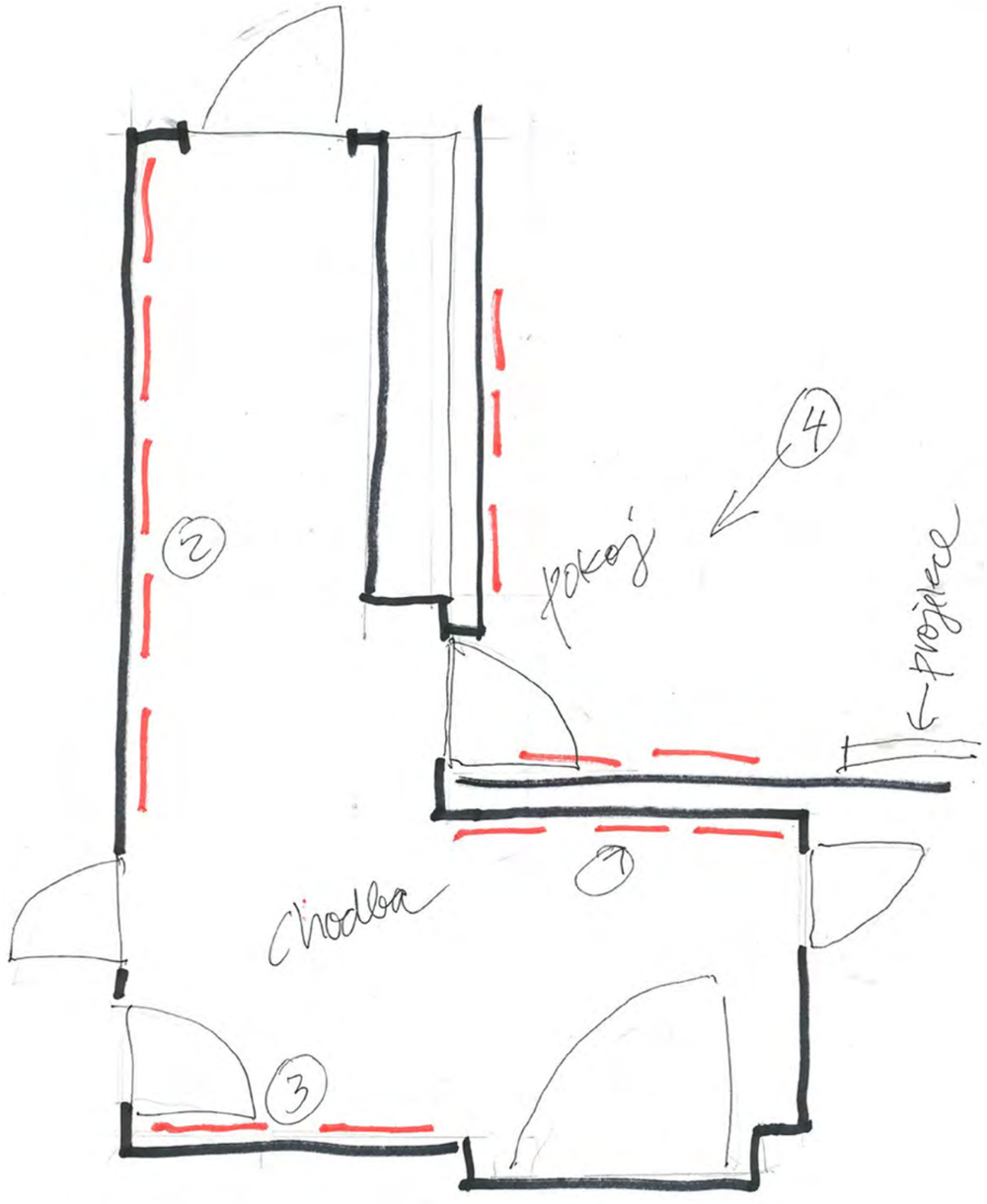

Hlavním komunikačním kanálem jsou pozvánky, které – s výjimkou případů Mirky Slámové a Lucii Sekerkové – navrhuje a vytváří jeho syn Martin. I přes tuto nenápadnou prezentaci se mu podařilo zorganizovat již více než šedesát výstav. S výjimkou období covidu pravidelně pořádá tři až pět výstav ročně. Galerie je přístupná veřejnosti během vernisáže a poté po domluvě.[40] *„Občas mě někdo potká a řekne: Byli jsme u vás na výstavě. Často si to už ani nepamatuju, ale vždy mě to potěší. I když se jedná o soukromý prostor, vnímám to jako otevřené dveře pro každého.“*[41]

Ačkoli a možná právě proto, že Galerie 34 nefunguje v tradičních galerijních prostorech, její atmosféra a pečlivě vybraní autoři jí rychle získali široký okruh příznivců. Neformální, komorní vernisáže s nádechem undergroundu v přeplněném bytě přitahují nejen významné kurátory a fotografy, ale i zapálené milovníky fotografie. Galerie se tak stala místem, kde se setkávají lidé spojení společnou vášní pro vizuální umění.

Například historička umění a kurátorka Domu umění města Brna JANA VRÁNOVÁ uvedla: *„Považuji existenci Galerie 34 za velmi důležitou a přínosnou. Prezentace současné fotografické tvorby není v Brně dostatečně zastoupena, chybí výstavní síň, která by se důsledně a pravidelně zabývala médiem fotografie. Při pohledu na přehled jmen vystavujících v G 34 je zřejmé, že jejich výběr představuje široké spektrum od významných osobností české fotografie po méně známé autory, což je sympatický přístup ke galerijní dramaturgii. Vernisáže za přítomnosti vystavujícího s jeho komentářem k často uváděným projekcím poskytují možnost obsáhlejšího poznání jeho tvorby, jsou místem setkávání zájemců o fotografii, přátel.“*[42]

JIŘÍ PÁTEK, KURÁTOR: *„Jako člověk pracující ve státní instituci, která se řídí jasně danou filozofií, oceňuji určitou nezávislost. Možnost vybrat si vystavující podle vlastního uvážení, bez nutnosti přizpůsobovat se aktuálním trendům či institucionálním pravidlům, je v tomto směru osvobozující. Trošku mi to také připomíná dobu socialismu, kdy se pořádaly bytové výstavy právě proto, aby mohly prezentovat neoficiální a nepovolené umění, a vede mě k zamyšlení nad tím, proč dnes podobné iniciativy opět vznikají.*

Kromě samotné koncepční nezávislosti si cením také fyzického zážitku vernisáže. Lidé se zde tísní v malém prostoru, jsou si blízko, a vzniká tak přirozená atmosféra soudržnosti – něco, co na oficiálních vernisážích často chybí. V těchto institucích bývá zachován určitý odstup, lidé hájí své společenské postavení a fyzicky i lidsky jsou od sebe vzdáleni. Naopak v prostředí Galerie 34 se setkává komunita lidí, kteří se znají, nemají potřebu si na nic hrát a jednoduše sdílejí společný prostor a zážitek. V době digitální komunikace a virtuálních vztahů je takový bezprostřední lidský kontakt vzácný a o to cennější.“[43]

40 Například https://www.phil.muni.cz/aktuality/jaroslav-pulicar-vzdycky-jsem-chtel-fotit-tam-kde-jsem-rad [cit. 2024-12-10].

41 Z rozhovorů s Jaroslavem Pulicarem, 2024.

42 Jana Vránová, kurátorka, e-mailová komunikace, 2024.

43 Jiří Pátek, kurátor, telefonický rozhovor, 2025.

ROMAN A. MUSELÍK, FOTOGRAF: *„Návštěva galerií a vernisáží patří k mým oblíbeným aktivitám – mám rád jejich atmosféru, setkávání se známými lidmi, rozhovory i společné přípitky. Na Galerii 34 však nejvíce oceňuji Jardovu dramaturgii, která svou koncepcí směle konkuruje a často i předčí zavedené galerie. Zároveň jde o jednu z mála specializovaných galerií zaměřených výhradně na fotografii.“*[44]

MIREK AMBROZ, FOTOGRAF: *„Z Galerie 34 cítím určitý nádech nostalgie, protože si stále pamatuji období normalizace, kdy bytové výstavy, koncerty a představení byly téměř jedinou cestou k nezávislé kultuře. Právě v této nezávislosti vidím i největší význam Galerie 34 – nepodléhá aktuálním módním trendům, komerčním tlakům ani jiným vnějším vlivům. Výběr vystavujících má plně v režii Jaroslav a mě jeho výběr naprosto konvenuje. Nejvíce mi utkvěly v paměti výstavy přátel Karla Cudlína, Markéty Luskačové nebo Vojty Dukáta. Na druhou stranu mě mile překvapily například fotografie Toma Řechtáčka, kterého jsem vůbec neznal a byl pro mě objevem. Jeho prezentace doplněná o promítání a osobní komentářem byl neobyčejně silný zážitek. Navíc nejde vždy jen o výstavu, je tam ten lidský kontakt, všichni, co tam chodíme, se více méně známe.“*[45]

BARBORA ORSÁGOVÁ, KURÁTORKA: *„Bytová galerie má velký význam pro kulturní sféru a samozřejmě zvlášť v oblasti fotografie. Získala si návštěvnost hlavně odborné a akademické obce, včetně studentů. I proto každou vernisáž zde vnímám jako poměrně prestižní záležitost a taky příležitost k navazování kontaktů. Jaroslav díky své praxi a tomu, jak dlouho se v oboru pohybuje, ví, koho pozvat, takže s každou další vernisáží se člověk zároveň vzdělává a rozšiřuje si obzory. Jarda se snaží následovat i aktuální trendy, ale samozřejmě jde na výběru umělců a umělkyň znát jeho osobní preference, což je naprosto v pořádku. Alternativní prostředí v podobě panelákového bytu je třešničkou na dortu, která hezky souzní s uměleckým prostředím, které je svobodné a otevřené.*

Dodala bych, že tato iniciativa je zbavena finanční závislosti a nutnosti následování trendů a forem popularizace v umění. Jaroslav svou galerii, ve které i sám žije, provozuje zcela oproštěn od závazků, kterým třeba musejí čelit veřejné nebo i soukromé galerie ve veřejném prostoru, což má za výsledek možnost častého konání vernisáží a svobodný výběr na základě majitelova vkusu, zkušenosti, morálních zásad atd. To mi přijde podnětné na závěr říct.“[46]

Atmosféru, v jaké se výstavy v Galerii 34 konají, oceňují i další: *„Velmi rád navštěvuji a vážím si bytových vernisáží u Jaroslava. Neopakovatelná atmosféra chlapské domácnosti dává návštěvníkům v kombinaci s kvalitním fotokumštem pocit, který je těžko zažitelný v běžných, byť renomovaných výstavních prostorách. Jen samotná kuchyň je konceptuálním počinem a v kombinaci s těkajícím a halasným panem domácím povyšuje každou návštěvu na mnohovrstevný zážitek. Kéž to tak ještě dlouho zůstane.“*[47]

44 Roman A. Muselík, fotograf, telefonický rozhovor, 2025.

45 Mirek Ambroz, fotograf, e-mailová komunikace, 2025.

46 Barbora Orságová, kurátorka, e-mailová komunikace, 2025.

47 Z telefonického rozhovoru s Doc. Mudr. Janem Válkou, návštěvníkem Galerie 34, 2025.

7 NEOFICIÁLNÍ VÝSTAVY V 70. A 80. LETECH

Bytové galerie a neoficiální výstavy se v Československu staly významným fenoménem zejména během komunistického režimu (1948–1989), kdy byla oficiální umělecká scéna kontrolována státem a podřízena ideologii vládnoucí moci. Jedním z klíčových rysů komunistické diktatury bylo potlačování svobodného myšlení, které mělo dvě zásadní podoby. První spočívala v tvrdé cenzuře a selekci kulturního dědictví – mnoho děl bylo označeno jako nežádoucí a odsouzeno k zapomnění. Cenzura se přitom netýkala pouze tehdejší současné tvorby, ale i děl historických i moderních klasiků, pokud se jejich obsah vymykal oficiální linii. Druhý aspekt se odrážel v netoleranci vůči jakékoli nekonformitě či inovaci. Vše nové bylo vnímáno jako podezřelé, projev individuality byl systematicky potlačován a veškerá kulturní a umělecká činnost podléhala stranickému dohledu.

Pod nátlakem komunistické strany a jejího státního aparátu byli do oficiálních struktur začleněni umělci z výtvarného, fotografického, divadelního, hudebního i literárního prostředí. Ti, kdo odmítli podřídit svou tvorbu ideologickým požadavkům, čelili systematickému sledování, výslechům, represím, konfiskacím děl a v mnoha případech přímým trestům.

Střet mezi totalitní mocí a kulturním prostředím, které se snažilo prosadit nové myšlenky, umělecké přístupy a intelektuální diskusi, vedl ke vzniku několika různých forem odporu a formování alternativních podob kulturního projevu (neoficiální, poloficiální, undergroundový, disidentský či ilegální). Mezi významné příklady neoficiálních kulturních aktivit byla například výstava *9x9*, kterou v roce 1981 uspořádala Anna Fárová v bývalém klášteře v Plasích, nebo výtvarná přehlídka *Malostranské dvorky* v roce 1981, kdy se soukromé dvory a zahrady pražské Malé Strany proměnily v improvizované galerie.

Podobných neoficiálních projektů vzniklo v té době mnoho. Umělci, kteří byli režimem zakázaní – ať už z politických důvodů nebo kvůli jejich tvorbě –, neměli jinou možnost než hledat alternativní cesty k prezentaci. Jednou z možností bylo přesunutí kulturních aktivit do „nevýstavních“ prostor: bytů, ateliérů, chalup, přírody nebo veřejných míst mimo tradiční galerie.[48]

Příkladem neoficiálních kulturních aktivit byly bytové a soukromé akce, které se v 70. a 80. letech uskutečnily v domovech a privátních prostorách teoretiků a umělců. Mezi organizátory patřili například historička umění Eva Petrová, výtvarník Pavel Brunhoffer, hudebník Petr Rezek, básník a prozaik Jáchym Topol, sochař Olbram Zoubek, publicista a hudebník Mirek Vodrážka a mnozí jiní. Například v pražském bytě a půdě Mirka Vodrážky se konaly semináře, divadelní představení, koncerty i výtvarné výstavy.[49]

Dalším příkladem neoficiálních výstav je galerie Jindřicha Štreita, umístěná v bývalé školní třídě jeho domu na Sovinci, která se stala symbolem pro experimentální a konceptuální tvorbu. V letech 1974 až 1989 zde Jindřich Štreit uspořádal celkem

48 *ALTERNATIVNÍ KULTURA, Příběh české společnosti 1945–1989*, Nakladatelství Lidové noviny, 2001.

49 MORGANOVÁ, Pavlína. *Bytové výstavy: médium neoficiálního umění sedmdesátých až osmdesátých let*. https://vvp.avu.cz/app/uploads/2019/02/2018-25-morganova.pdf [cit. 2025-01-04].

67 autorských a skupinových výstav, na nichž se představilo více než sto umělců, včetně významných osobností.[50]

Galerie H, založená v roce 1983 bratry Jiřím a Zdeňkem Hůlovými v rodinném domě v Kostelci nad Černými lesy, zaujímala na alternativní výstavní scéně rovněž významné místo. Odlišovala se nejen svým koncepčním zaměřením, ale i otevřeným kurátorským přístupem, který podporoval neformální dialog mezi umělci a publikem. Hůlovi vytvořili prostor, kde umění překračovalo pasivní vnímání a stávalo se interaktivním zážitkem. Navzdory omezenému prostoru galerie dokázala současně představit více než sto umělců. Kromě výstav byly nedílnou součástí programu i akce pro děti. Z alternativních galerií své doby hostila nejširší spektrum výtvarníků – od ikon šedesátých let (Adriena Šimotová, Olga Karlíková, Radoslav Kratina, Stanislav Kolíbal, Václav Boštík, Věra a Vladimír Janouškovi) přes silně zastoupenou střední generaci narozenou ve třicátých a čtyřicátých letech (Aleš Lamr, Jan Steklík, Jiří Beránek, Jiří Valoch, Marie Blabolilová, Karel Nepraš, Kurt Gebauer, Magdaléna Jetelová, Pavla Aubrechtová, Svatopluk Klimeš) až po nejmladší tvůrce konce sedmdesátých a osmdesátých let (Čestmír Suška, František Skála, Margita Titlová, Michal Cihlář, Petr Veselý, Vladimír Kokolia,). Galerie H se tak v období 1983 až 1989 stala jedním z klíčových center neoficiálního umění, které i přes nepřízeň doby poskytovalo prostor svobodné tvorbě a mezioborovému dialogu.[51]

Zajímavým krokem k oživení výtvarné scény bylo také založení Galerie Na bidýlku v roce 1986 v nepoužívaném bytě v Brně zásluhou Karla Tutsche, vášnivého sběratele a milovníka umění. Tato galerie, situovaná v podkroví pavlačového domu, se od poloviny osmdesátých let stala centrem neoficiální výtvarné scény. Tutsch zde podporoval nejen zavedené nezávislé autory, ale i mladé začínající umělce, čímž pomohl zviditelnit řadu osobností, které dnes patří mezi přední představitele moderního umění. Mezi vystavujícími byli například Jiří Georg Dokoupil, Michal Gabriel, Eva Koťátková, Jiří Kovanda, Petr Kvíčala, Ján Mančuška, Jiří Načeradský, Otakar Slavík, Jiří Sopko, Jakub Špaňhel, Bohuslava Olešhová, Laco Teren a mnoho dalších. Po roce 1990 Tutsch rozšířil program o mezinárodní umělce a galerie zůstala aktivní až do roku 2008. Její význam připomněl v roce 2009 sochař a vizuální umělec Dominik Lang, když v rámci výstavy Sochy v ulicích, pořádané Domem umění města Brna, symbolicky oživil její prostor uměleckou instalací zpřístupněnou veřejnosti. Tento projekt nejen poukázal na důležitost galerie pro undergroundovou uměleckou scénu, ale zároveň zdůraznil propojení mezi historií místa a současným uměním. Podle dochovaných záznamů uspořádal Karel Tutsch v Galerii Na bidýlku 169 akcí. Její odkaz dnes spravuje Kabinet T. ve Zlíně, který vede Lenka Tutschová, neteř Karla Tutsche.[52]

Kromě podpory umělců byl Tutsch také vášnivým sběratelem. V roce 2021 odkoupila Galerie moderního umění v Hradci Králové rozsáhlou sbírku Karla Tutsche, čítající více než 800 děl od 75 pěti autorů, z toho 13 zahraničních.

50 https://www.zurnal.upol.cz/nc/zprava/clanek/o-sovinci-a-o-streitovi-online-z-muzea/ [cit. 2025-01-7].

51 KERHARTOVÁ, Jana. *Hra hravost a komika ve výtvarném provozu Galerie H*, Disertační práce, 2016.

52 https://artlist.cz/prostory/galerie-na-bidylku/ [cit. 2025-01-4].

Tento nákup významně rozšířil galerijní fond o 31 umělců, jejichž práce dosud ve sbírkách chyběly. Aktuálně galerie představuje tuto unikátní kolekci v rámci výstavy *Jak sbírat umění: Příběh Karla Tutsche*.[53]

Dobrým příkladem alternativní společenské aktivity může být například Galerie Zlevněné zboží v Brně, která vznikla v roce 1986 a to díky Petru Oslzlému, Rostislavu Pospíšilovi a Drahomíru Svatoňovi. Oslzlý s Pospíšilem toužili vytvořit nezávislou galerii ve veřejném prostoru, kam by mohl přijít kdokoli. Svatoň jim nabídl k pořádání výstav svůj obchod, a tak se galerie mohla začít realizovat. Galerie fungovala podle předem dohodnutých pravidel: výstavní prostor byl omezen na jednu stěnu a výkladní skříň, doplněný o videoportréty vystavujících autorů. Každá výstava začínala hraným zahájením (free performance), po němž následovalo promítání videoportrétu. Výstavy byly volně přístupné po dobu nejméně jednoho měsíce a vystavená díla nebyla prodejná. První výstava, otevřená 12. listopadu 1986, patřila Rostislavu Pospíšilovi. Během dvou a půl let zde proběhlo 19 výstav dvaceti autorů, především umělců, kteří nemohli oficiálně vystavovat. Brzy se o činnosti galerie dozvěděla Státní bezpečnost, která se snažila výstavy potlačit zastrašováním.[54]

Informace o jednotlivých akcích v těchto neoficiálních galeriích se šířily především ústně nebo prostřednictvím samizdatu, jelikož média o těchto událostech buď nevěděla, nebo je ignorovala. Samizdat však neomezoval své médium pouze na literaturu a psané slovo – důležitou roli sehrály také magnetofonové nahrávky a videozáznamy, které zachycovaly nejen koncerty nezávislých hudebníků, ale i bytové přednášky či relace zahraničních rozhlasových stanic. Nositelem samizdatového poselství mohla být téměř jakákoli forma vizuálního sdělení – vedle knih a časopisů se šířily také pohlednice, nálepky, plakáty či dokonce oděvy. Mezi nejvýznamnější nástroje dokumentace a šíření povědomí o této neoficiální umělecké scéně patřily samizdatové katalogy, které mapovaly tvorbu a aktivity umělců, a zároveň pomáhaly uchovat jejich odkaz i pro budoucí generace.

Ačkoli neoficiální kulturní aktivity probíhaly v utajení, byly důležité v uchování nezávislé umělecké tvorby během normalizace. Staly se prostorem pro svobodné vyjádření, experimenty i odpor vůči totalitnímu režimu. Neoficiální scéna se tak stala klíčovým mostem mezi undergroundem a porevolučním uměleckým světem a stala se také důkazem, že umění dokáže přežít i v nesvobodných podmínkách. Po roce 1989 byli mnozí z těchto umělců rehabilitováni a jejich díla mohla konečně vstoupit do veřejných institucí.

Dnes je jejich činnost nejen cenným historickým svědectvím a důležitou kapitolou československé umělecké historie, ale i inspirací pro nové generace tvůrců.

53 Výstava končí 12. října 2025. https://www.galeriehk.cz/vystavy/jak-sbirat-umeni/ [cit. 2025-01-25].

54 POSPÍŠILOVÁ, Hana. *Galerie Drogerie Zlevněné zboží. Neoficiální prezentace výtvarného umění v 80. letech v Brně*. Bakalářská práce, 2012.

8 NEOFICIÁLNÍ VÝSTAVY OD ROKU 1989 DO SOUČASNOSTI

Po roce 1989, s pádem komunistického režimu v Československu, nastaly zásadní změny v oblasti umění. Umělci, kteří byli dříve nuceni vystavovat svá díla neoficiálně, získali nově možnost svobodně prezentovat svou tvorbu ve veřejných galeriích a institucích. Tato změna otevřela cestu širší veřejnosti k umění, které bylo dříve přístupné jen úzkému okruhu zasvěcených. Přestože se institucionální rámec výrazně proměnil, část autorů se i po roce 1989 vědomě rozhodla pokračovat v alternativní výstavní činnosti. Jejich aktivity vycházely z potřeby experimentovat, hledat nové formy prezentace a tvořit mimo zavedené kulturní struktury.

Nezávislé galerie se tak od 90. let staly nedílnou a živou součástí české umělecké scény. Za uplynulých 35 let vznikla celá řada těchto galerií – od efemérních kurátorských projektů až po stabilní instituce, které se dokázaly etablovat vedle oficiálních galerií. Společným rysem těchto iniciativ je využívání tzv. negalerijních prostor: chátrajících budov, výkladních skříní, podchodů, soukromých bytů, krajiny nebo jiných neobvyklých lokalit. Práce s takovým prostředím klade specifické nároky nejen na kurátory a autory, ale i na samotné diváky a formuje nový typ vztahu mezi uměleckým dílem a místem jeho prezentace.

Nezávislost těchto projektů spočívá především ve svobodném naplnění kurátorské vize – od volby tématu a výběru umělců až po samotnou realizaci výstavy. Umělci a kurátoři, kteří zároveň působí jako provozovatelé, nejsou vázáni externím zadáním, ale jednají z vlastní vůle, přesvědčení a osobního zájmu. Nezávislé galerie bývají zpravidla neziskové a finančně závislé na vlastních zdrojích, příležitostných grantech či podpoře mecenášů. Hlavními hybateli celého procesu jsou nadšení a vnitřní motivace organizátorů i diváků, které se stávají klíčovým kapitálem tohoto typu výstavní činnosti.[55]

55 PAVLIŠOVÁ Terezie. *Nezávislá galerijní scéna na venkově*. Bakalářská práce, 2021.

Fotografie prostor bývalé Galerie Na bidýlku pořídila v rámci akce Sochy v ulicích Michaela Dvořáková.

galerie34

Galerie je zřízena především pro vlastní potěchu zřizovatele, který ve svém bytovém prostoru přivítá autory, které má rád, a ke kterým si vytvořil někdy bouřlivě nadšený, někdy možná poněkud odtažitý, ale o to víc provokující, v každém případě však nelhostejný, vztah.

V galerii budou prezentovány především fotografie, nejsou však vyloučeny ani jiné výtvarné směry. Galerie umožňuje vystavujícím autorům předvést komorní soubor cca 8 kusů fotografií v rámech 40 × 50 cm nebo ekvivalent tohoto množství. Zřizovatel galerie nemá v úmyslu mapovat generační směry, zobrazovat současné trendy ani být komukoliv za cokoliv zodpovědný.

Vstup na zahájení výstav mají všichni, kteří byli pozváni zřizovatelem a jimi pozvaní hosté, dále ti, kteří byli na zahájení pozváni vystavujícím autorem. V případě nemožnosti navštívit galerii v době zahájení, lze návštěvu domluvit po předchozí dohodě na telefonu 602 463 421, pravděpodobně však pouze ve večerních hodinách.

Neničte bytové zařízení.

Pomněte, že jste přítomni čirému entuziasmu.

Jaroslav Pulica

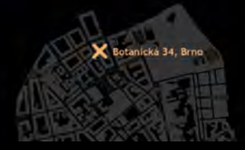

Galerie 34 během vernisáže. Foto: Drahoš Ingr.

Tato kapitola je věnována autorům a výstavám, které se v Galerii 34 až do současnosti uskutečnily. Díky pozvánkám, které si Jaroslav Pulicar uchovává a které mi pro tuto práci poskytl, bylo možné sestavit chronologický přehled výstav.

Vzhledem k tomu, že jednotlivé expozice nejsou podrobně evidovány, u některých autorů mohou chybět bližší informace o vystavovaných souborech. Přesto věřím, že tento soupis poskytne cenný vhled do pestré dramaturgie Galerie 34 a pomůže uchovat její historii i pro budoucí generace.

Některé výstavy jsou navíc doplněny o Pulicarovy osobní vzpomínky, reflexe samotných fotografů, kteří v galerii vystavovali, a také o snímky z vernisáží či fotografie dokumentující vystavovaná díla.

9.1 ROK 2009

9.1.1 Karel Cudlín, Fotografie, 6. 3.—6. 4. 2009

KAREL CUDLÍN (1960), absolvoval Katedru fotografie na Filmové a televizní fakultě Akademie múzických umění (FAMU) v Praze. Specializuje se na dokumentární fotografii, kterou zpracovává v tematických sériích. Jeho snímky vynikají autenticitou okamžiku, kombinují syrovost s poetikou a zachycují každodenní život, sociální témata i historické proměny střední a východní Evropy. Mezi jeho nejznámější cykly patří fotografie sovětských vojáků odcházejících z Československa. Dalšími klíčovými tématy jeho tvorby jsou život Romů, imigranti, Ukrajina a Izrael. V letech 1996–2003 byl jedním z oficiálních fotografů prezidenta Václava Havla. Je spoluzakladatelem spolku 400 ASA, je autorem nebo spoluautorem několika knih.[56]

Výběr fotografií Karla Cudlína pro první výstavu v Galerii 34 byl podle Pulicara přirozenou volbou. Díky času strávenému na společných cestách, především na Zakarpatské Ukrajině, se z nich stali přátelé.

„Pozvánku na premiérovou výstavu v Galerii 34 jsem rozeslal známým z brněnského fotografického světa. Přišlo překvapivě mnoho lidí. Mezi nimi Jana Vránová, kurátorka fotografie z Domu umění města Brna, Antonín Dufek, kurátor fotografie z Moravské galerie, a dokonce i Bohdan Holomíček, který ten den promítal na Fotojatkách v nedalekém kině Art. Přes obrazovku počítače jsme se spojili s Vojtou Dukátem v Haagu, který výstavě symbolicky požehnal a přidal svůj tradičně naučný i nesmírně zábavný komentář. Karel ve fotografickém světě byl a je velké jméno, takže v přeplněném bytě se okamžitě rozvinula živá a inspirativní diskuse. Cítil jsem se nesmírně povzbuzený do dalších výstav. Byl to skvělý začátek.“[57]

56 https://www.cudlin.com [cit. 2025-01-10].

57 Z rozhovorů s Jaroslavem Pulicarem, 2024.

Fotografie z vernisáží v Galerii 34. Foto: Miroslav Myška.

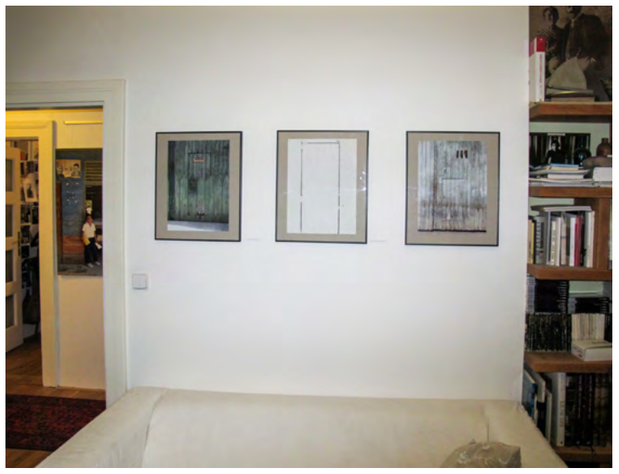

Fotografie z vernisáže v Galerii 34. Foto: Miroslav Myška.
Fotografie z vernisáže. Foto: Vít Šimánek.
Fotografie z vernisáže Jana Cágy. Foto: Jan Cága.

Z vernisáže Karla Cudlína v Galerii 34. Foto: Jiří Balák.

Z vernisáže Karla Cudlína v Galerii 34. Foto: Jiří Balák.

9.1.2 Jiří Balák, Stanoviště strojvůdce, 17. 4.—17. 5. 2009

JIŘÍ BALÁK (1960) je strojvedoucí a amatérský fotograf. Od roku 1980 až do svého odchodu do důchodu v roce 2024 pracoval jako strojvedoucí nákladního vlaku. Často si s sebou do práce často bral fotoaparát a zachycoval svět z perspektivy strojvůdce. Výsledkem je pestrý dokument s výraznou dokumentární a vizuální hodnotou mapující dění kolem železnice. Právě to Pulicara pro výstavu v Galerii 34 zaujalo.

„Vzpomínám si na jeho snímky vysoké zvěře přebíhající koleje, hořících objektů u dráhy, nádherných krajinných scenérií nebo záplav v krajině. Fotografie jsme – jak se sluší a patří na správného holomíčkovského fandy – instalovali v typické Bohdanově mozaice.“[58]

9.1.3 Jan Horáček, Letmé krajiny, 19. 6.—19. 7. 2009

JAN HORÁČEK (1973), fotograf a kameraman, vystudoval obor filmový a televizní obraz na FAMU. Od roku 1996 se věnuje výhradně analogové černobílé fotografii, zaměřené na dokumentární, krajinářské a portrétní motivy východní Evropy. Vedle klasické fotografie se specializuje také na bromolejotisk. Mezi jeho nejvýraznější fotografické soubory patří *Sudety, Na okraji měst, Rajská zahrada, Letmé krajiny* nebo *Periferie*.[59]

V Galerii 34 Jan Horáček představil sérii osobitých fotografií ze souboru *Letmé krajiny*, který vznikaly v období od roku 1999 do roku 2019 během jeho cest střední Evropou. Primárně se jednalo o snímky zachycené ve vlaku nebo z vlaku.

58 Z rozhovorů s Jaroslavem Pulicarem, 2024.
59 https://horaciusjan.wixsite.com/my-site [cit. 2025-01-15].

30
30
30

9.1.4 Petr Hrubeš, Homage to Icons of 20th Century Photography, 27. 8.—27. 9. 2009

PETR HRUBEŠ (1963), fotograf, grafik. V počátcích své fotografické kariéry se věnoval sociálnímu dokumentu, reportážím, krátce po jeho vzniku externě spolupracoval s časopisem Reflex. V roce 1996 společně s Janem Glozarem založil reklamní studio your ARTillery a od té doby se primárně věnuje užité fotografii.[60]

V Galerii 34 Petr Hrubeš vystavoval soubor fotografií vytvořených na zakázku pro kalendář společnosti Sun Microsystems, který zároveň sloužil jako pocta významným světovým fotografům, kteří ovlivnili dějiny fotografie – Dianě Arbus, Henrimu Cartier-Bressonovi, Irvinu Pennovi nebo Manu Rayovi. Fotografie vznikly formou fotomontáží, v nichž propojil ikonická díla s produkty Sun Microsystems, čímž vytvořil působivé přesahy mezi fotografickou historií a moderní technologií.

9.2 ROK 2010

9.2.1 Antonín Nový, Mucha Girls, 8. 4.—27. 9. 2010

ANTONÍN NOVÝ (1944) je český fotograf a publicista. Působil jako obrazový editor Československé tiskové kanceláře a jeho snímky se objevily v prestižních časopisech jako Paris Match, Time, Der Spiegel či Newsweek. Dokumentoval sovětskou okupaci a také sametovou revoluci v roce 1989. Spolupracoval se zpravodajskou agenturou AP. Vedle dokumentárních a reportážní tvorbě se věnoval i umělecké fotografii. Jeho soubor *Mucha Girls* byl zařazen nakladatelstvím Time-Life Books do prestižní ročenky Discovery of the Year. Jeho díla jsou zastoupena v Joseph Bellows Gallery v La Jolle, San Diego.[61]

V Galerii 34 vystavoval Antonín Nový soubor z oceňovaného cyklu *Mucha Girls,* zachycující mladé ženy v bytě Jiřího Muchy[62] v roce 1974 na Hradčanech. Fotografie byly inspirovány atmosférou tehdejší umělecké bohémy a uvolněného prostředí, v němž se scházela intelektuální a umělecká komunita spjatá s Jiřím Muchou.

60 Telefonický rozhovor s Petrem Hrubešem, 2025.
61 https://www.josephbellows.com/artists/antonin-novy/biography [cit. 2025-01-15].
62 Jiří Mucha (1915–1991), český prozaik, publicista, scenárista a překladatel, syn malíře Alfonse Muchy.

Fotografie z kalendáře Homage to Icons of 20th Century Photography.

Fotografie z bytu Jiřího Muchy
(na snímku Jiří Mucha s Irinou Ionesco a její dcerou).

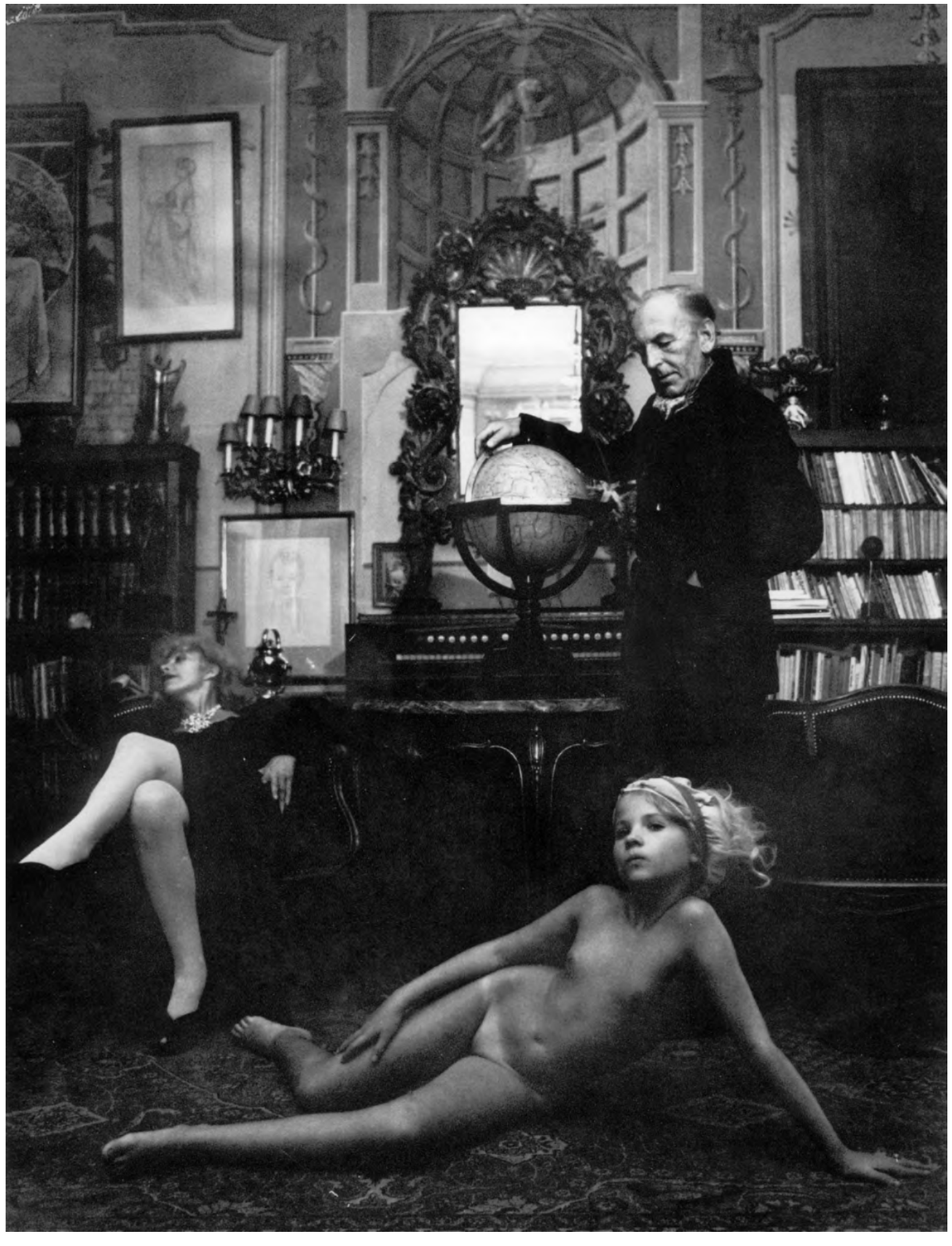

Jaroslav Pulicar a Pavel Dias na vernisáži. Foto Miro Myška.

Pavel Dias držící model letadla v Pulicarově bytě, téma druhé světové války patřilo k častým motivům v Diasově tvorbě. Foto: Jaroslav Pulicar.

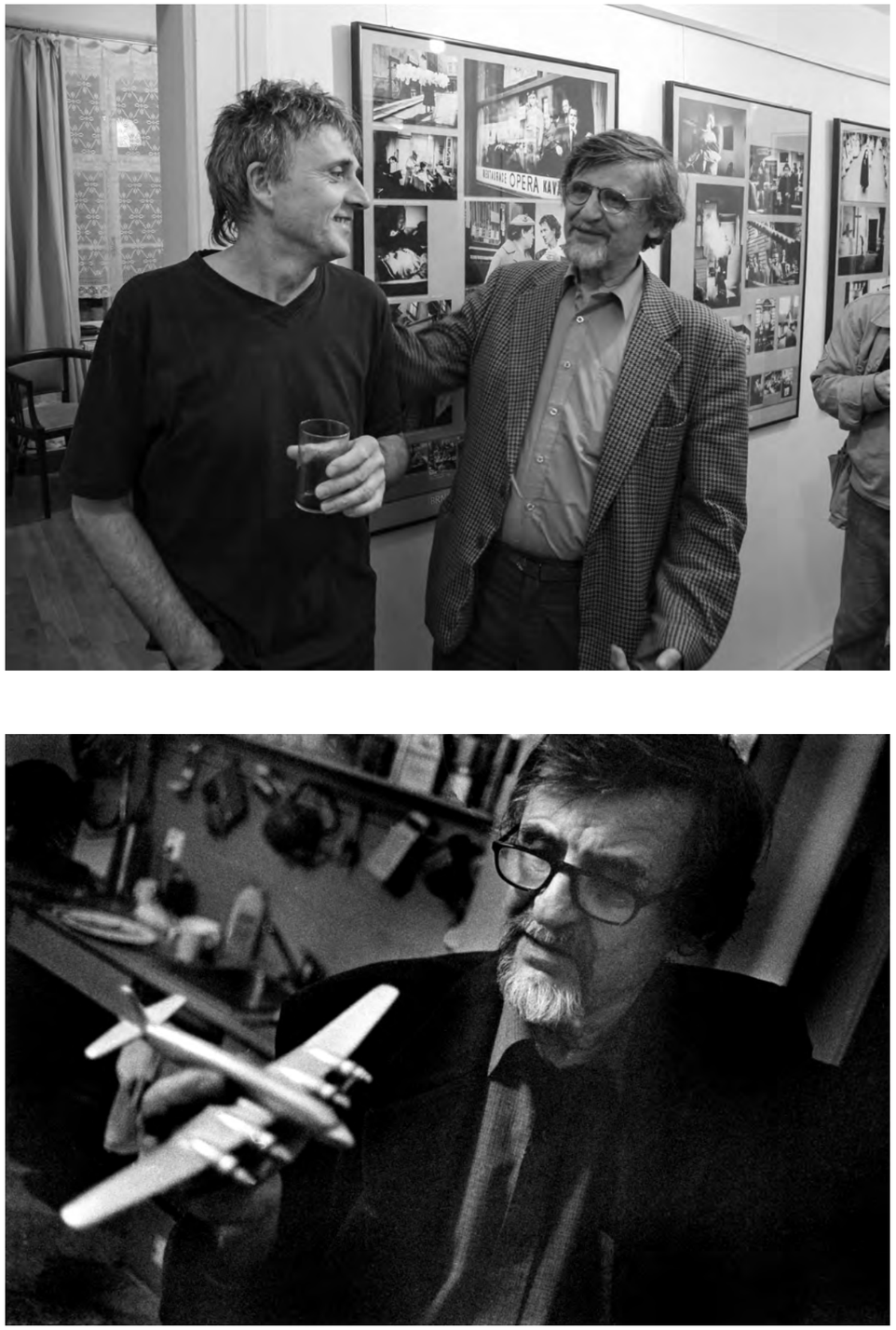

PAVEL DIAS (1938–2021) byl český fotograf a vysokoškolský pedagog. Vystudoval fotografii pod vedením Karla Otta Hrubého na Střední uměleckoprůmyslové škole v Brně a FAMU, kde byl v roce 1964 na katedře kamery prvním absolventem nově založené specializace umělecké fotografie. Vedle komerční a reklamní tvorby se dlouhodobě věnoval práci na fotografických cyklech. Je autorem rozsáhlého a významného díla v oblasti dokumentární a reportážní fotografie. Rovněž se také věnoval pedagogické činnosti a byl kurátorem mnoha výstav. V roce 2008 mu byl udělen Asociací fotografů České republiky titul Osobnost české fotografie 2008 za dlouhodobý přínos fotografii.[63]

„Pavel Dias byl můj dlouholetý kamarád, seznámili jsme se v Brně. Pro výstavu mi nabídl asi šest velkých panelů s vytištěnými fotografiemi, což jsem s ohledem na malou kapacitu galerie uvítal. Často jsem řešil problém, že zde bylo možné vystavovat jen komorní soubor nebo omezený počet snímků. Panely byly pečlivě tematicky koncipovány – vzpomínám si na témata jako Rodina, Koně, Cesty *nebo* Holokaust. *Každý z nich obsahoval poměrně velké množství fotografií, takže Pavel byl na výstavě zastoupen opravdu důstojně.*

Udržovali jsme úzký kontakt až do jeho smrti. Často jsem ho navštěvoval v Praze a on mi to oplácel cestami přes Brno. Potkávali jsme se také na různých fotografických výpravách, kam vyrážel fotit. Mezi námi vznikla hluboká otevřenost, nikdy nekončící proud témat, vzpomínek, diskusí o fotografických osobnostech i o válce.

Měl zvláštní zálibu v hnědé barvě – přizpůsoboval jí i svůj šatník. Jednou mě přivítal ve dveřích s nadšeným oznámením: ‚Sehnal jsem hnědou propisku – to je velká vzácnost!‘ a mával mi s ní před očima. Pavel mi moc chybí.“[64]

63 https://www.asociacefotografu.com/cz/osobnosti-ceske-fotografie/163/pavel-dias.html.
64 Z rozhovorů s Jaroslavem Pulicarem, 2024.

Tomki Němec odchází z Galerie 34. Foto: Jaroslav Pulicar.

9.2.3 Tomki Němec, Listopad 1989, 21. 10.—21. 11. 2010

TOMKI NĚMEC (1963), dokumentární fotograf, který v 80. letech dokumentoval protirežimní společenské aktivity a vytvořil soubor fotografií o českém trampingu. Spolupracoval s redakcemi Revolver Revue, Lidové noviny, Sport, Respekt. V letech 1989 až 1992 byl osobním fotografem prezidenta Václava Havla a příležitostně jej fotografoval i v dalších letech. V roce 2016 k jeho nedožitým osmdesátým narozeninám uspořádal ve spolupráci s galerií DOX výstavu *HAVEL* a vlastním nákladem vydal knihu *Václav Havel – Tomki Němec, Fotografie*. Dlouhodobě také fotografoval Karla Schwarzenberga.[65]

V Galerii 34 vystavoval soubor fotografií *Listopad 1989*, na kterých zachytil nejen demonstrace po 17. listopadu, ale i události, které jim předcházely.

9.2.4 Miloň Novotný, Fotografie, 24. 11. 2010—1. 1. 2011

MILOŇ NOVOTNÝ (1930–1992) patří k představitelům české humanistické fotografie a byl známý jako fotograf tzv. rozhodujícího okamžiku. Byl samoukem a svou první výstavu uspořádal v roce 1956 v Olomouci. Díky svému talentu se seznámil s Josefem Sudkem a fotografickým teoretikem Jiřím Jeníčkem, kteří v něm rozpoznali mimořádný potenciál. Jeho snímky z Česka i zahraničí se tak dostaly do mnoha prestižních časopisů a získaly mezinárodní ohlas. Mezi nejvýznamnější dokumentární publikace vydané v šedesátých letech v Československu patří jeho kniha *Londýn* (1968). Díky své schopnosti zachytit atmosféru všedních okamžiků získaly velkou oblibu i jeho další obrazové cykly z návštěv New Yorku, Kuby a Francie. Významnou část jeho tvorby tvořila i divadelní fotografie.[66]

Volný výběr z díla zesnulého Miloně Novotného zapůjčila do Galerie 34 jeho žena Alena Novotná, která se také osobně zúčastnila vernisáže. Fotografie byly menšího formátu v rozměru 18 × 24 centimetrů.

„Když jsem se rozhodl uspořádat výstavu Miloně Novotného, byl bohužel již po smrti. Jeho fotografie jsem znal z různých zdrojů a velmi mi záleželo na tom, aby byly vystaveny. Obrátil jsem se tedy na jeho ženu Alenu Novotnou, s níž jsem se následně setkal v Praze. Ukázala se být vstřícnou, temperamentní a milou ženou, která mi bez váhání svěřila výběr fotografií k výstavě.“[67]

65 https://www.tomkinemec.cz [cit. 2025-01-15].
66 https://www.artmap.cz/milon-novotny-mezi-nami-lidmi/ [cit. 2025-01-15].
67 Z rozhovorů s Jaroslavem Pulicarem, 2024.

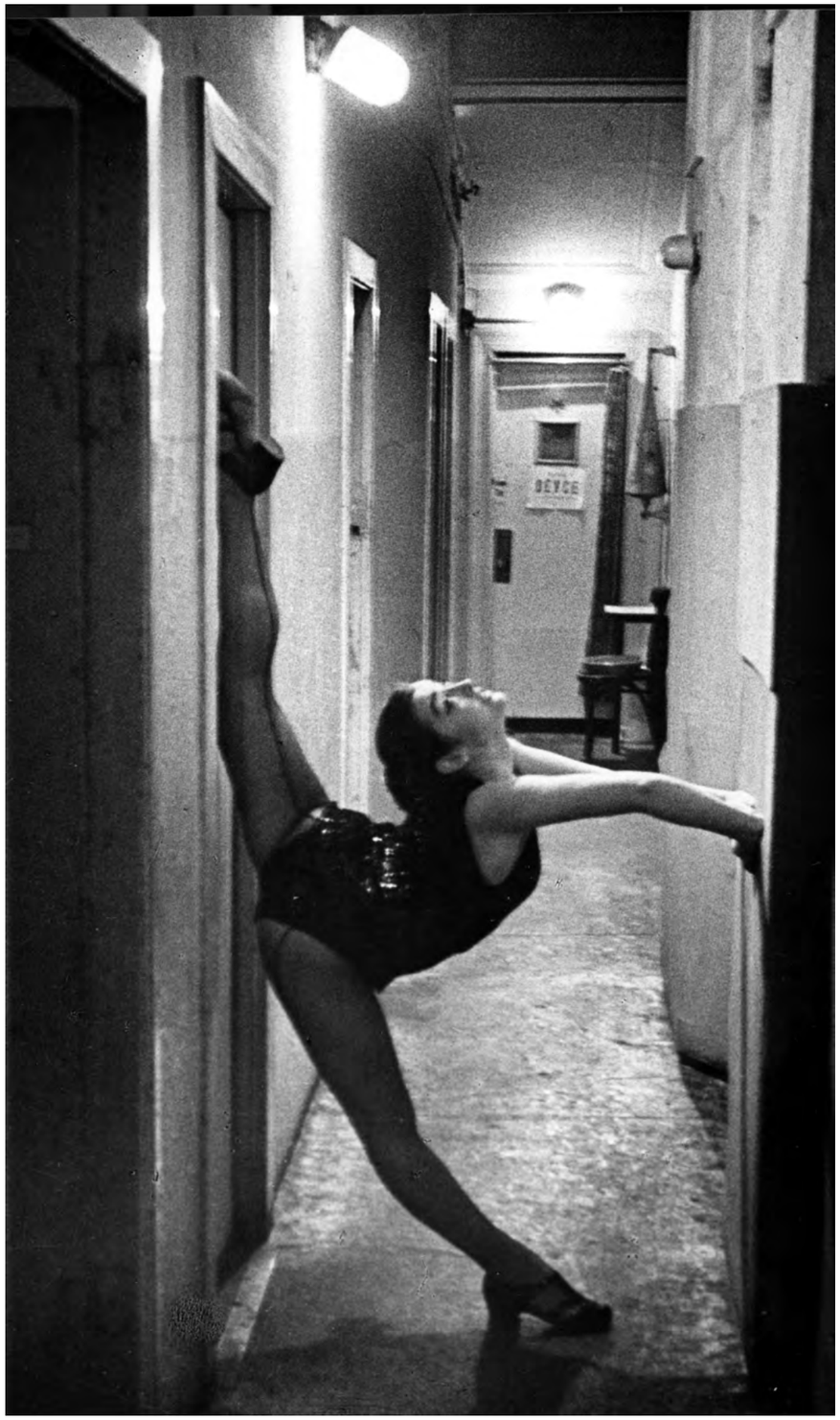
DÁMY

YOU ARE IMPORTANT
YOU ARE THE LIGHT OF THE WORLD
YOU ARE THE SALT OF THE EARTH
YOU HAVE HEAVEN WITHIN YOU
YOU MUST
CONSIDER YOUR NEIGHBOUR AS YOURSELF
BECAUSE THE KINGDOM OF HEAVEN IS AMONG YOU
IT ALL DEPENDS ON YOU

Fotografie Miloně Novotného.

9.3.1 Vilém Reichmann, Grafogramy, 17. 3.—17. 4. 2011

VILÉM REICHMANN (1908–1991) se narodil se v Brně, kde po většinu svého života tvořil. Byl členem postsurrealistické skupiny Ra, řadí se mezi surrealistické fotografy s mezinárodním dosahem. Svou tvorbu koncipoval v tematických cyklech, které průběžně rozvíjel a doplňoval. Jedním z jeho klíčových souborů bylo *Raněné město*, protiválečný cyklus vzniklý ve třicátých letech. V následujících desetiletích vytvořil další významné cykly, mezi něž patří *Dvojice, Opuštěná, Metamorfózy* a *Kouzla*. Každý z těchto souborů odráží jeho jedinečný výtvarný rukopis a hluboký smysl pro vizuální metaforu a lyričnost. Jeho *grafogramy*, založené na výtvarných experimentech s fotografickým procesem, patří k vrcholům jeho díla.[68]

V Galerii 34 byl vystaven soubor fotografií z jeho grafogramové tvorby. Vystavovaný soubor vybíral Pulicar společně s Miroslavem Myškou, jenž mu ho do galerie zapůjčil. Myška je synovcem Viléma Reichmanna. Po Reichmannově smrti v roce 1991 se Myška podílí na uchování a propagaci jeho díla, byl také kurátorem několika výstav věnovaných Reichmannově tvorbě.

9.3.2 Karel Tůma, Honour of the Metropolis, 27. 5.—28. 6. 2011

KAREL TŮMA (1975), pedagog, kolážista a dokumentární fotograf, jehož tvorba se nese v duchu autorského dokumentu se sociologickým zaměřením. Zachycuje hloubku, autenticitu, syrovost okamžiku. Jeho fotografické soubory propojuje hluboký zájem o člověka a společnost. Vytvořil na dvacet osobitých cyklů, například *Cikáni (Mezisvěty)*, *Praha*, *Amsterdam*, *Benátky*, *Topless – Noci na okraji Prahy*, *Praha na prahu* či soubor portrétů signatářů Charty 77. Za svou práci získal řadu ocenění, mimo jiné prestižní cenu za reportážní a dokumentární fotografii Czech Press Photo.[69]

Karel Tůma v Galerii 34 vystavoval fotografie ze souboru *Camera Obscura*. Jednalo se o výrazně výtvarné a tajemné snímky městských krajin a zátiší, pořízené technikou dírkové komory.

68 PAŽOURKOVÁ, Magdaléna. *Brněnská fotografie 1939–1989*, Magisterská diplomová práce, 1998.
69 DYTRYCH, Jan. *Fotograf Karel Tůma*, Teoretická diplomová práce, 2024.

Fotografie vystavených děl Viléma Reichmanna (z vernisáže). Foto: Miroslav Myška.

Zelný trh v Brně, 1898. / Brno, Zelný trh, 1998.
Pomník císaře Josefa II. u Slavíkovic, 1898. / Rousínov, pomník Josefa II, 1998.
Corštýn, 1898. / Hrad Cornštejn, 1998.

9.3.3 Jaroslav Bárta, Zdeněk Helfert, Daniela Horníčková, Ivan Lutterer, Letem českým světem 1898/1998, 30. 6.—15. 9. 2011

JAROSLAV BÁRTA (1948), fotograf z Lomnice nad Popelkou, od 70. let se soustavně věnoval dokumentování proměn míst. V letech 1977–1987 pracoval jako fotograf podniku Stavby silnic a železnic, kde zachycoval slavnostní okamžiky otevírání nových staveb. Vznikl soubor fotografií, který s jemnou ironií odhaloval atmosféru těchto ceremonií. V letech 1979–1981 se pod vedením Anny Fárové podílel na výstavách v Činoherním klubu a v roce 1981 spolupořádal výstavu *9&9* v klášteře v Plasech. Po roce 1990 se vrátil do rodinné vily v Lomnici nad Popelkou, kde v letech 1996–2001 provozoval Galerii Půda. Kromě volné fotografické tvorby se věnuje grafickému designu knih a výtvarných katalogů, vydavatelské činnosti a editaci publikací. Jeho pravděpodobně nejvýznamnějším projektem je výstava a kniha *Letem českým světem 1898/1998*, na níž se spolupodílel.

ZDENĚK HELFERT (1946) zahájil profesní dráhu jako fotograf Pražského střediska státní památkové péče a ochrany přírody, později se věnoval fotografii ve svobodném povolání. Jeho tvorba se zaměřuje především na krajinu, architekturu, historické památky a reprodukční fotografii grafických a archivních dokumentů. Je spoluautorem několika publikací jako *Křivoklát* nebo *Kolínsko* a podílel se projektu *Letem českým světem 1898/1998*.

DANIELA HORNÍČKOVÁ (1945), fotografka a scenáristka. Spolupracovala s Naivním divadlem v Liberci a příležitostně se věnovala módní a užité fotografii. Ve volné tvorbě se zaměřovala na fotografická zátiší a série fragmentárních snímků. Byla členkou sdružení na podporu fotografie České foto. Významně se podílela na zpracování archivu Luttererových negativů. Působí na Škole Jaroslava Ježka, kde s nevidomými dětmi realizovala fotografický soubor *Nespatřené*: nevidomé děti pod jejímž vedením zachycovaly pomocí fotoaparátu svůj blízký svět.

IVAN LUTTERER (1954–2001) se proslavil spoluautorstvím časosběrného souboru *Český člověk* (1982–2000), v němž spolu s Janem Malým a Jiřím Poláčkem portrétoval lidi v improvizovaném „pouličním“ ateliéru. Stejnojmenná kniha byla následně oceněna druhým místem v soutěži Nejkrásnější česká kniha roku 1997 v kategorii Kniha o výtvarném umění a obrazové publikace. V letech 1994–1998 pracoval na projektu *Letem českým světem 1898/1998*. Vedle toho s dalšími autory fotografoval zákoutí Prahy, tato díla však nikdy veřejně neprezentoval. V posledních letech se věnoval péči o fotografické obrazy, restaurování a archivaci, včetně zpracování archivu Ateliéru Langhans.
V letech 1994–1998 tito fotografové pracovali na projektu *Letem českým světem 1898/1998*,[70] který zachytil proměny českých sídel a krajiny v téměř pěti stech komparativních fotografiích. Z knihy následně vznikla putovní výstava, kde byly

70 *Letem českým světem 1898/1998*. Studio JB, Lomnice nad Popelkou 1999.

ve dvojicích prezentovány staré a nové snímky. Pro výstavu v Galerii 34 bylo vybráno deset dvojic fotografií z této knihy vztahující se k Brnu a okolí.

„Knihu Letem českým světem 1898/1998 *jsem poprvé spatřil u Jardy Bárty v jeho domě v Lomnici nad Popelkou, kam právě dorazil celý náklad z tiskárny. Obrovské množství palet zaplnilo celé přízemí domu tak, že se mezi nimi dalo jen s obtížemi proplétat. Skutečnost, že Bárta knihu vydal vlastním nákladem s bankovní půjčkou, mi připadala jako neuvěřitelné dobrodružství a risk, který ostře kontrastoval s jeho obvyklou seriózností a uměřeností. Sám jsem si pořídil několik výtisků a poslal je známým do zahraničí. Celý náklad se však rychle vyprodal a dnes je kniha vzácnou a vyhledávanou raritou. V té době vznikala řada podobných projektů srovnávajících historické a současné fotografie,* Letem českým světem 1898/1998 *je však převyšuje jak rozsahem, tak bohatým faktografickým materiálem.“*[71]

9.3.4 Jiří Víšek, Portréty, 13. 10.—13. 11. 2011

JIŘÍ VÍŠEK (1960–2022) byl brněnský fotograf a pedagog, který svou výukou ovlivnil řadu talentovaných tvůrců. Ve volné tvorbě se od roku 1988 věnoval téměř výhradně portrétní fotografii zachycující významné osobnosti kulturního a společenského života, jako byli Otakar Motejl, Ludvík Kundera, Gustav Brom, Karla Mahenová, Dalibor Chatrný, Jan Lauschman, Miloslav Sonny Halas nebo Vilém Reichmann. Jeho portréty, ačkoli jsou inscenované a stylizované, působí uvolněně, čímž vytvářejí jedinečnou atmosféru a autentický pohled na osobnost zachycených tváří.[72]

V Galerii 34 vystavoval sérii portrétů výhradně brněnských osobností.

9.3.5 Vojtěch V. Sláma, Anachrony, 9. 12. 2011—9. 1. 2012

VOJTĚCH V. SLÁMA (1974), brněnský fotograf obdarovaný osobitým fotografickým viděním; dokumentuje svůj život, rodinu, přátele i místa, která důvěrně zná a kam se opakovaně vrací. Zachycuje všední okamžiky, proměny krajiny i zátiší. Na své objekty nahlíží velmi poeticky a intimně. Jeho tvorba je úzce spjata s jeho dvouokou zrcadlovkou, neomezuje se však pouze na čtvercový formát. Mezi autorovy práce patří dlouhodobý cyklus *Vlčí Med* nebo *Colour Joy*. Vedle své tvorby je Vojtěch Sláma klíčovou osobností brněnské fotografické scény i jako schopný organizátor, který aktivně přispívá k rozvoji místní fotografické komunity.[73]

V Galerii 34 Vojtěch V. Sláma vystavil fotografie ze svého cyklu *Anachrony*, který zahrnuje snímky, které obvykle neprezentuje. Snažil se zachytit současnost „starýma očima“ a přemýšlel, jak by minulí mistři fotografie (například Robert Frank či Bruce Weeber) vnímali a zachytili dnešní svět, přičemž se vědomě vracel k tradičním přístupům a estetice analogové fotografie.

71 Z rozhovorů s Jaroslavem Pulicarem, 2024.
72 https://qstudio.cz/jiri-visek-portretni-fotografie [cit. 2025-01-30].
73 ÖLVECZKÝ, Tomáš. *Současná brněnská fotografie (2000–2010)*. Teoretická bakalářská práce, 2010.

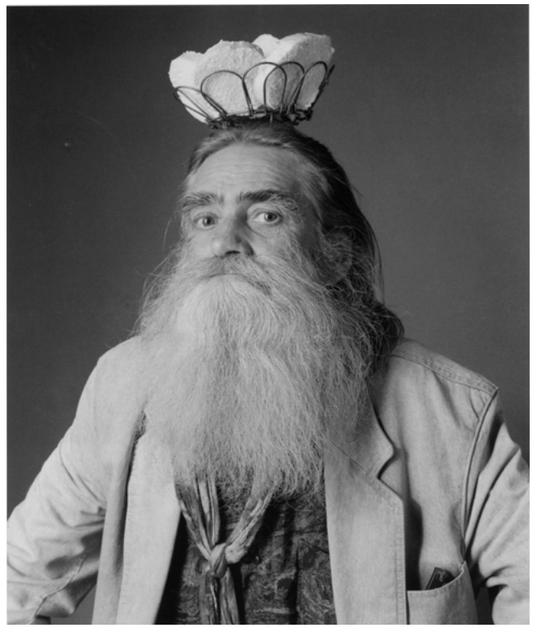

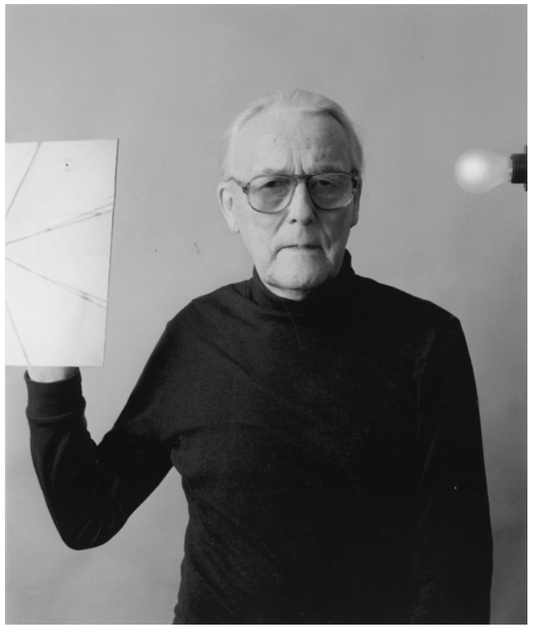

9.4 ROK 2012

9.4.1 Jindřich Štreit, Vesnice je svět, 26. 1.—27. 2. 2012

JINDŘICH ŠTREIT (1946) patří k nejaktivnějším a nejznámějším českým dokumentárním fotografům. Od roku 1978 systematicky dokumentuje vesnický život; dokázal vytvořit komplexní obraz českého venkova 80. let. Od roku 1991 realizoval dokumentární projekty v Anglii, Francii, Rakousku, Německu, Japonsku, Maďarsku, na ruské Sibiři i v České republice. V posledním desetiletí se zaměřuje na aktuální společenská témata a fotografuje sociálně znevýhodněné skupiny. Díky hlubokému zájmu o člověka, jeho nitro a porozumění mezilidským vztahům jsou Štreitovy fotografie výjimečně humanistické. Působí i jako pedagog.[74]

V Galerii 34 byly vystaveny fotografie z projektu Jindřicha Štreita *Vesnice je svět*. Výstava představila výběr snímků z let 1974 až 1989, zachycujících každodenní život místních obyvatel i proměny krajiny na Bruntálsku.

9.4.2 Andrej Bán, Haiti 2010, 29. 3.—29. 4. 2012

ANDREJ BÁN (1964) je slovenský dokumentarista, publicista a humanitární pracovník. Od roku 1987 pracuje pro domácí i zahraniční média, přičemž se zaměřuje na reportáže a fotografii ze zemí zasažených přírodními katastrofami a válečnými konflikty. Ačkoli často působí v krizových oblastech, nepovažuje se za válečného fotografa; jeho hlavním tématem je dopad konfliktů na život obyčejných lidí. Právě důsledky války na civilní obyvatelstvo v Kosovu ho v roce 1999 přiměly společně s dalšími novináři založit humanitární organizaci Člověk v ohrození. Za svou práci získal řadu novinářských ocenění. Je autorem několika fotografických publikací.[75]

V Galerii 34 Andrej Bán vystavoval výběr ze série fotografií, které nafotografoval v roce 2010 po ničivém zemětřesení na Haiti.

74 https://www.jindrichstreit.cz/biografie/# [cit. 2025-04-07].

75 SELECKÁ, Katarína. *Andrej Bán. Reportážný fotograf.* Bakalářská teoretická práce, 2021.

Jindřich Štreit na Sovinci. Foto: Jaroslav Pulicar.

9.4.3 Gabriela Kolčavová, My, 7. 6.—7. 7. 2012

GABRIELA KOLČAVOVÁ (1977) vystudovala v roce 2004 magisterské studium fotografie na University of North Texas v USA, kde následně i vyučovala. Její tvorba vychází z klasické fotografie. Ráda pracuje s černobílým obrazem, velkoformátovou kamerou a ve své práci využívá široké spektrum technik a historických fotografických procesů včetně daguerrotypiie, ferrotypiie, gumotisku, olejotisku. Na fotografiích většinou zachycuje její život a život blízkých. Rovněž se věnuje výtvarnému vzdělávání dětí i dospělých, často ve spolupráci s muzei, galeriemi, festivaly a uměleckými nadšenci.[76]

V Galerii 34 Gabriela Kolčavová představila sérii fotografií ze souboru *My*, který začala tvořit po návratu ze Spojených států v roce 2008. Tento cyklus zachycuje její „nový“ život, proměny, momentky, přátelství. Fotografie byly pořízeny na velkoformátový Graflex 4“ × 5“ a vytištěny jako stříbroželatinové snímky z kontaktních kopií zvětšených na formát 16“×20“.

9.4.4 Miroslav Myška, Dveře, 11. 10.—11. 11. 2012

MIROSLAV MYŠKA (1946) je brněnský fotograf, pedagog a kurátor. Věnoval se různým žánrům – od užité fotografie, reklamy a architektury přes krajinu, akty, portréty a dokument po experimentální zátiší. Nejvíce vešla ve známost jeho dokumentární tvorba ze 70. a 80. let. Připravil několik výstavních expozic Viléma Reichmanna, K. O. Hrubého a mnoha dalších fotografů. Více než 40 let se také věnoval výuce fotografie.[77]

V Galerii 34 vystavoval Miroslav Myška soubor fotografií ze série *Dveře*, kterou fotografuje od roku 1975 v různých částech světa. Symbolizují hranici mezi známým a neznámým, jejich zdobení, barva či mohutnost vypovídají o jednotlivcích i komunitách. Fotografie vynikají čistotou a jasnou kompozicí. Hostem této výstavy byl brněnský malíř Petr Veselý.

„S Jaroslavem Pulicarem se známe velmi dlouho a v průběhu předchozích let jsme často spolupracovali. Hned v počátcích jeho galerie G 34 jsem se stal pravidelným návštěvníkem. V počátcích Jarda vystavoval své přátele a kolegy. Vytvořila se zajímavá skupina lidí, která se s radostí několikrát do roka sešla, pili jsme víno, občas i slivovici, domlouvali se další projekty mezi přáteli a kolegy. Z toho pramení i má radost z výstavy, kterou jsem v závěru roku 2012 v G 34 měl. Od roku 2005 jsem intenzivně fotografoval vstupní dveře v různých zemích světa, proto jsem vybral na výstavu toto svým způsobem dokumentární téma. Ve stejné době i kamarád, malíř Petr Veselý měl dveře za jedno ze svých témat, proto jsem ho oslovil s prosbou o účast konkrétního artefaktu na výstavě. Vybrali jsme dvoumetrové dřevěné dveře s jednoduchým výtvarným barevným zásahem. Mezi mé fotografie jsme umístili ještě jednu kresbu dveří od Petra Veselého. Bavilo mne, že se na výstavě objevil i jiný prvek než fotografie.“[78]

76 https://gabykolcavova.wixsite.com/english [cit. 2025-01-30].

77 HOLLÝ, Michaela. *Miroslav Myška od sázeče fotografem*. Teoretická bakalářská práce, 2016.

78 Z rozhovoru s Miroslavem Myškou, 2025.

Fotografie z vernisáže Vojty Dukáta v Galerii 34.
Foto: Gabriela Kolčavová.

Vojta Dukát. Foto: Jaroslav Pulicar.

9.4.5 Libor Teplý, Cely v Cejlu, 22. 11.—22. 12. 2012

LIBOR TEPLÝ (1955) je fotograf a vydavatel. Věnuje se dokumentaci významných architektonických a uměleckých děl v České republice. Nejrozsáhlejší část jeho archivu tvoří snímky Brna, které zachycuje s hlubokým citem pro atmosféru města. Dlouholetou inspirací mu je také Vila Tugendhat. Spolu se svou manželkou založil nakladatelství, v němž vydal přes dvacet fotografických publikací. Má za sebou více než šedesát autorských výstav a řadu přednášek.[79]

V Galerii 34 Libor Teplý představil fotografický cyklus *Cely na Cejlu*, který snímal v prostorách bývalé brněnské věznice v ulici Cejl, která sloužila svému účelu do roku 1956. Výstava reflektovala Teplého dlouholeté zkoumání kontrastu světla a tmy, jednoho z klíčových motivů jeho tvorby.

9.5 ROK 2013

9.5.1 Vojtěch Dukát, Fotografie z krabičky II, 10. 1.—7. 1. 2013

VOJTĚCH DUKÁT (1947) pochází z Brna, po okupaci Československa v roce 1968 odešel do exilu v Nizozemsku, kde dodnes žije. Jeho tvorba nese humanistické poselství, na různých místech světa reflektuje nadčasové hodnoty lidského života. Zachycuje všednost nevšedním způsobem, často ve formě zdánlivě spontánních momentek. Jeho práce však s přirozeným světlem a kompozicí – promyšlené rozmístění postav i celkového děje – dodává snímkům hloubku a vyváženost. Dvakrát byl nominován do agentury Magnum Photos (1974, 1976), trvalým členem se však nestal.[80]

V Galerii 34 vystavil Vojta Dukát snímky ze souboru *Fotografie z krabičky II*. Jednalo se o pozitivní analogové zvětšeniny pohlednicového formátu, které s sebou vozil na cesty. Často nesly stopy času – ohnuté rohy, skvrny, drobná poškození –, což jim dodávalo na autentičnosti a půvabu. S Jaroslavem Pulicarem se dohodli, že část těchto fotografií vystaví v Galerii 34 jako paralelní projekt k výstavě, kterou Vojta Dukát měl ve stejné době v Domě umění v Brně.

79 http://www.libor-teply.cz [cit. 2025-01-30].

80 BLATNÝ, Milan. *Vojta Dukát. Fotograf, vynálezce, myslitel*. Bakalářská teoretická práce, 2008.

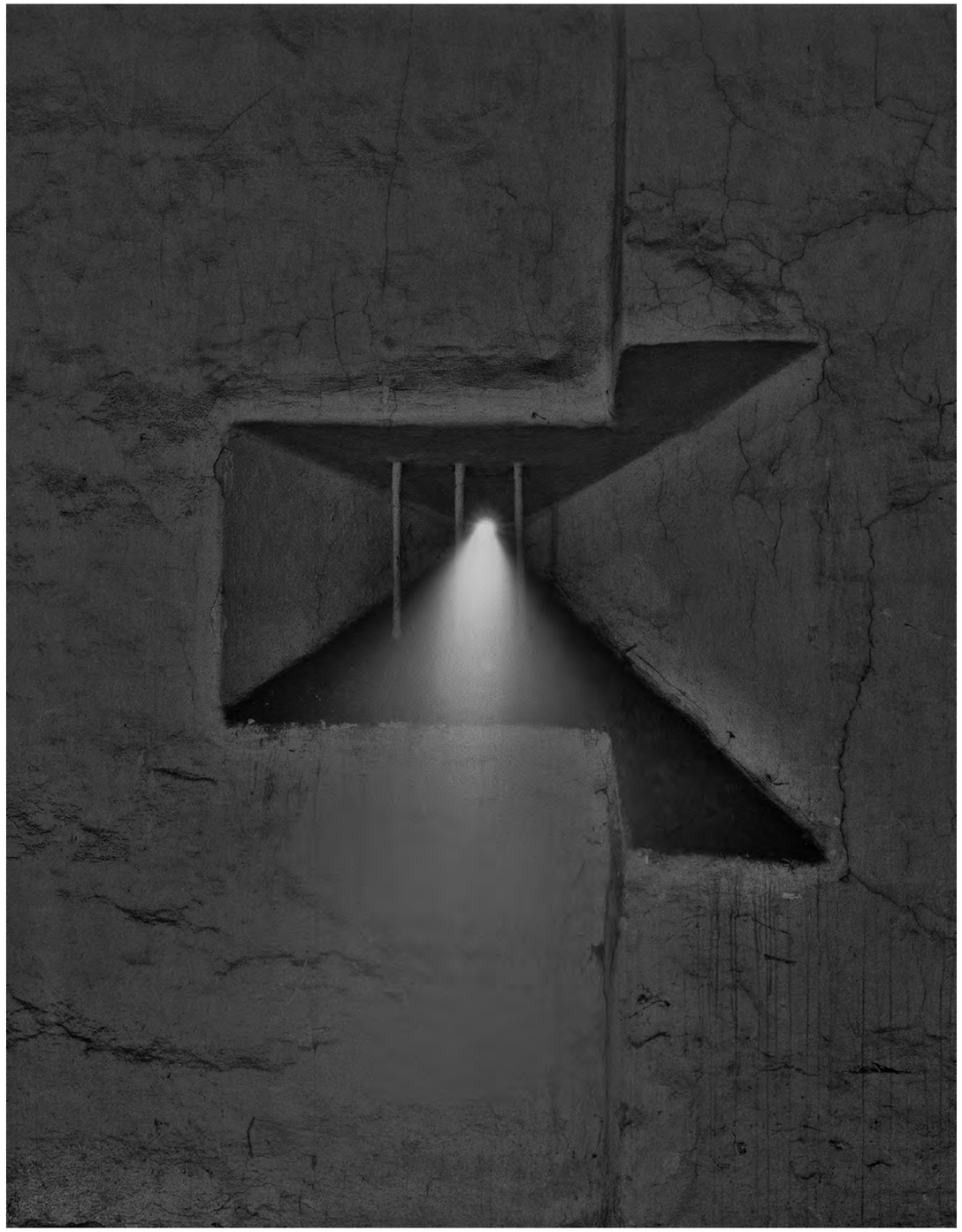

„Po vernisáži v Domě umění Vojta oznámil, že výstava pokračuje v G 34, kam návštěvníky srdečně pozval. Nečekaně se přesunul dav – odhadem sto lidí–, byt byl přeplněný, lidé stáli přede dveřmi, seděli na vaně, atmosféra vibrovala energií. Vojta se svým charismatem proplouval davem, vyprávěl historky. O tři týdny později jsme uspořádali jednodenní dernisáž, kde přátelé jako Myška, Cudlín, Ambroz či Holomíček přispěli snímky ze setkání s Vojtou – spontánně tak vzniklo vizuální laudatio na jeho osobnost. Stále slyším jeho slova: ‚Je dobré vědět, co fotit, ale stejně tak je dobré vědět, co nefotit.' A především: ‚Jarošu, nezapomeň, že my jsme profesionální amatéři!' S Vojtou jsem v kontaktu dodnes a snažím se ho přesvědčit, aby mi poskytl jeho krátké, u nás neznámé filmové záběry, kterým říká ‚oživlé fotografie'. Kdo ho zná, ví, že je to krásný, ale téměř nekonečný proces vyjednávání…"[81]

9.5.2 Milan Fano Blatný, Jesus 2.0, 21. 2.—21. 3. 2013

MILAN FANO BLATNÝ (1972), fotograf a majitel cukráren v Brně. K jeho cyklům patří *Fotomandala* vytvořená vlastní originální technikou precizní ruční montáže, mnohonásobné symetrie vytvářené v temné komoře bez digitálních úprav. Tento přístup, inspirovaný tradičními mandalami, zaujal kurátory a odborníky i veřejnost svou působivostí a vizuálním charakterem. V současné době fotograficky netvoří.[82]

V Galerii 34 představil autor sérii dvanácti fotografií ze svého cyklu *Jesus 2.0*, ve kterém ztvárnil nejznámějších výjevy ze života Ježíše a zasadil je do kontextu jeho hypotetického návratu do současného světa. Díla jsou vytvořena technikou inkoustu na dřevěné desce, následně upravena lněným olejem a včelím voskem. Každý obraz měl formát 40 × 40 cm.

9.5.3 Petr Daniel, Mezi bity za bity, 11. 4.—11. 5. 2013

Tvorba PETRA DANIELA (1954) je ovlivněna cestováním – na svých výpravách zachycuje každodenní život, atmosféru míst, lidské interakce a prostředí bez inscenování či zásahů do dění. Vedle zahraničních souborů se věnuje také brněnským ulicím. V roce 2001 vydal černobílou fotografickou knihu *Dobrý den, Brno* s doprovodnými texty Ludvíka Kundery. O devět let později se podílel na vzniku barevné publikace *Během chůze Brnem* (2010), kterou vytvořil společně s Pavlem Šešulkou a umělcem známým jako Timo. V Brně od roku 2013 provozuje galerii Pod Bukem v ulici Hlinky, kterou vybudoval v suterénu svého domu.[83]

V Galerii 34 Petr Daniel představil výběr svých momentkových fotografií z cest.

81 Z rozhovorů s Jaroslavem Pulicarem, 2024.
82 ÖLVECZKÝ, Tomáš. *Současná brněnská fotografie (2000–2010)*. Teoretická bakalářská práce, 2010.
83 POLÁŠKOVÁ, Nikola. *Fotograf Petr Daniel*. Teoretická bakalářská práce, 2015.

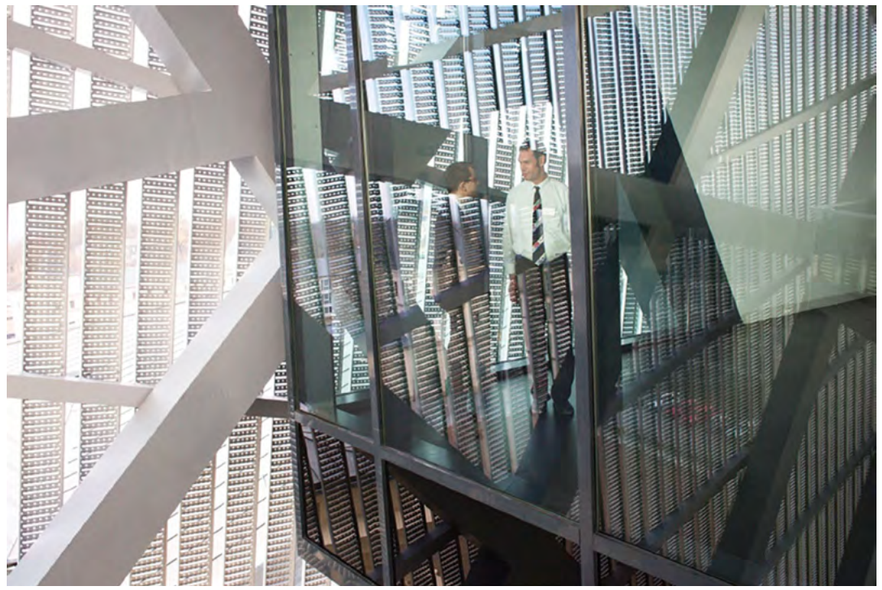

9.5.4 Martin Vybíral, Bílé tam dveře zbyly… 16. 5.—16. 6. 2013

MARTIN VYBÍRAL (1960) brněnský fotograf a pedagog. Ve své volné tvorbě se zaměřuje na městskou krajinu, zejména opuštěná místa, která ztratila svůj původní význam. Ve zdánlivě nenápadných motivech objevuje skryté vrstvy příběhů a poetiku všednosti. Jeho práce s vizuální strukturou a kompozicí odráží hlubší úvahu nad lidským vnímáním prostředí a krásou, která je často v každodenním shonu přehlížena. Klíčovou roli v jeho fotografiích hraje práce se světlem a jemná tonalita, jíž dosahuje dobrým ovládnutím expozice negativu.[84]

V Galerii 34 představil svůj fotografický soubor *Bílé tam dveře zbyly*, zachycující krajinné scenérie a skrytá zákoutí, v nichž se symbolika dveří prolíná se stopami lidské přítomnosti

9.5.5 Miroslav Tichý, Fotografie, 8. 6.—21. 6. 2013

MIROSLAV TICHÝ (1926–2011) byl český amatérský fotograf a umělec. Fotografii se začal věnovat v 60. letech. Jeho hlavním tématem se staly ženy v každodenních situacích – na ulicích, v parcích, na koupališti. Používal vlastnoručně vyrobené fotoaparáty ze starých plechovek, kartonu, čoček z brýlí a jiných nalezených materiálů. Těla teleobjektivů byly papírové či plastové trubice, do nichž Tichý vsazoval čočky ze starých brýlí a plexiskel, upevněné lepidlem či asfaltem. I na vyvolávání měl vlastní neobvyklý chemický proces. Své snímky neplánoval ukázat veřejnosti, místo toho je odkládal ve svém domě, kde postupně nešetrným zacházením chátraly. V 80. letech je začal sbírat kyjovský rodák Roman Buxbaum; bez Tichého souhlasu byla založena nadace nazvaná Tichy Ocean, která prezentovala jeho dílo v zahraničí. Miroslav Tichý s touto nadací neměl nic společného a nesouhlasil s jejich aktivitami.[85]

„Navzdory rozporuplným pohledům na hodnotu Tichého tvorby ji vnímám jako autentický a upřímný projev, prostý jakéhokoli kalkulu. Se zapůjčení fotografií pro galerii mi pomohla Jana Vránová, která má úzké vazby na správce pozůstalosti Miroslava Tichého. Měl jsem obrovskou radost, že některá z těchto děl budu moci vystavit v galerii, zároveň jsem si však plně uvědomoval jejich vysokou tržní hodnotu. O to větší úlevu jsem pocítil, když jsme je s Janou po výstavě v pořádku vrátili.“[86]

9.5.6 Evžen Sobek, Europe in Blue, 3. 10.—3. 11. 2013

EVŽEN SOBEK (1967) je fotograf, pedagog, lektor. Věnuje se dokumentární tvorbě, v nichž systematicky reflektuje sociální prostředí a proměny společnosti. Jeho tvorba se vyznačuje vizuální estetikou, pečlivou kompozicí, minimalismem. Do širšího podvědomí se dostal souborem černobílého subjektivního dokumentu

84 BARTOŠOVÁ, Michaela. *Městská krajina ve fotografiích Martina Vybírala*. Teoretická bakalářská práce, 2018.
85 http://www.tichyfotograf.cz/life/ [cit. 2025-02-15].
86 Z rozhovorů s Jaroslavem Pulicarem, 2024.

Ecce Homo, který fotograf pořizoval v různých částech Evropy v období 2000–2003. Dalším úspěšným projektem fotografa se stal *Modrý svět*. Cyklus se zaměřuje na volnočasové aktivity skupin lidí, kteří desítky let tráví volný čas na březích Nových Mlýnu. Sobek také fotografii vyučuje.[87]

V Galerii 34 Evžen Sobek vystavoval fotografie ze souboru *Europe in Blue*, ve kterých zachytil rekreační život na evropských pobřežích.

9.5.7 Michal Bartoš, Člověčina aneb Kterak jsou si smích s pláčem nablízku, 14. 11.—14. 12. 2013

MICHAL BARTOŠ (1957) je český fotograf a grafik působící v Brně. Profesně se věnuje ateliérové a užité fotografii, zaměřuje se na reportáže a portréty. Od 80. let nepřetržitě pracuje na volné dokumentární tvorbě, která tvoří podstatnou část jeho uměleckého vyjádření. V roce 1996 získal hlavní cenu v kategorii Každodenní život v soutěži Czech Press Photo za fotografii *Myslel jsem, že je to láska*. Tato fotografie je součástí jeho dlouhodobého cyklu *Člověčina* jako dokument o životě v Brně od roku 1982. Od roku 2007 fotografuje soubor *Oka-mžiky*, fotografie zařazené pod tento cyklus jsou snímány fotoaparátem Leica. Je také autorem několika publikací zaměřených na fotografii.[88]

V Galerii 34 Michal Bartoš vystavil výběr z fotografií ze svého dlouhodobého dokumentárního souboru *Člověčina* s podtitulem Kterak jsou smích s pláčem nablízku.

9.6 ROK 2014

9.6.1 Jiří Foltýn, Planeta Foly, 30. 1.—1. 3. 2014

JIŘÍ FOLTÝN (1951), fotograf, grafik, kurátor z Ivanovic na Hané. Od roku 1973 se zabývá výtvarnou fotografií. Díky svému citu, unikátnímu vidění a promyšleným manipulacím s obrazem vnáší do expozice snímků, negativů i pozitivů (dvojexpozice, umisťování předmětů před negativ, rytí do emulze či dokreslování) nečekané prvky, které obohacují zdánlivě obyčejné motivy a otevírají divákovi nové perspektivy (soubory *Příhody s lanem, Zátiší* či *Upravené krajiny)*. Od roku 2004 se Foltýnova volná tvorba přesouvá k využití digitální technologie a vznikají další fotografické cykly (*Planeta Foly, Fisko Birlík*, *Zprávy ze Země*, *Obrazy*).[89]

V Galerii 34 Jiří Foltýn vystavil soubor fotografií s názvem *Planeta Foly*. Soubor byl návratem k jeho volné tvorbě po desetileté odmlce. Pracoval s digitálním fotoaparátem a prostřednictvím makrofotografie a detailů vytvořil imaginární planetu Foly – místo, kam se lidstvo uchýlí, až se Země stane neobyvatelnou. Tento soubor je autorovou reflexí současného stavu světa a lidského počínání.

87 https://www.evzensobek.com/evzensobek_bio.php [cit. 2025-02-10].
88 https://michalbartos.webnode.cz/uvodni-stranka/ [cit. 2025-02-20].
89 NGUYENOVÁ, Lucia. *Jiří Foltýn – manipulace fotografie*. Bakalářská teoretická práce, 2010.

9.6.2 Miloš Spurný, Pohled na krajinu, 3. 4.—3. 5. 2014

MILOŠ SPURNÝ (1922–1979) byl český botanik, krajinný ekolog, fotograf. Žil a působil v Brně. Ve fotografické tvorbě se zaměřoval na dokumentaci krajiny, zejména Českomoravské vysočiny a jižní Moravy. Jeho práce reflektovala hluboký zájem o přírodu a ekologii, často upozorňovala na negativní dopady lidské činnosti na krajinu. Jeho přístup k fotografii byl charakteristický spojením exaktního vědeckého výzkumu s citlivostí k přírodním a krajinným procesům. Jeho fotografie vyšly v několika knižních publikacích.[90]

„Fotografie laskavě zapůjčila paní Alena Spurná, která se aktivně podílela na tvorbě svého manžela, byť třeba jako řidička auta nebo motorky. Dílo Miloše Spurného znala do nejmenších detailů. Výstavu zahájil kurátor Antonín Dufek, jenž si Spurného tvorby velmi cenil a vnímal ho jako průkopníka ekologického pohledu na krajinu. S Alenou Spurnou jsem byl v kontaktu až do její smrti. Darovala mi fotoaparáty, které si Spurný sám sestavil. Kdykoli vezmu do ruky jeho fotografie, fascinují mě nejen svou technickou dokonalostí, ale především hlubokým vztahem ke krajině.“[91]

9.6.3 Vít Šimánek, Urban Zone, 2. 6.—12. 7. 2014

VÍT ŠIMÁNEK (1973) je český reportážní a dokumentární fotograf. Dokumentární fotografii rozvíjel v projektech zaměřených na své blízké okolí (*Republika Žižkov*, 1997–2003) i v sériích ze žižkovské nemocnice, kde pracoval jako sanitář. V cyklu *Interna* (1996–1997) syrově zachytil práci ošetřovatelů i poslední chvíle pacientů, zatímco v *Pohledech nemocných* (2002–2003) prostřednictvím rozostřených barevných záběrů reflektoval subjektivní vnímání hospitalizovaných.[92]

V Galerii 34 Vít Šimánek vystavoval fotografický soubor *Urban Zone*, na kterém pracuje od roku 2003. Jde o výběr momentek z evropských měst, které však neslouží jako dokument konkrétních míst; spíše představují metaforickou výpověď o lidech a zvířatech žijících v těchto prostředích, stejně jako o autorově pohledu a emocích, které v něm daná místa vyvolávají.

90 https://fotografmagazine.cz/magazine/milos-spurny-ceskomoravska-vysocina/ [cit. 2025-02-25].
91 Z rozhovorů s Jaroslavem Pulicarem, 2024.
92 https://www.ndm.cz/cz/stranka/509-vit-simanek-fotografie-2003-2013 [cit. 2025-02-26].

Alena Spurná s publikací Miloše Spurného. Foto: Jaroslav Pulicar.

Fotografie Víta Šimánka ze souboru Urban Zone.

9.6.4 Jan Vermouzek, Kaliningrad, 9. 10.—30. 10. 2014

JAN VERMOUZEK (1979), český fotograf specializující se na dokumentární, krajinářskou a produktovou fotografii. Jeho tvorba zahrnuje dokumentaci kulturního dění v rodném Brně a oblasti České Kanady, stejně jako snímky z cest po Pobaltí, Mongolsku a Rusku. Výrazné jsou jeho soubory z Ruské federace (*Kde začíná Evropa*, *Sibiř* či *Metro*). Svou krajinářskou tvorbu představil v souboru *Křivky ztichlé krajiny*, který fotografoval zejména v oblasti České Kanady. Kromě toho se věnoval dokumentaci uměleckých děl, zejména pro sochařské ateliéry na Fakultě výtvarných umění v Brně.[93]

V Galerii 34 Jan Vermouzek vystavoval fotografický soubor *Kaliningrad*, který vznikl při cestách v Kaliningradské oblasti v Rusku. Série fotografií zachycuje atmosféru tohoto specifického regionu s bohatou, ale zároveň komplikovanou historií. Ukazuje každodenní život místních obyvatel i zvláštní melancholii místa, které je geograficky oddělené od zbytku Ruska.

9.6.5 Na památku… 13. 12. 2014

Výstava *Na památku* uspořádaná k příležitosti 60. narozenin Jaroslava Pulicara představila soubor přibližně čtyřiceti anonymních fotografií z jeho sbírky. Tyto snímky, převážně pohlednicového formátu, sbíral více než deset let. Jedná se o autentické amatérské fotografie, které vznikaly bez jakýchkoli uměleckých ambicí. Jejich kouzlo spočívá v upřímnosti a prostém zachycení okamžiku. Pulicar získával tyto fotografie z antikvariátů, aukčních portálů a specializovaných serverů zaměřených na prodej historických snímků.

93 http://jan.vermouzek.eu/ [cit. 2025-02-23].

9.7.1 Bohdan Holomíček, Fotografie, 5. 2.—5. 3. 2015

BOHDAN HOLOMÍČEK (1943) začal fotografovat před více než šedesáti lety a od té doby vytváří nepřetržitý proud snímků, které s přirozeností a autentičností zachycují každodenní život. Jeho tvorba je často zmiňována v souvislosti s vizuálním deníkem zachycující nejen jeho svět, ale podává i svědectví o české společnosti a kultuře. Před rokem 1989 dokumentoval politické a kulturní akce nezávislé na komunistickém režimu, zaznamenával dění v disentu a undergroundu. Významnou součástí jeho práce je také rozsáhlý cyklus snímků Václava Havla a jeho okolí, které zachycoval 37 let. Tato série vyšla v roce 2016 pod názvem *Album Václav* v nakladatelství Torst. Dlouhodobě se rovněž věnuje divadelní fotografii.[94]

V Galerii 34 vystavil Bohdan Holomíček fotografie, které připravil na legendární výstavu *9x9* v roce 1981 v klášteře v Plasích. Tato výstava navázala na výstavní cykly v pražském Činoherním klubu. Kurátorkou byla historička umění Anna Fárová. V Plasích Fárová prezentovala 1100 fotografií osmnácti autorů včetně Bohdana Holomíčka. Význam akce podtrhla účast Henri Cartier-Bressona a Marca Ribouda.

„Když jsem telefonicky oslovil Bohdana Holomíčka s přáním vystavit jeho fotografie, měl jsem obavy, zda se jeho přístup k instalaci snese s mou představou o obvyklém uspořádání většího množství snímků. Bohdan mi sdělil, že má doma soubor fotografií nainstalovaný na nějakém podkladu. Když jsem si pro ně přijel, zjistil jsem, že jde o soubor sedmdesáti fotografií nalepených na plátně, které bylo vystaveno na slavné výstavě v Plasích v roce 1981. Moje nadšení neznalo mezí, zvlášť když jsem doma zjistil, že tento artefakt přesně pasuje na ‚ústřední' výstavní stěnu mé galerie. Plátno, po letech uložené v Bohdanově fotokomoře, bylo na spodní části lehce navlhlé a částečně zplesnivělé, což mu dodávalo mimořádně autentický charakter. Když jsem se Bohdana zeptal, zda mu nevadí, že ho na stěnu jednoduše přibiju hřebíky, přišlo mu to naprosto v pořádku. Tato výstava však měla pro moji galerii ještě další význam. Bohdan, jak bylo jeho zvykem, přinesl projektor a promítal své fotografie na stěnu v mém obývacím pokoji. Při jeho projekci mě napadlo, že bych mohl projektor začít využívat i při dalších výstavách. Dnes si každý může své práce naskenovat, promítat je a doprovodit autorským komentářem, čímž výstava získá nový rozměr. Od této Holomíčkovy výstavy se tak projekce a autorský komentář staly nedílnou součástí všech dalších expozic v mé galerii.“[95]

94 GUŇKOVÁ, Markéta. *Fotografický deník: Bohdan Holomíček – fotograf na cestě*. Teoretická bakalářská práce, 2010.
95 Z rozhovorů s Jaroslavem Pulicarem, 2024.

ЛЮБЛЮ
ТЕБЯ

Fotografie z vernisáže. Foto: Jan Vermouzek.

Fotografie z vernisáže Na památku... Archiv Galerie 34.

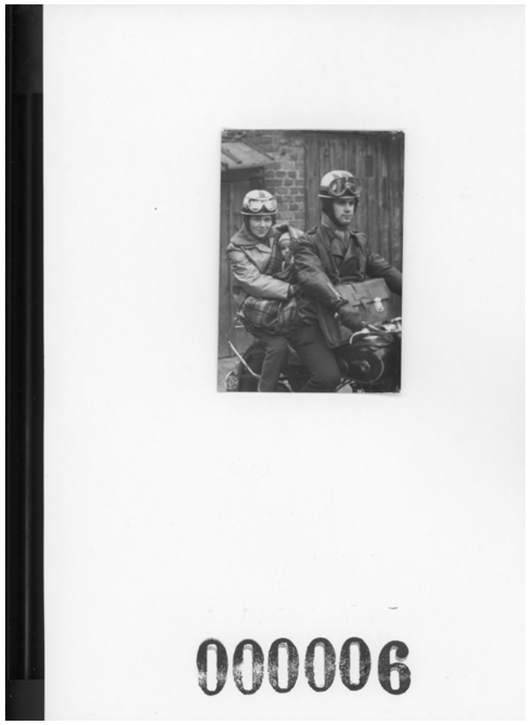
000006

000051

000091

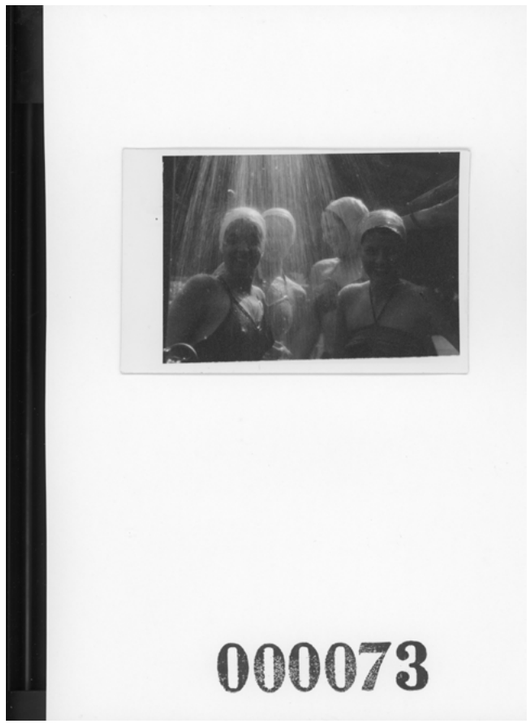
000073

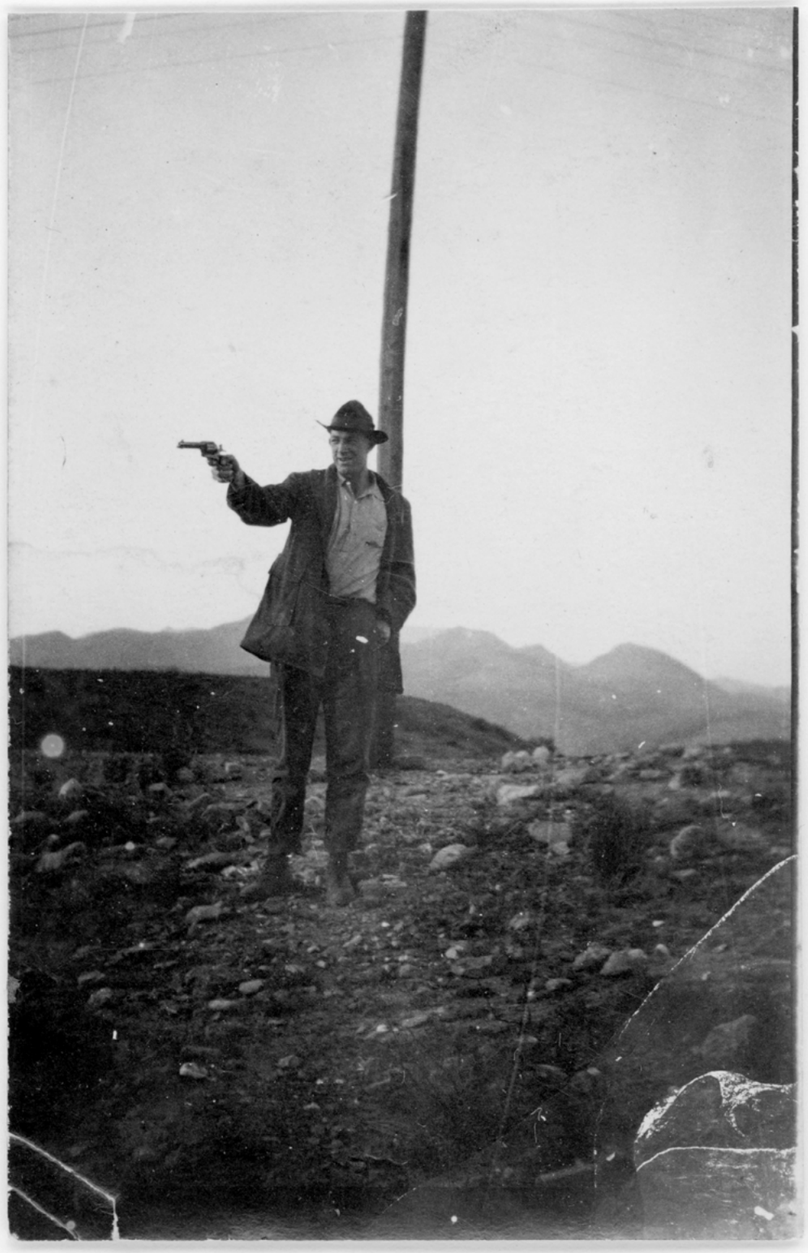

Soubor sedmdesáti fotografií nalepených na plátně, „pamětník“ výstavy v Plasích v roce 1981. Foto: Jaroslav Pulicar.

Portrét Bohdana Holomíčka. Foto: Jaroslav Pulicar.

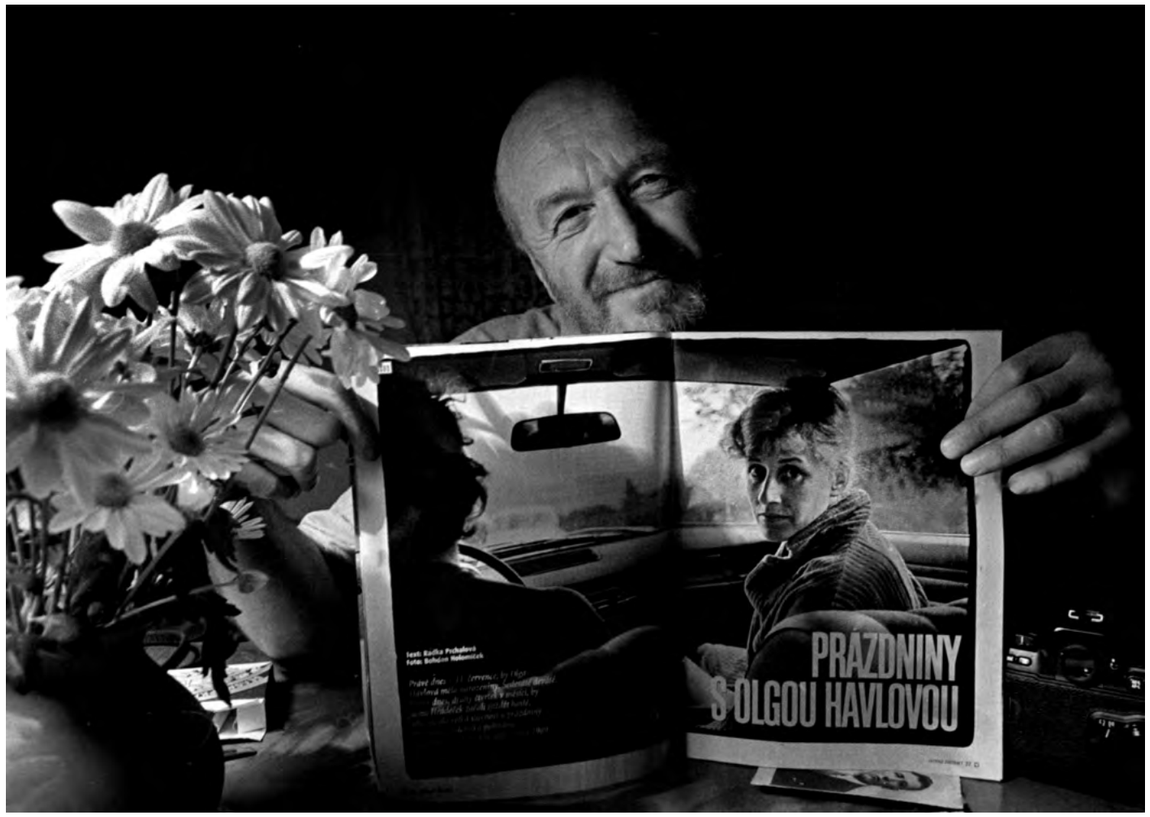

Fotografie z výstavy Bohdana Holomíčka v Galerii 34. Foto: Miroslav Myška.

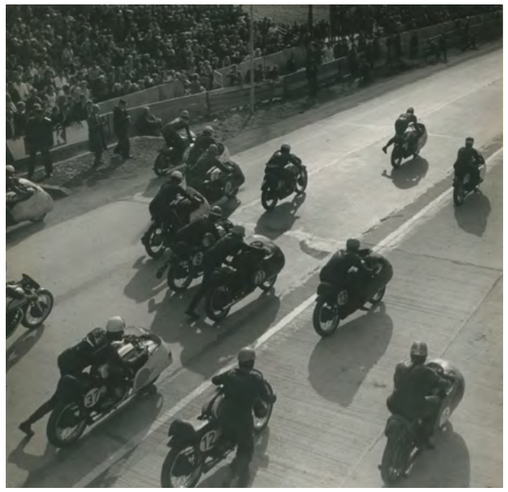

9.7.2 Miloš Budík, Fotografie, 9. 4.—9. 5. 2015

MILOŠ BUDÍK (1935–2023), dokumentární a reportážní fotograf, jehož fotografie jsou úzce spjaty s Brnem, kde strávil většinu svého života. Fotografickým zápalem, vizuálním jazykem a smyslem pro harmonii výtvarných prvků dokázal zachytit nejen ducha města, ale i dynamiku doby. Významnou součástí jeho odkazu jsou snímky ikonické vily Tugendhat. V únoru 1956 pořídil přibližně šedesát záběrů interiérů i exteriérů této slavné stavby, která tehdy sloužila jako rehabilitační středisko pro děti a mládež. Vytvořil také rozsáhlou portrétní galerii osobností literatury, divadla, vědy, lékařství a sportu. Za zmínku stojí také Budíkova tvorba z jeho cest, během nichž zachycoval atmosféru navštívených míst a krásu obyčejných okamžiků. Kromě toho se věnoval i krajinářské fotografii.[96]

V Galerii 34 Miloš Budík vystavoval výběr fotografií z brněnského života, které fotografoval v padesátých až osmdesátých letech.

9.7.3 Tomáš Pospěch, Češství, 11. 6.—11. 7. 2015

TOMÁŠ POSPĚCH (1974), fotograf, historik umění, vizuální umělec, kurátor, pedagog, publicista a nakladatel. Ve své tvorbě se zaměřuje na fotografii, která reflektuje socio-kulturní témata a fenomény české identity. Jeho práce propojuje teoretické bádání s uměleckou tvorbou, přičemž se dlouhodobě věnuje zkoumání české vizuální kultury a její reflexi prostřednictvím fotografie. Kromě vlastní tvorby působí také jako teoretik fotografie, editor a publicista. Je autorem či spoluautorem více než padesáti odborných publikací o české a slovenské fotografii.[97]

V Galerii 34 Tomáš Pospěch představil výběr snímků ze svého dlouhodobého cyklu *Češství*, na kterém pracoval v letech 2004–2014. Tento soubor, průběžně rozšiřovaný na sto fotografií, zachycuje vizuální symboly charakteristické pro českou identitu. *„Češství je něco, o čem každý mluví, ale málokdo dokáže slovně postihnout. Když je fotografujete, čím více ostříte, tím více mizí před očima.“*[98]

9.7.4 Lucia Sekerková, Vrăjitoare, 15. 10.—10. 11. 2015

LUCIA BLÁHOVÁ (SEKERKOVÁ) (1991), slovenská dokumentární fotografka. Ve své tvorbě se zaměřuje na vyprávění příběhů marginalizovaných komunit. Během studia začala pracovat na obsáhlém a unikátním tématu rumunských romských věštkyň s názvem *Ženy prodávající naději*. Projekt zachycuje život a práci věštkyň napříč generacemi olašských romských komunit v Bukurešti a okolí. Výsledkem je obraz proměny tohoto fenoménu, kde se starodávné mísí s moderním, iracionální s praktickým a magické rituály se propojují s důmyslným marketingem. V současnosti pracuje na novém projektu *Christian Queers*, který se věnuje životům

96 https://www.spilberk.cz/milos-budik-jsem-fotograf/t1304 [cit. 2025-03-10].
97 https://artlist.cz/umelci/tomas-pospech/ [cit. 2025-03-12].
98 https://www.artmap.cz/tomas-pospech-cesstvi-2/ [cit. 2025-03-12].

LGBTQ+ jednotlivců hledajících svou víru v rámci náboženského kontextu.[99]

Galerii 34 představila soubor fotografií *Vrăjitoare,*[100] který je součástí projektu *Ženy prodávající naději*.

9.7.5 Mirka Slámová, Ostropestřec, 3. 12. 2015—10. 1. 2016

MIRKA SLÁMOVÁ (1952) je malířka, kreslířka a básnířka, žije a tvoří v Brně a okolí. Je známá svou experimentální tvorbou a zkoumáním vizuálních i textových výrazových prostředků. Její práce zachycují každodenní podněty, ať už z prostředí, četby či běžných rituálů. Vytváří specifické cykly zahrnující autorské knihy, deníky, kalendáře, záznamy snů a herbáře. Knižně rovněž vydala sbírky poezie s vlastními ilustracemi.[101]

V Galerii 34 byla jediný autor, který zde vystavil práce mimo fotografickou oblast. Představila průřez svou tvorbou pod názvem *Ostropestřec* – soubor maleb, kreseb, tisků a grafik, ve kterých kombinovala různé výtvarné techniky, materiály a témata. Výsledkem byla bohatá, vrstevnatá vizuální struktura, reflektující její osobitý umělecký přístup.

9.8 ROK 2016

9.8.1 Roman A. Muselík, Perlustrace 1986, 3. 3.—3. 4. 2016

ROMAN A. MUSELÍK (1965), fotograf, typograf, kurátor výstav, autor textů o fotografii a umění, nakladatel a výrazná osobnost brněnské fotografické scény. Byl spoluzakladatelem skupiny Bratrstvo – kolektivu malířů, fotografů a hudebníků,[102] která v 80. letech přinesla nový vizuální styl odlišný od tehdejší tvorby. Jejich inscenované fotografie se vyznačovaly výraznou symbolikou moci, ideologie či osudu. Muselíkovy snímky balancují mezi realitou a surrealismem, otevírají divákovi pohled do fotografova vnitřního světa a osobního vnímání reality.[103]

V Galerii 34 Roman Muselík představil jeden ze svých stěžejních souborů *Perlustrace 1986*. Soubor fotografoval v 80. letech, kdy si všímal narůstající sociální stratifikace ve společnosti a rozhodl se tento jev zachytit prostřednictvím série portrétů tzv. signifikantních typů – od vyšší třídy až po lidi na okraji společnosti. Fotografoval v noci s využitím blesku, čímž dosáhl filmového, až magického efektu. Spolupracoval s asistentem, který záblesk odpaloval z jiného úhlu, aby umocnil atmosféru stínů. Kulisou pro autentické výpovědi o tehdejší společnosti se stalo noční Brno.[104]

99 https://sekerkovalucia.cz/ [cit. 2025-03-20].
100 Vrăjitoare znamená rumunsky čarodějnice.
101 https://brno.rozhlas.cz/kulturni-vyroci-mirka-slamova-6445017 [cit. 2025-03-22].
102 Václav Jirásek, Petr Krejzek, Martin Findeis, Roman Muselík, Zdeněk Sokol, Pavel Jirásek, Ondřej Jirásek, Aleš Čuma.
103 KOPŘIVA, Pavel. *Roman A. Muselík raná fotografická tvorba*. Teoretická bakalářská práce, 2019.
104 Tamtéž.

9.8.2 Ladislav Drezdowicz, Daliti – zápas Indie s kastami, 7. 4.—7. 5. 2016

LADISLAV DREZDOWICZ (1942), fotograf a pedagog angličtiny. V roce 1968 emigroval do Švýcarska, kde se usadil a žije dodnes. Ve své tvorbě se zaměřuje na dlouhodobé dokumentární projekty zachycující životní podmínky lidí v různých částech světa. Jeho práce se vyznačuje empatií, citlivostí a snahou porozumět lidským osudům. Neomezuje se pouze na dokumentaci těžkých životních podmínek, ale zároveň zdůrazňuje sílu, odhodlání a vnitřní krásu lidí, kteří čelí nepřízni osudu. Jeho fotografie v sobě spojují jak sociální výpověď, tak výraznou výtvarnou kvalitu.[105]

V Galerii 34 vystavil Ladislav Drezdowicz soubor fotografií mapující kastovní systém v Indii, který, ač byl oficiálně zrušen, ve společnosti nadále přetrvává. Díky opakovaným cestám do Indie v letech 2003–2011 a dlouhodobému pobytu získal vhled do každodenního života dalitských komunit.

9.8.3 EPOS, Fotografie 1966—1981, 2. 6.—2. 7. 2016

EPOS je fotografická skupina. Vznikla na jaře roku 1967 v Brně a jejími členy byli Jiří Horák, Rostislav Košťál, František Maršálek, Petr Sikula a „nepsaný“ člen Ladislav Plch, který pomáhal až do své emigrace s realizací scén, výstav a katalogů. Název skupiny, odkazující na rozsáhlou epickou báseň s historickým námětem, zvolili jako symbol svědectví – chtěli zachytit dění ve své zemi a sdílet ho se světem. Zpočátku se věnovali krajinářské a dokumentární fotografii, postupně však přešli k inscenované tvorbě, čímž položili základy tzv. Brněnské školy aranžované fotografie. Skupina přinesla nový přístup k práci s modelem, avšak výrazově reflektující atmosféru počínající normalizace. Její činnost trvala až do roku 1982, kdy formálně zanikla a její členové se začali věnovat svým individuálním autorským projektům.[106]

V Galerii 34 vystavili všichni autoři volný výběr ze své figurativní inscenované tvorby.

105 http://www.drezdowicz.ch [cit. 2025-03-25].

106 KADERKOVÁ, Kateřina. *Návraty k romantismu, symbolismu a secesi u brněnské fotografické skupiny Epos*. Bakalářská práce, 2018.

Fotografie Ladislava Drezdowicze ze souboru Daliti — zápas Indie s kastami.

Fotografie členů skupiny EPOS pořízená v Galerii výtvarných umění v Hodoníně. Foto: J. Pulicar.

9.8.4 Markéta Luskačová, To Remember (křest knihy), 26. 9. 2016

MARKÉTA LUSKAČOVÁ (1944) se fotografií živí od roku 1968 a byla jednou z mála žen, které se v 70. a 80. letech tomuto oboru aktivně věnovaly. Její práce vždy vycházela ze zájmu o lidi, jejich osudy a prostředí. Vyjadřuje se především prostřednictvím rozsáhlých fotografických cyklů, v nichž citlivě zachycuje atmosféru i společenské souvislosti. Od sedmdesátých let fotografuje v Anglii a Irsku. Od roku 1998 se věnuje dokumentaci českých masopustních slavností. Velkou součástí jejího díla jsou také snímky dětí.[107]

V Galerii 34 se uskutečnil křest a výstava jejích fotografií z knihy *To Remember* vydané v září 2016. Publikace obsahuje fotografie londýnských pouličních trhů, které zachytila mezi lety 1975–1990.

„Markétu Luskačovou považuju za jednoho z klíčových lidí svého života. Toto tvrzení opírám o dlouholetou známost, množství společně sdílených zážitků a rozhovorů, stejně jako o vzájemnou otevřenost, která se zdá být bez hranic. Často ji navštěvuju v Praze, pokud tam zrovna pobývá – většinu času totiž tráví v Londýně, kde žije. Její výstavu u mě jsme plánovali dlouho, ale nakonec do všeho zasáhlo vydání její knihy To Remember*, která se tiskla v Praze. Po pražském křtu knihy v galerii Artinbox jsem jí nabídl uspořádat další křest v Brně, což s radostí přijala. V galerii jsme rozvěsili archy z knihy, Markéta k některým fotografiím připojila osobní komentáře a atmosféru doplnily autentické zvukové nahrávky z prostředí a doby vzniku snímků, které na přenosný magnetofon pořídil Josef Koudelka.“*[108]

„Byl to moc hezký večer. Mám menší a neformální setkání raději než ta velká. Poznala jsem tam řadu nových lidí a přišlo také několik, které jsem znala a mám ráda, například Jana Vránová nebo Antonín Dufek. Zároveň si velmi cením a vážím Pulicarova úsilí, s nímž ve svém domově představuje přátelům a známým práce fotografů, které ho něčím oslovily. Věnuje tomu spoustu času, energie a osobního zaujetí.“[109]

9.8.5 Jan Horáček, Na okraji měst, 1. 12. 2016—1. 1. 2017

Na své druhé výstavě v Galerii 34 představil Jan Horáček snímky ze souboru *Na okraji měst*, který zachycuje atmosféru městských periferií a je doplněn texty Jiřího Sádla. Výjimečnou součástí výstavy byla také exkluzivní projekce půlhodinového filmu *Záznamy/Records*, který autor natočil během cest s Josefem Koudelkou a Jaroslavem Pulicarem. Tento film není veřejně promítán, což učinilo projekci unikátnější.

„S Honzou mě pojí dlouholeté přátelství, upevněné mnoha cestami za ‚živou‘ fotografií. Ať už šlo o krátké jednodenní či víkendové výpravy nebo delší expedice, jako téměř třítýdenní cesta do Rumunska či nedávná návštěva Polska, vždy byl skvělým společníkem.

107 DORŇÁKOVÁ, Anna. *Fotografické dílo Markéty Luskačové*. Bakalářská práce, 2014.
108 Z rozhovorů s Jaroslavem Pulicarem, 2024.
109 E-mailová komunikace s Markétou Luskačovou, 2025.

Postupem času jsem zjistil, že právě tato vlastnost je při společných fotografických cestách mimořádně důležitá – a Honza ji ovládá dokonale.“[110]

9.9 ROK 2017

9.9.1 Ota Nepilý, Hippies v Polsku 1981—1992, 2. 3.—2. 4. 2017

OTA NEPILÝ (1962), brněnský fotograf. Do povědomí fotografické veřejnosti se v 80. letech zapsal dlouholetým dokumentárním cyklem zachycujícím polské hippies na poutích, zejména v Čenstochové. Vedle dokumentární tvorby se věnoval i portrétní fotografii, v níž zachytil řadu významných osobností včetně Václava Havla.[111]
V Galerii 34 Ota Nepilý představil svůj cyklus *Hippies v Polsku*, který zachycuje atmosféru polské hippies komunity na mariánských poutích v letech 1981–1992.

9.9.2 Iren Stehli, Statek, 1. 6.—1. 7. 2017

IREN STEHLI (1953), švýcarská fotografka s hlubokou vazbou na Čechy. Inspiruje se humanistickou fotografií a pracuje na dlouhodobých dokumentárních souborech, ve kterých zachycuje proměny společnosti. Své protagonisty a objekty sleduje v průběhu let, což její práci dodává mimořádnou hloubku. Mezi její nejslavnější práce patří fotografický cyklus *Libuna*, v němž sledovala život Libuny, ženy z pražské romské komunity. V letech 1976–1996 se věnovala dokumentaci pražských výloh, které vnímala jako zrcadlo doby. Volně na něj navázala v letech 2004–2014.[112]

V Galerii 34 Iren Stehli vystavila soubor fotografií z cyklu *Statek*, který fotografovala v roce 1975 v severních Čechách.

„V letech 1974 a 1975 jsem často navštěvovala svoji kamarádku na její chalupě ve Skalici u České Lípy. Chodívaly jsme na dlouhé procházky a na jedné jsme objevily statek, který na mne zapůsobil svou tajemností a nedostupností. Při pohledu na něj mě napadlo použít ho k fotografování v rámci školního projektu venkov. Zjistila jsem, že statek obývá rodina, která pracovala v místním JZD, do kterého statek spadal. Po určité době jsem se s rodinou seznámila a dostala souhlas k fotografování jejího všedního života. Postupně jsem pronikala do jejího soukromí a dodnes vzpomínám na jejích vlídnost, srdečnost a čistotu jejích láskyplných vztahů, které byly překvapujícím opakem tohoto až drsného venkovského prostředí.“[113]

110 Z rozhovorů s Jaroslavem Pulicarem, 2024.
111 https://www.cultural-heritage.cz/polske-poute/ [cit. 2025-03-25].
112 https://www.irenstehli.com/ [cit. 2025-03-26].
113 Iren Stehli, e-mailová komunikace, 2025.

Fotografie Jana Horáčka ze souboru Na okraji měst.

Fotografie z vernisáže. Foto: Jan Horáček.

9.9.3 Miroslav Machotka, Fotografie, 12. 10.—12. 11. 2017

MIROSLAV MACHOTKA (1946) už více než padesát let zachycuje analogovým fotoaparátem černobílé fragmenty městského prostředí s citem pro rytmus a dynamiku kompozice. Pražská zákoutí a jiná známá místa transformuje vlastní poetikou – v detailech natolik abstrahovaných, že se stávají téměř nerozpoznatelnými. Pracuje se světlem, stíny, strukturami a minimalistickou estetikou, přičemž jeho tvorba reflektuje principy land artu, arte povera a konceptuálního umění.[114]

V Galerii 34 Machotka vystavoval výběr ze své tvorby a výstavu uvedl kurátor Antonín Dufek.

9.9.4 Jiří Horák, Sonny Halas a jiné fotografie, 30. 11.—31. 12. 2017

JIŘÍ HORÁK (1940) se ve své tvorbě se zaměřuje na reportážní, dokumentární a inscenovanou fotografii, jeden ze zakladatelů skupiny EPOS. Kromě figurativních portrétů, které tvořil v rámci skupiny EPOS, vytvořil také řadu reportážních a dokumentárních souborů (*Jugoslávie, Chrtí dostihy, Cikáni nebo Strážnice),* v nichž prokázal smysl pro kompozici, cit pro lidské vztahy a emoce i schopnost vystihnout atmosféru doby a daného tématu.[115]

V Galerii 34 Jiří Horák vystavoval fotografie brněnského malíře, sochaře a bohéma Miloslava Sonny Halase, který byl častým modelem členů skupiny EPOS. Horákovy snímky umělce se však vyznačují uměřenější a méně exaltovanou estetikou. Výstava byla doplněna dalšími fotografiemi z období jeho působení ve skupině EPOS.

„Po mém příchodu do Brna v polovině osmdesátých let byl Jirka Horák prvním fotografem, kterého jsem poznal. Bydlel v domě naproti a často jsme se setkávali na fotografických akcích a výstavách. Občas jsme spolu vyrazili fotografovat – třeba na chrtí dostihy nebo festival ve Strážnici. Jirka pro mě nebyl jen kolegou a přítelem, ale také cenným rádcem. Pracoval ve fotooddělení jedné tiskárny a pomáhal mi zorientovat se v nejrůznějších fotografických otázkách a technických záležitostech, což jsem jako amatér velmi oceňoval.“[116]

114 https://www.pametnaroda.cz/cs/machotka-miroslav-20220204-0 [cit. 2025-03-28].
115 https://www.artmap.cz/jiri-horak/ [cit. 2025-03-25].
116 Z rozhovorů s Jaroslavem Pulicarem, 2024.

9.10 ROK 2018

9.10.1 Karel Slach, Cesty Vysočiny / I. zima, 17. 5.—17. 6. 2018

KAREL SLACH (1940), kameraman, filmový dokumentarista a příležitostný fotograf. Od poloviny 60. let působí jako kameraman i režisér a podílel se na řadě významných filmů a seriálů, například *Romský holokaust* (2008) nebo *Komunismus a síť aneb Konec zastupitelské demokracie* (2019). V sedmdesátých letech rovněž natáčel záznamy představení pro Divadlo na provázku v Brně, které byly v roce 2017 využity v dokumentárním seriálu *Husa na provázku*.[117]

V Galerii 34 Karel Slach představil soubor *Cesty Vysočiny / I. Zima* – fotografie Vysočiny transformované do čtvercových kódů obrazových map.

9.10.2 Josef Moucha, Sorela, 18. 10.—18. 11. 2018

JOSEF MOUCHA (1956), fotograf, teoretik, kritik, kurátor a pedagog. Fotografovat začal již za studií v 70. letech. V dobách normalizace patřil mezi dokumentaristy, kteří kriticky reflektují realitu doby, často s ironickým nadhledem a jemným humorem. Jeho tvorba se zaměřuje rovněž na experimentálně subjektivně laděné snímky, kde pracuje jednak s formou obrazu, tak se samotným fotografickým médiem. Kromě vlastní tvorby se do fotografického světa zapsal jako teoretik, který se věnuje analýze a interpretaci fotografie – historické i současné.[118]

V Galerii 34 Josef Moucha představil výběr fotografií ze svého dlouhodobého souboru *Doličné okamžiky*, pracovně nazvaného *Sorela*. Tyto snímky, které vznikaly od konce 70. do začátku 90. let v zemích bývalého východního bloku, zachycují atmosféru doby, jež výrazně formovala celé generace. Soubor nejen připomíná realitu socialistického režimu, ale zároveň odhaluje jeho specifickou vizualitu – estetiku každodennosti i absurdity tehdejšího života.

„Patřím k okruhu lidí, jimž Jaroslav Pulicar zasílá pozvánky na vernisáže. Soustavně nás tím ubezpečuje, nakolik zajímavé společenství pěstuje – kulturní svépomoc jsem považoval za ohromně důležitý fenomén už v nečase socialismu. Čili jsem rád přijal pozvání od sympatického člověka. Projekci věcí, které se nevešly na stěny, si vybavuji jako velice milý večírek. A ke všemu jsem si mohl vybrat, kam druhý den vyrazíme na výlet. Mimo jiné – ohromující Býčí skála… Cestou jsem samozřejmě fotografoval. Takže mohu kvitovat Jardův vydařený příspěvek do mého života!“[119]

117 https://www.fdb.cz/lidi-zivotopis-biografie/38531-karel-slach.html [cit. 2025-03-28].
118 POLÁČEK, Jakub. *Josef Moucha – fotograf, teoretik, kurátor.* Bakalářská práce, 2008.
119 Telefonický rozhovor s Josefem Mouchou, 2025.

Vybrané fotografie Jiřího Horáka vystavované v Galerii 34 (horní série).

Vybrané fotografie Miroslava Machotky vystavené v Galerii 34 (série dole a následující strana).

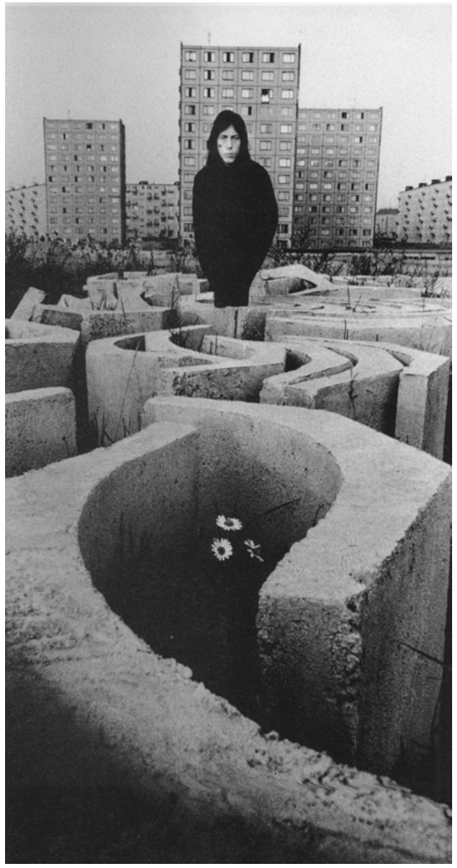

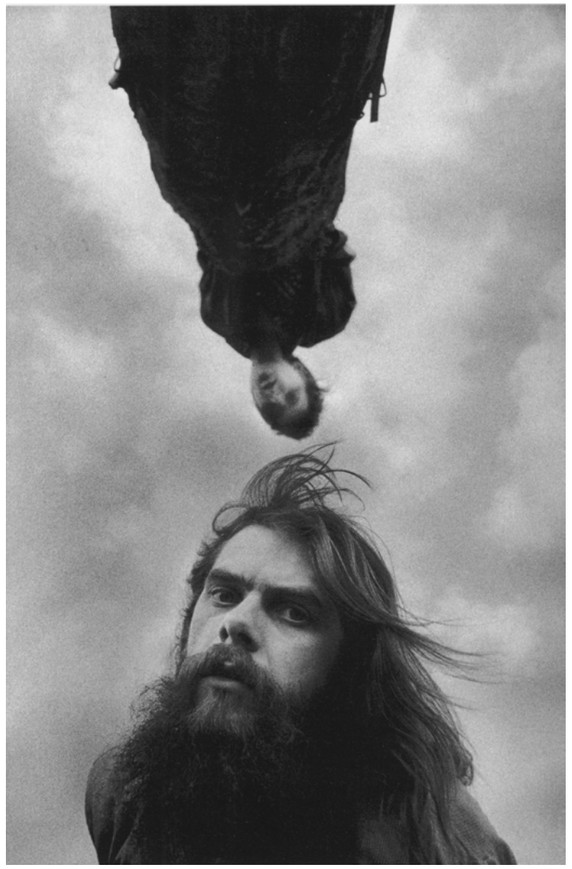

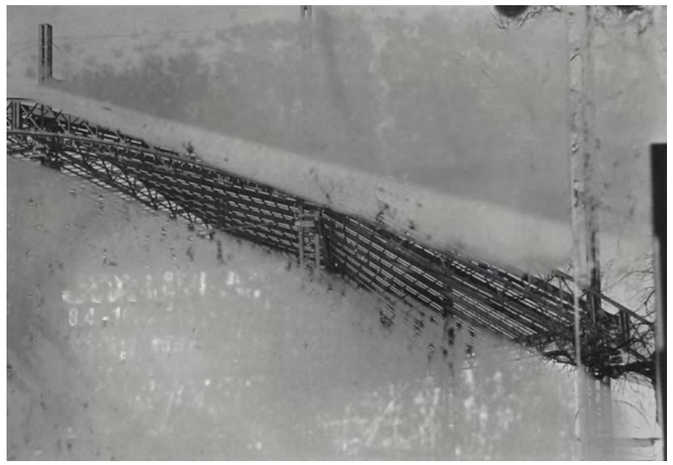

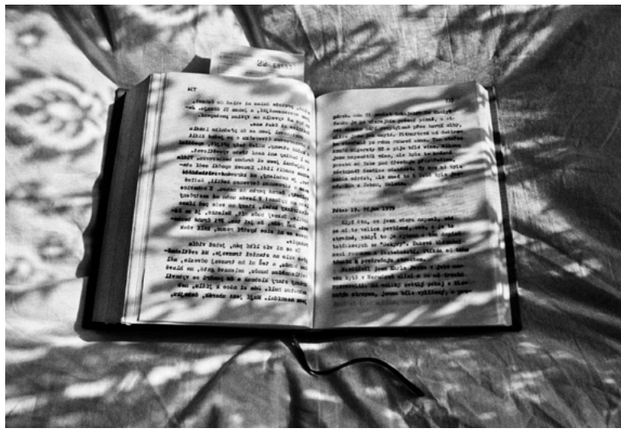

9.11 ROK 2019

9.11.1 Dušan Šimánek, Herbář, 28. 3.—28. 4. 2019

DUŠAN ŠIMÁNEK (1948) vystudoval FAMU, od 70. let až do roku 2002 pracoval jako reklamní a módní fotograf. Ve své volné tvorbě, ovlivněné konceptuálním uměním a minimalismem, se věnuje geometrickým tvarům, strukturám a barevným kompozicím. Často experimentuje s různými materiály a technikami, čímž posouvá fotografii směrem k abstraktnímu umění nebo grafice. Jeho fotografie mají i sociální rozměr; výběrem motivů z každodenního života zachycuje určité kulturní a sociální souvislosti. Příkladem jeho tvorby je cyklus *Ticho* ze 70. let, v němž zachytil zanikající žižkovské byty určené k demolici.[120]

V Galerii 34 Dušan Šimánek představil soubor fotografií *Herbář*, v němž zachytil umělé květiny nejen jako dekorativní prvek, ale také jako samostatný fenomén, v němž hlavní roli hrají barva, struktura a sentimentalita.

9.11.2 Dušan Hanák, Hledání člověka v globalizovaném světě, 30. 5.—30. 6. 2019

DUŠAN HANÁK (1938) je slovenský filmový režisér, scenárista, fotograf a pedagog. Patří mezi osobnosti československé nové vlny, proslavil se filmy, které kombinují poetiku, dokumentární přístup a kritiku tehdejšího režimu. Mezi jeho známé snímky patří *322* (1969), *Obrazy starého sveta* (1972), *Růžové sny* (1976) a *Ja milujem, ty miluješ* (1980). Přestože některé z jeho filmů byly v Československu zakázány, získal řadu ocenění na mezinárodních festivalech. Kromě filmové tvorby se věnuje i fotografii, která sdílí tematické i vizuální prvky s jeho filmy. Jeho snímky zachycují autentický život a mají silný sociální rozměr.[121]

V Galerii 34 Dušan Hanák vystavil část svého fotografického cyklu *Hledání člověka v globalizovaném světě*, který se stal jeho dlouhodobým tématem. Dokumentární snímky z let 2007 až 2017, pořízené v Angole, Rusku, Indii, Nepálu, Ekvádoru, Peru i v evropských zemích včetně Slovenska, Česka či Francie, zobrazují rozmanitost a život obyčejných lidí v jejich autentickém prostředí. Tento soubor vyšel také knižně v roce 2019.[122]

9.11.3 Jan Jindra, Osmdesátky, 17. 10.—18. 11. 2019

JAN JINDRA (1962), fotograf a pedagog, známý svými dokumentárními snímky z 80. let, které autenticky zachycují atmosféru tehdejší společnosti. Během studií na FAMU vytvořil cyklus *Silvestry v hotelu Jalta* (1982–1984),

120 https://fotografmagazine.cz/magazine/dusan-simanek-2/ [cit. 2025-04-02].
121 https://dafilms.cz/program/925-dusan-hanak-retrospective [cit. 2025-04-04].
122 HANÁK, Dušan. *Hľadanie človeka v globalizovanom svete*. Slovart, Bratislava 2019.

který dokumentuje silvestrovské oslavy v pražském hotelu Jalta. Snímky ukazují/odhalují směsici svobodomyslnosti, nevkusu, erotiky a alkoholu, čímž poskytují autentický pohled na společenský život během normalizace. I ve svých dalších souborech Jindra ironizoval realitu normalizace a rozpory mezi oficiální propagandou a každodenním životem. Od roku 1992 se etabloval v oblasti reklamní fotografie.[123]
V Galerii 34 Jan Jindra představil výběr ze své knihy *Osmdesátky*, připravenou Tomášem Pospěchem pro nakladatelství BiggBoss.[124]

9.12 ROKY 2020 A 2021

V letech 2020–2021 Jaroslav Pulicar žádné výstavy v Galerii 34 kvůli pandemii covidu-19 nepořádal.

9.13 ROK 2022

9.13.1 Jaroslav Pulicar a hosté, Twilight Zone, 17. 2.—17. 3. 2022

JAROSLAV PULICAR své fotografie v Galerii 34 nevystavuje. Když však galerie dosáhla milníku padesáté výstavy, chtěl tuto událost pojmout výjimečně. Dlouhá léta si uchovává své úplně první skeny fotografií – snímky, kde je obraz zachycen jen částečně, zatímco zbytek zůstává neexponovaný. Z těchto fotografií vybral několik záběrů a oslovil své přátele, aby na ně reagovali, dotvořili je nebo je po svém doplnili. Název výstavy *Twilight Zone* navrhl jeho syn Martin – termín pochází z astronomie a označuje pohled na Zemi, kde je jedna polovina osvícená a druhá ponořená do tmy.[125] Výsledkem byla instalace, v níž se původní fotografie prolínaly s jejich výtvarně zpracovanými verzemi.

123 http://www.janjindra.eu/ [cit. 2025-04-04].
124 JINDRA, Jan. *Osmdesátky*. Biggboss, Praha 2016.
125 Česky se tento termín označuje souslovím *sluneční terminátor*.

Fotografie Dušana Šimánka ze souboru Herbář.

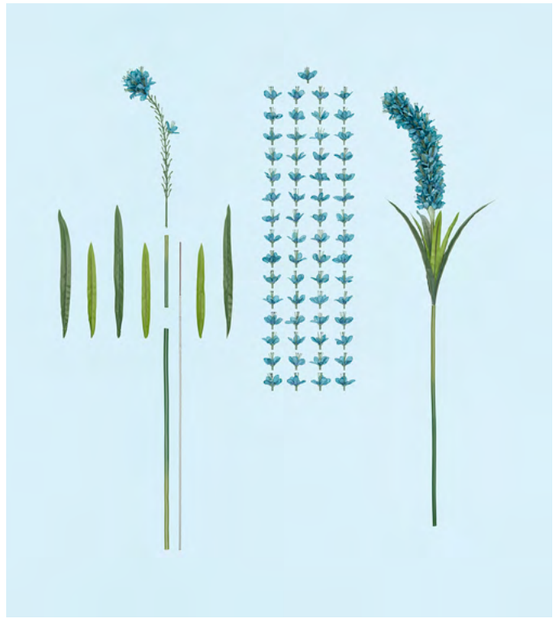

Výběr z vystavovaných prací z výstavy Twilight Zone.

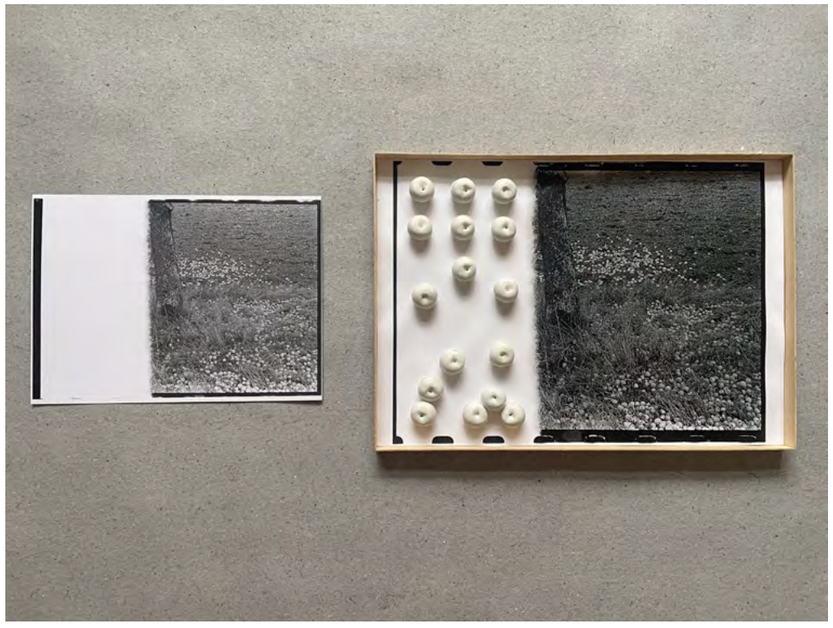

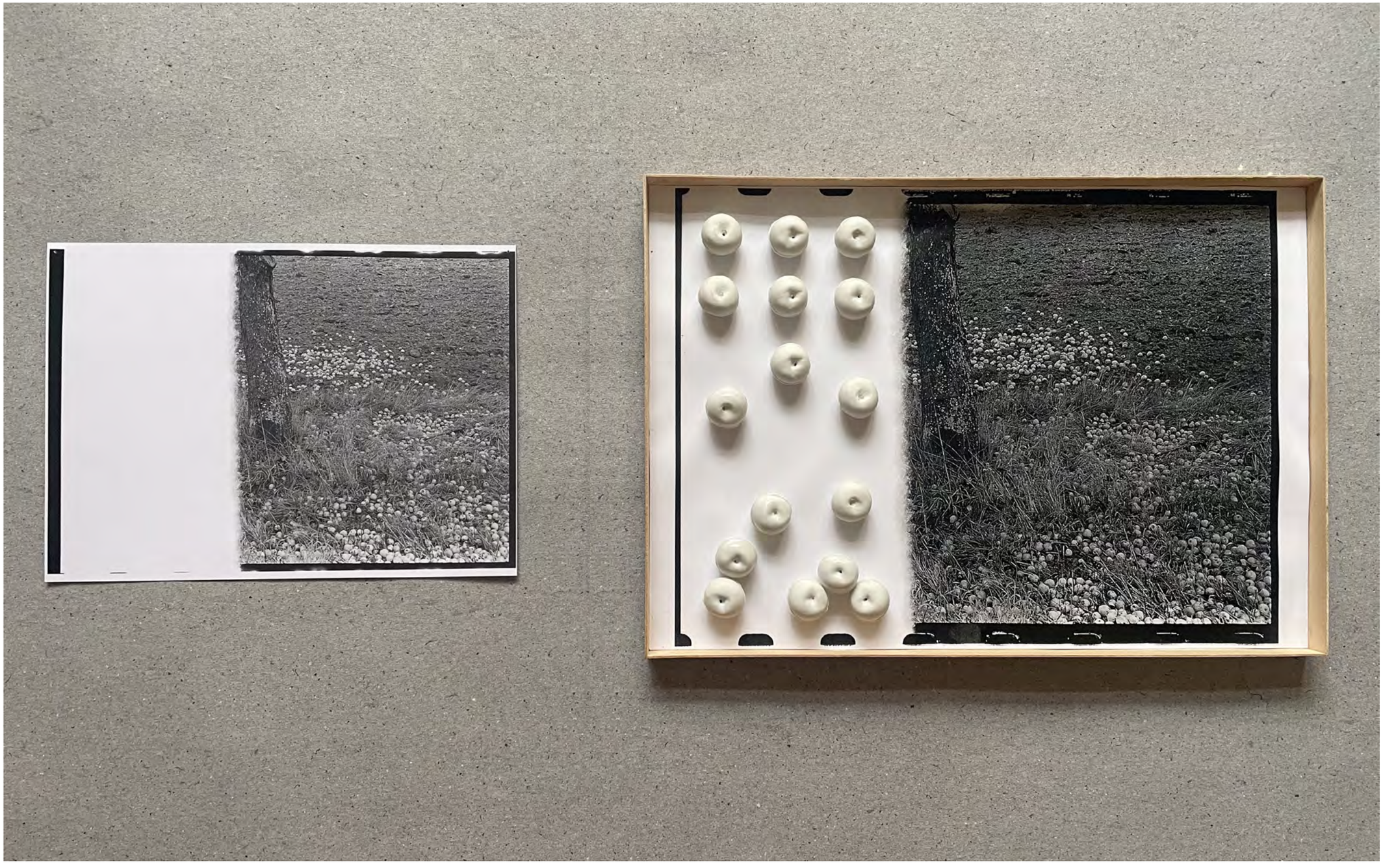

SIGHIŞOARA
2

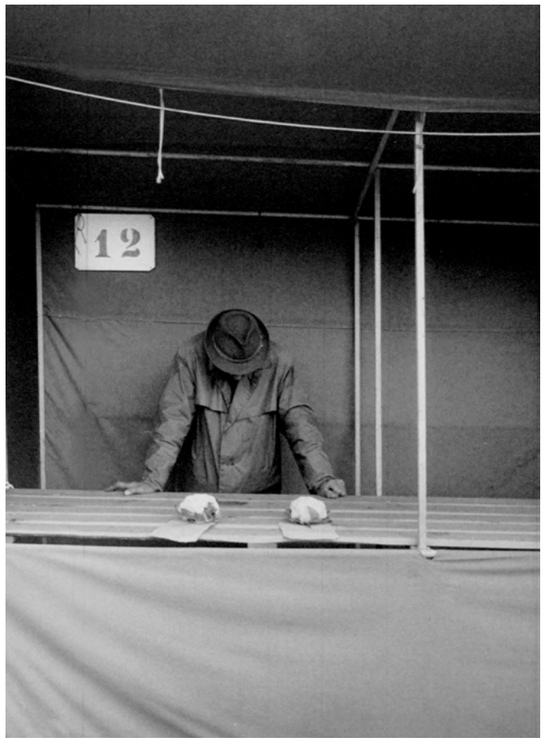

9.13.2 Karel Cudlín, Fotografie, 26. 5.—26. 6. 2022

KAREL CUDLÍN představil v Galerii 34 při své druhé výstavě málo vystavované fotografie ze své dokumentární tvorby, která vznikla během jeho cest na Ukrajinu, do Rumunska, Portugalska, Izraele a dalších zemí. Kolekce obsahovala 20 snímků o rozměru 30 x 45 cm. Po vernisáži následovala také projekce, která divákům umožnila hlouběji nahlédnout do jeho novější fotografické tvorby.

„Jaro je kamarád a společně jsme toho mnoho prožili. Galerie 34 je perfektní projekt, který vytváří jedinečný prostor pro setkávání s inspirativními lidmi. Byla to výborná příležitost k rozhovorům, například s Antonínem Dufkem, a k příjemným diskusím o fotografii i o životě.“ [126]

9.13.3 Tomáš Rasl, Kvetoucí mrak, 10. 11.—10. 12. 2022

TOMÁŠ RASL (1975) se věnuje digitální, analogové i velkoformátové fotografii. Ve své volné tvorbě se zaměřuje na krajinu a zátiší, kde odhaluje kouzlo ve zdánlivě obyčejných motivech. Mezi jeho fotografické soubory například patří *Místa hrdá a pustá, Ateliér* nebo *Remízek*. Jedná se o dlouhodobé volné cykly, přičemž se specializuje na velkoformátové negativy a autorskou adjustaci. Využívá také techniku bromolejotisku. Mnoho jeho snímků existuje v různých variantách, lišících se způsobem vyvolání. Podílel se také na několika knižních publikacích, je spoluautorem monografie *Ferdinand Bučina 1909–1994: Fotograf a filmař*.[127]

V Galerii 34 Tomáš Rasl vystavoval krajinné záběry pořízené kontaktním tiskem z velkoformátových desek. Během projekce věnoval velkou část prezentace svému dědečkovi Ferdinandu Bučinovi.

126 Telefonický rozhovor s Karlem Cudlínem, 2025.

127 https://art.ceskatelevize.cz/inside/fotografove-v-hledacku-tomas-rasl-na-praci-s-negativy-a-jejich-kopirovanim-mebavi-ta-pomalost-nPZx7 [cit. 2025-04-05].

Karel Cudlín. Foto: Jaroslav Pulicar.
Fotografie z vernisáže Karla Cudlína v Galerii 34, foto: archiv Galerie 34.

Výběr z vystavovaných fotografií Tomáše Rasla v Galerii 34.

9.14.1 Tomáš Řechtáček, 7ABC, 2. 3.—2. 4. 2023

TOMÁŠ ŘECHTÁČEK (1979) se věnuje dlouhodobým dokumentárním cyklům se sociální tematikou a pouliční fotografii. Mezi jeho klíčové a osobní projekty patří dokumentování života drogově závislých, kde zachycuje jejich každodenní realitu bez jakýkoli příkras. Významné série zahrnují *Addiction* a *Psychiatrická nemocnice Horní Beřkovice*, za kterou v roce 2022 získal v soutěži Czech Press Photo cenu Výboru dobré vůle – Nadace Olgy Havlové. Jeho černobílé fotografie jsou syrové, upřímné, živé a naléhavé. Je členem fotografického společenství Verum Photo.[128]

V Galerii 34 Tomáš Řechtáček představil soubor fotografií *7ABC*. Fotografie vznikly v letech 2019 až 2024 na odděleních 7A, 7B a 7C, spadajících pod primariát Specializovaná péče – návykové nemoci v Psychiatrické nemocnici Horní Beřkovice.

9.14.2 Bohdan Holomíček, Fotografie fotografů, 19. 10.—19. 11. 2023

V Galerii 34 Bohdan Holomíček vystavoval již podruhé. Tentokrát ukázal snímky z cyklu *Fotografie fotografů*. Expozice se zaměřovala se především na portréty fotografů, momentky zachycující jejich práci, snímky z různých setkání, oslav či návštěv ateliérů. Samotná instalace byla řešena zajímavým způsobem – fotografie formátu A3 byly zavěšeny na rastru z hřebíků, přičemž na jednom hřebíku bylo umístěno několik snímků. Návštěvníci si je mohli svěsit, prohlédnout a vrátit zpět na místo. Tento interaktivní prvek dodával výstavě dynamiku a umožňoval divákům aktivně se zapojit do prohlížení. Celkem bylo v tomto prostoru instalováno přibližně 200 fotografií.

9.14.3 Kevin V. Ton, PARALLEL život na okraji, 30. 11.—30. 12. 2023

KEVIN V. TON (1966), český fotograf žijící v Praze. Specializuje se na černobílou humanistickou dokumentární fotografii. Svými dlouhodobými projekty usiluje o hlubší reflexi společnosti i jednotlivce. Jeho tvorbu prostupuje silný smysl pro etiku, sociální empatii a upřímnou lidskost, díky nimž autenticky zachycuje realitu bez příkras. Mezi jeho nejzásadnější a nejrozsáhlejší projekty patří pouliční cyklus *Moje město*, dokumentující proměny pražských ulic od počátku devadesátých let až do současnosti. Pořádá workshopy zaměřené na pouliční a dokumentární fotografii. V roce 2020 založil fotografické společenství *Verum Photo*, jehož cílem je autenticky zachycovat svět. Vydávají limitované fotografické ziny.[129]

128 https://tom-rechtacek1.webnode.cz [cit. 2025-04-07].

129 ZÍTKOVÁ, Karolína. *Kevin V. Ton. Fotograf*. Teoretická bakalářská práce, 2024.

Fotografie z výstavy a projekce Kevina V. Tona v Galerii 34. Foto: Tom Řechtáček.

V Galerii 34 Kevin V. Ton vystavil fotografie ze souboru *PARALLEL život na okraji*, který vznikal v letech 2013–2023 v pražských čtvrtích Praha 1, 7 a 8. Projekt sleduje prolínání různých skupin lidí žijících na okraji společnosti a zachycuje jejich každodenní realitu. *PARALLEL* je metaforou paralelních světů, které v těchto místech existují souběžně – často neviděné, přesto přítomné.

„Jarda je skvělý, lidský fotograf. Jeho práci mám rád a jeho Galerie 34 je v podstatě kultovní. Přesto jsem kvůli času výstavu hned s první nabídkou nedokázal realizovat. Bytová galerie jako koncept je mi naprosto blízká, podobná akcím, které jsme dělali za minulého režimu. Setkávání se lidí s podobnými fotografickými zájmy i s přesahy do dalších vrstev vizuálního umění, jejich prolínání, seznamování v neformálním domácím prostředí podle mě směřuje víc k podstatě, k jádru autorova sdělení. Na svou vernisáž u Jardy vzpomínám rád. Byla opravdu nejintenzivnější ze všech, co jsem kdy měl. Vystavoval jsem fragment z desetileté práce na souboru PARALLEL. Součástí večera je vždy i projekce představující další autorovy projekty. Původně plánovaná půlhodinová ukázka se protáhla na téměř šest hodin promítání a povídání nad fotkou.“[130]

9.15 ROK 2024

9.15.1 Tereza Pražáková Kabůrková, Hrušeň a měsíc, 4. 4.—4. 5. 2024

TEREZA PRAŽÁKOVÁ KABŮRKOVÁ (1980), fotografka a printerka, ve své tvorbě se věnuje analogové fotografii, do níž vkládá malířskou citlivost. Zaměřuje se na zdánlivě obyčejné motivy – krajinné scenérie i zátiší – s důrazem na jemné nuance světla, barev a prostoru. Záměrně přiznává nedokonalost, čímž její práce získává autenticitu a živost. V roce 2015 vydala samonákladem publikaci *Hory a Vody, Nebe a zátiší*. Vedle vlastní tvorby se věnuje zvětšování velkoformátových fotografií a spolupracovala s významnými autory, jako jsou Ivan Pinkava, Pavel Baňka či Václav Jirásek.[131]

V Galerii 34 představila soubor fotografií *Hrušeň a měsíc*, v němž zachytila černobílé krajinářské scenérie s charakteristickou atmosférou.

9.15.2 Lukáš Prokůpek, Duch lesa, 10. 10.—6. 11. 2024

LUKÁŠ PROKŮPEK (1977), pražský fotograf, tvůrce filmů a videí. Specializuje se na noční fotografii a krajinné scenérie. Noční krajina ho fascinuje tichou hloubkou a proměnlivostí. Noc pro něj není jen vizuální kulisou, ale prostředím, kde se krajina ukazuje v ryzí podobě – mimo denní realitu, bez rušivých prvků. Jeho snímky kombinují magičnost s drsnou estetikou, digitálním zrnem a záměrnou abstraktností. Kromě fotografie se věnuje i tvorbě videí a krátkých filmů, které často doprovázejí jeho autorské i skupinové výstavy. Jeho styl je inspirován historií, zejména starověkou a středověkou Evropou.[132]

130 E-mailová komunikace s Kevinem V. Tonem, 2024.
131 https://artlist.cz/umelci/tereza-kaburkova/ [cit. 2025-04-08].
132 https://lukasprokupek.com/ [cit. 2025-04-08].

V Galerii 34 Lukáš Prokůpek představil výběr snímků ze souboru *Duch lesa* – sérii nočních krajinářských fotografií zachycujících magickou atmosféru Křivoklátských lesů a Národního parku Podyjí. Součástí expozice byly také snímky z minisérie *Až hrubý pokus o znásilnění měsíčního světla skleněným hranolem* a fotografie z cyklu *Noční změť*, které dále rozvíjejí jeho fascinaci světlem a jeho proměnami v temném prostředí noční krajiny.

„Vystavovat v Galerii 34 bylo pro mě příjemným zážitkem. Velmi se mi líbil samotný prostor i Jaroslavova vstřícnost a přístup. Atmosféra mi připomněla přátelská a rodinná setkání a smysluplnější časy.“[133]

9.15.3 Jan Cága, Pseudo dávky, 7. 11.—4. 12. 2024

JAN CÁGA (1976) se specializuje na dokumentární a portrétní fotografii, jeho tvorba se soustředí především na dlouhodobé projekty reflektující stav současné společnosti. Cestování je pro něj neoddělitelnou součástí práce, avšak nikoli v tradičním smyslu – do zahraničí vyráží s konceptem a konkrétním cílem. Ve svých snímcích zachycuje globální společenské proměny, ale také aktuální sociální a environmentální témata. Mezi jeho známe soubory patří například *Psí pláže*, *Sestry, Majitelé kolotočů* nebo *Dunaj*.[134]

V Galerii 34 vystavoval Jan Cága soubor fotografií *Pseudo dávky*. Autor se v cyklu zamýšlí nad povahou reality a nad tím, zda ji vůbec můžeme objektivně definovat, nebo zda je spíše výsledkem naší subjektivní projekce. Zaměřuje se na roli barevného světla v každodenním životě a jeho schopnost proměňovat atmosféru a význam běžných scén. Autor se drží klasických dokumentárních přístupů, nemanipuluje snímané objekty ani obraz dodatečně neupravuje, pouze skrze světlo ovlivňuje jeho vnímání.

Kurátorkou této výstavy byla Barbora Orságová: *„Na celou akci vzpomínám velmi ráda. Spolupráce s Jaroslavem je vždycky vstřícná, jasná, bezproblémová. V den akce má člověk pocit, že vstupuje spíše na párty než na vernisáž, ale ono je to vlastně tak trochu obojí. Atmosféra je vlivem prostředí uvolněná, což je pro umělce, kteří jdou takzvaně s kůží na trh, velmi důležité. Samozřejmě se objevují i velmi zkušení umělci, pro které je výstava zde spíše bonusem a příležitostí k setkání. Pro mě jako kurátorku to byla obecně více než příjemná pracovní povinnost a taky vzhledem k dlouhé tradici galerie čest. Zároveň nesmím opomenout velký vliv Jardovy povahy: je velice pohostinný a přátelský, vždycky se postará o to, aby se všichni zúčastnění na už z principu pohodové události cítili dobře.“*[135]

133 Telefonický rozhovor s Lukášem Prokůpkem, 2025.
134 http://www.caga.cz [cit. 2025-04-10].
135 E-mailová komunikace s Barborou Orságovou, 2025.

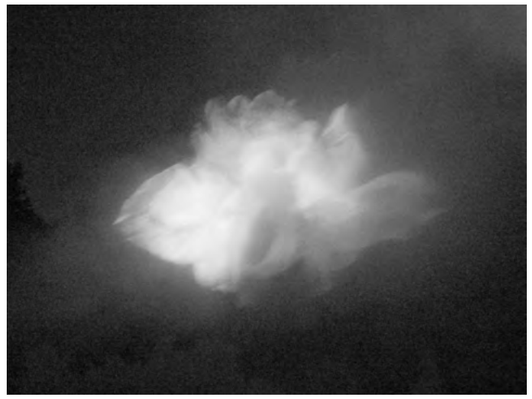

ZMRZLINA

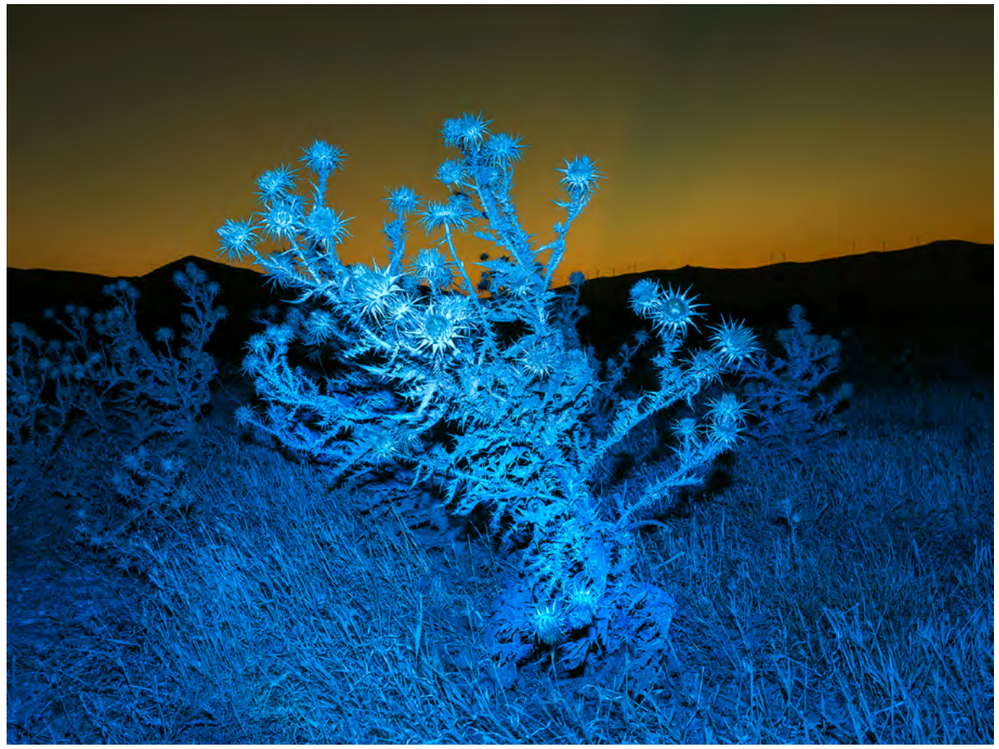

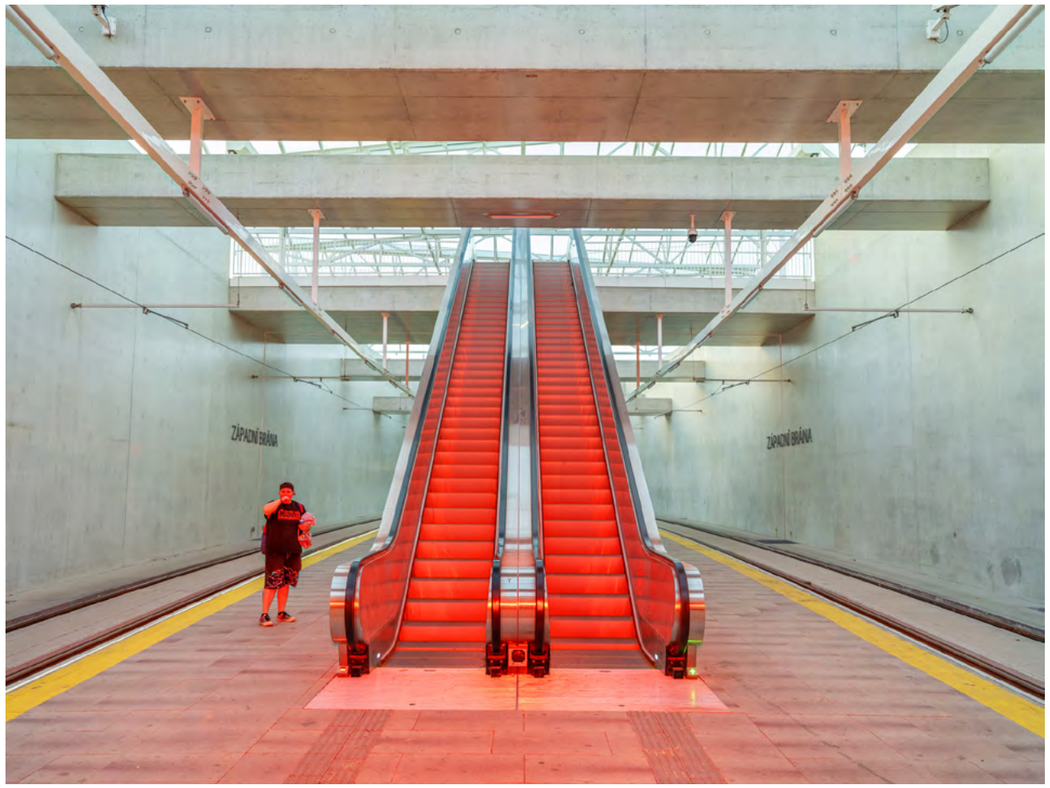

Fotografie Jana Cágy.

9.15.4 Libor Fojtík, Samostatně spolu, 5. 12.—26. 12. 2024

LIBOR FOJTÍK (1977) se ve volné tvorbě zaměřuje na sociální dokumentární a reportážní fotografii. Mezi jeho práce patří fotografický soubor *Trampové*, na němž Libor Fojtík pracoval více než sedm let. Projekt představuje vizuální svědectví o současné podobě trampingu v Čechách a na Moravě. Dalším fotografickým projektem je cyklus *Felix Kolmer – Slib*, inspirovaný vzpomínkami Felixe Kolmera. Zachycuje atmosféru Terezína a Osvětimi, kde Felix Kolmer žil a přežil. Jeho příběh je svědectvím nezlomnosti lidského ducha a touhy po životě.[136]

V Galerii 34 Libor Fojtík představil fotografický soubor *Samostatně spolu*, který zachycuje proměnu života v pohraničních oblastech po rozpadu Československa v roce 1993. Soubor přináší nejen portréty těchto regionů, ale i osobní příběhy lidí, jejichž osudy byly rozdělením státu poznamenány či zcela proměněny. Fotografická série zároveň dokumentuje folklor a tradice, které navzdory historickým zlomům přetrvávají a nadále utvářejí identitu regionu.

136 https://www.liborfojtik.com/ [cit. 2025-04-12].

Botanická 34
Brno
Karel Cudlín
fotografie
Galerie34
26/5/2022
18.00—21.00
Výstava potrvá měsíc

Botanická 34
Brno
Kevin V. Ton
Galerie34
30/11/2023
18.00—21.00
Výstava potrvá měsíc
PARALLEL
život na okraji

Botanická 34
Brno
Libor Fojtík
Galerie34
5/12/2024
18.00—21.00
Výstava potrvá tři týdny
Samostatně spolu

Botanická 34
Brno
7ABC
Galerie34
Tom
Řechtáček
2/3/2023
18.00—21.00
Výstava potrvá měsíc

Botanická 34
Brno
Galerie34
10/11/2022
18.00—21.00
Výstava potrvá měsíc
Tomáš Rasl
Květoucí mrák

Botanická 34
Brno
Duch
lesa
Lukáš
Prokůpek
Galerie34
10/10/2024
18.00—21.00
Výstava potrvá měsíc

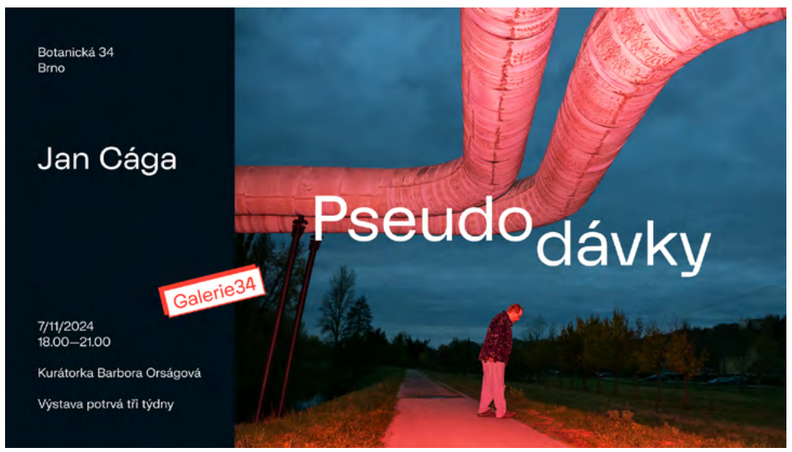
Botanická 34
Brno
Jan Cága
Pseudo dávky
Galerie34
7/11/2024
18.00—21.00
Kurátorka Barbora Orságová
Výstava potrvá tři týdny

Galerie34
Botanická 34
Brno
Jaro
Pulicar
Twilight
Zone
17/2/2022
18.00—21.00
Výstava potrvá měsíc
Hosté
Cenek Filip
Foltýn Jirk
Halla Zde
Hochmanová Zde
Horáček Jar
Jandáková Ant
Janečka Lub
Kaplan Jar
Kawasumi Šár
Kawasumi Víte
Klimešová Ann
Kovalová Ane
Slámová Mir
Šimkůj Jar
Vybíral Ma

Botanická 34
Brno
Galerie34
19/10/2023
18.00—21.00
Výstava potrvá měsíc
Bohdan
Fotografie Holomíček
fotografů

Závěr

Tato bakalářská práce se ponořila do světa Jaroslava Pulicara. Jeho přístup k fotografii je osobní, intuitivní a jeho tvorba je hluboce introspektivní. Snímky si – až na výjimky – vybírá sám, bez potřeby konzultací s ostatními. Nejde však o projev uzavřenosti vůči názorům druhých či odmítání profesionality kolegů. Naopak – z jeho práce i vyjadřování je cítit hluboký respekt k ostatním fotografům, jejich tvorbě i řemeslu. Právě tato vědomá autonomie mu možná umožňuje zachovat si autenticitu a upřímnost. Ve své momentkové fotografii si autor po celá desetiletí drží osobitý pohled, navzdory tomu, že tento přístup může být někdy vnímán jako překonaný. Pulicarovy fotografie se neřídí módními trendy, nejsou výsledkem kompromisů ani přizpůsobování se vnějším očekáváním – fotografuje především pro sebe.

Největší část této práce je věnována Galerii 34, kterou od roku 2009 na vlastní náklady Jaroslav Pulicar provozuje ve svém brněnském bytě. Jedinečnost této galerie nespočívá v honosných výstavních prostorách, ale v Pulicarově nadšení, osobním zaujetí, silných sociálních vazbách a v neposlední řadě v kvalitní dramaturgii. Díky těmto faktorům se mu podařilo během let přivést do Galerie 34 řadu významných fotografů a vytvořit prostor, kde se fotografie nejen vystavují, ale kde se fotografií žije. Galerie 34 tak dokazuje, že hodnotná umělecká setkání nemusí probíhat ve velkých institucích, ale mohou se odehrávat i v malých, intimních prostorech, kde vzniká jedinečný dialog mezi autorem a divákem.

Pro doplnění širšího kontextu jsem část práce věnovala neoficiální výstavní činnosti v 70. a 80. letech, které představují klíčovou kapitolu v dějinách česko-slovenského umění. Cílem nebylo detailně zmapovat veškeré aktivity dané doby, ale především poukázat na zásadní význam nezávislé kulturní scény, která tehdy představovala útočiště pro svobodné umělecké vyjádření mimo dosah státní cenzury. Po sametové revoluci v roce 1989 na ně přirozeně navázala celá řada umělců, kteří – navzdory nabyté svobodě – volí formu neoficiálních či alternativních výstav. Tyto formy prezentace se postupně etablovaly jako legitimní a přirozená součást uměleckého provozu. Na tuto tradici navazuje i Jaroslav Pulicar se svou Galerií 34, a to způsobem, který lze považovat za jednu z jejích nejpřímějších a nejautentičtějších současných pokračování.

Seznam použité literatury a zdroje

E-mailová komunikace s Janou Vránovou, 2024.
E-mailová komunikace s Markétou Luskačovou, 2024.
E-mailová komunikace s Mirkem Ambrozem, 2024.
E-mailová komunikace s Kevinem V. Tonem, 2024.
E-mailová komunikace s Barborou Orságovou, 2025.
E-mailová komunikace s Iren Stehli, 2025.
Osobní rozhovor s Jaroslavem Pulicarem 11. 2. 2024 v Brně.
Osobní rozhovor s Jaroslavem Pulicarem 10. 3. 2024 v Brně.
Osobní rozhovor s Jaroslavem Pulicarem 31. 3. 2024 v Brně.
Osobní rozhovor s Jaroslavem Pulicarem 1. 4. 2024 v Brně.
Osobní rozhovor s Jaroslavem Pulicarem 5. 4. 2024 v Brně.
Osobní rozhovor s Jaroslavem Pulicarem 2. 3. 2025 v Brně.
Telefonický rozhovor s Janem Válkou, 2025.
Telefonický rozhovor s Jiřím Pátkem, 2025.
Telefonický rozhovor s Josefem Mouchou, 2025.
Telefonický rozhovor s Karlem Cudlínem, 2025.
Telefonický rozhovor s Miroslavem Myškou, 2025.
Telefonický rozhovor s Lukášem Prokůpkem, 2025.
Telefonický rozhovor s Petrem Hrubešem, 2025.
Telefonický rozhovor s Romanem A. Muselíkem, 2025.

LITERATURA

ALAN, Josef a spol. 2001. *Alternativní kultura. Příběh české společnosti 1945–1989.* Nakladatelství NLN s. r. o., Praha 2001. ISBN 80-7106-449-1.

BARTOŠOVÁ, Michaela, *Městská krajina ve fotografiích Martina Vybírala*. Masarykova univerzita, Brno 2018.

BIRGUS, Vladimír – MLČOCH Jan, *Česká fotografie 20. století*. Nakladatelství Karel Kerlický/KANT, Praha 2010. ISBN 978-80-7437-026-7.

BIRGUS, Vladimír – SCHEUFLER, Pavel, *Česká fotografie v datech 1839–2019*. Nakladatelství Grada Publishing, a.s., Praha 2021. ISBN 978-80-271-0535-9.

BLATNÝ, Milan, *Vojta Dukát Fotograf, vynálezce, myslitel*. Bakalářská teoretická práce, Institut tvůrčí fotografie, Opava 2008.

BUDÍK, Miloš, *Jsem fotograf.* Nakladatelství Muzeum města Brna, Brno 2023. ISBN 978-80-88631-01-9.

CUDLÍN, Karel, *Cudlín: Fotografie / Photographs 1976–2016.* Nakladatelství Torst, Praha 2016. ISBN 978-80-7215-522-4.

CHYTILOVÁ, Barbora, 2010, *Miroslav Tichý: pokus o rekonstrukci autorského typu.* Magisterská diplomová práce, Masarykova univerzita, Brno 2010.

DIAS, Pavel, *DIAS*. Nakladatelství Karolinum, Praha 2015. ISBN 978-80-246-3017-5.

DORŇÁKOVÁ, Anna, *Fotografické dílo Markéty Luskačové*. Bakalářská práce, Univerzita Karlova, Praha 2014.

DUKÁT, Vojta, *A Slice of Time*. Nakladatelství Stroom, Den Haag 2001. ISBN 90-73799-38.

DYTRYCH, Jan. *Fotograf Karel Tůma*. Teoretická diplomová práce, Institut tvůrčí fotografie, Opava 2024.

FOTO, č. 39, 2020. ISBN 1805-3335.

GUŇKOVÁ, Markéta, *Fotografický deník: Bohdan Holomíček – fotograf na cestě*. Teoretická bakalářská práce, Masarykova univerzita, Brno 2010.

HOLLÝ, Michaela, *Miroslav Myška od sázeče fotografem*. Teoretická bakalářská práce, Institut tvůrčí fotografie. Opava 2016.

HOLOMÍČEK, *Bohdan, Holomíček*. Nakladatelství Torst, 1995, Praha. ISBN 80-85639-58-0.

HORÁK, Jiří, *Nymfy a rebelové.* Nakladatelství PositiF, Praha 2024. ISBN 978-8087407-54-7.

HORKÝ, Lukáš, *Malá galerie v České spořitelně v Kladně*. Teoretická diplomová práce, Institut tvůrčí fotografie, Opava 2018.

KADERKOVÁ, Kateřina, *Návraty k romantismu, symbolismu a secesi u brněnské fotografické skupiny Epos*. Bakalářská práce, Masarykova univerzita, Brno 2018.

KERHARTOVÁ, Jana, *Hra hravost a komika ve výtvarném provozu Galerie H*. Disertační práce, Univerzita Karlova, Praha 2017.

KOPŘIVA, Pavel, *Roman A. Muselík raná fotografická tvorba*. Teoretická bakalářská práce, Institut tvůrčí fotografie, Opava 2019.

LANGER, Jan, *Jaroslav Pulicar*. Bakalářská teoretická práce, Institut tvůrčí fotografie, Opava 2007.

LUSKAČOVÁ, Markéta, *To Remember London Street Musicians 1975–1990*. Samonáklad, Praha 2016. ISBN 978-80-270-0241-2.

NGUYENOVÁ, Lucie, *Jiří Foltýn – manipulace fotografie*. Bakalářská práce, Univerzita Tomáše Bati, Zlín 2010.

OTOUPALOVÁ, Drahomíra, *Evžen Sobek – Monografie*. Teoretická diplomová práce, Institut tvůrčí fotografie, Opava 2020.

ÖLVECZKÝ, Tomáš, *Současná brněnská fotografie (2000–2010)*. Bakalářská práce, Institut tvůrčí fotografie, Opava 2010.

PAVLIŠOVÁ, Terezie, *Nezávislá galerijní scéna na venkově*. Bakalářská práce, Masarykova univerzita, Brno 2021.

PAŽOURKOVÁ, Magdaléna, *Brněnská fotografie 1939–1989*. Magisterská diplomová práce, Institut tvůrčí fotografie, Opava 1998.

POLÁČEK, Jakub, *Josef Moucha fotograf, teoretik, kurátor*. Bakalářská práce, Institut tvůrčí fotografie, Opava 2008.

POLÁŠKOVÁ, Nikola, *Fotograf Petr Daniel*. Teoretická bakalářská práce, Institut tvůrčí fotografie, Opava 2015.

POSPĚCH, Tomáš, *Role fotografie. Rozhovory o různé fotografii*. Nakladatelství PositiF, Praha 2019. ISBN 978-80-87407-27-1.

POSPÍŠILOVÁ Hana, *Galerie Drogerie Zlevněné zboží*. Neoficiální prezentace výtvarného umění v 80. letech v Brně. Bakalářská diplomová práce, Masarykova univerzita, Brno 2012.

PULICAR, Jaroslav, *Efemeria*. Nakladatelství Helbich, Brno 2020. ISBN 978-80-7609-011-8.

PULICAR, Jaroslav, *Fotografie*. Nakladatelství Kovalam, Praha 1998. ISBN 80-86222-00-4.

PULICAR, Jaroslav, *Pulicar*. Nakladatelství PositiF, Praha 2020. ISBN 978-80-87407-28-8.

REICHMANN, Vilém, *Vilém Reichmann*. Nakladatelství FOTO MIDA, České Budějovice 1994. ISBN 80-900301-3-0.

SELECKÁ, Katarina, 2021, *Andrej Bán. Reportážný fotograf.* Teoretická bakalárska práca, Institut tvůrčí fotografie, Opava 2021.

SENDLEROVÁ, Zuzana, *Dramaturgie brněnských galerií po roce 1989 s důrazem na činnost soukromých galerií*. Bakalářská práce, Masarykova univerzita, Brno 2010.

SPILKOVÁ, Monika, *Osobnosti brněnské fotografie v hranicích dokumentu*. Diplomová práce, Masarykova univerzita, Brno 2011.

ŠTREIT, Jindřich, *Jindřich Štreit fotografie 1965–2005*. Nakladatelství KANT, Praha 2006. ISBN 80-86970-05-01.

VANČÁT, Pavel, *EPOS* 1967–1980. Nakladatelství Dům umění města Brna, Brno 2016. ISBN 978-80-7009-169-2.

VODRÁŽKA, Mirek, *Výtvarné umění a jeho subverzní role v období normalizace*. Nakladatelství Centrum pro dokumentaci totalitních režimů, Praha 2019. ISBN 978-80-270-5668-2.

ZÍTKOVÁ, Karolína, 2024, *Kevin V. Ton. Fotograf.* Teoretická bakalářská práce, Institut tvůrčí fotografie, Opava 2024.

INTERNETOVÉ ZDROJE

Aktuálně.cz. Dostupné z: https://magazin.aktualne.cz/kultura/jak-sbirat-umeni-karel-tutsch-galerie-hradec-kralove-vystava/r~709b4bfc436d11efb553ac1f6b220ee8/.

Art+. Dostupné z: https://artplus.cz/cs/aukcni-zpravodajstvi/1/hledam-vecne-gesto-ktere-najde-obdiv-i-za-sto-let.

Artlist – Centrum pro současné umění. Dostupné z: https://artlist.cz/umelci/.

Artlist – Centrum pro současné umění. Dostupné z: https://artlist.cz/prostory/galerie-na-bidylku/.

APF. Dostupné z: https://www.asociacefotografu.com/cz/osobnosti-ceske-fotografie/409/jaroslav-pulicar-pulicar.html .

Bratrstvo. Dostupné z: http://www.jiraskovi.cz/cz/pavel/bratrstvo/.

Brněnský deník.cz. Dostupné z: https://brnensky.denik.cz/volny-cas/veznici-na-cejlu-probleskuje-svetlo-a-stin-fotografa-libora-tepleho-20150319.html.

Česká televize. Dostupné z: https://www.ceskatelevize.cz/porady/1097944695-nas-venkov/322294340070001/.

Česká televize. Dostupné z: https://art.ceskatelevize.cz/inside/soucasni-cesti-galeriste-a-investori-do-umeni-jaroslav-pulicar-galerie-34-VKdN9.

Česká televize. Dostupné z: https://art.ceskatelevize.cz/inside/nikam-nepospichat-jen-se-pozorne-divat-fotografie-jaroslava-pulicara-IgTLL.

Česká televize. Dostupné z: https://art.ceskatelevize.cz/inside/fotografove-v-hledacku-tomas-rasl-na-praci-s-negativy-a-jejich-kopirovanim-me-bavi-ta-pomalost-nPZx7.

Česká televize. Dostupné z: https://www.ceskatelevize.cz/porady/1117726718-letem-ceskym-svetem/.

Český rozhlas. Dostupné z: https://brno.rozhlas.cz/kulturni-vyroci-mirka-slamova-6445017.

Český rozhlas. Dostupné z: https://vltava.rozhlas.cz/v-mladi-jsem-verila-ze-fotka-muze-zmenit-zivot-ted-uz-si-nemyslim-rika-8482656.

Český rozhlas. Dostupné z: https://vltava.rozhlas.cz/chtel-si-jen-zaplavat-v-rece-cetnikovi-slibil-ze-se-do-koncentraku-vrati-a-slib-8811550.

ČSFD.cz. Dostupné z: https://www.csfd.cz/tvurce/34218-karel-slach/biografie/.

Czech photo. Dostupné z: (https://www.czechphoto.org/detail-novinky/1699-30/osobnosti-ceske-fotografie-jsou-vyhlaseny/ .

Dafilms.cz. Dostupné z: https://dafilms.cz/program/925-dusan-hanak-retrospective.

Denník N. Dostupné z: https://dennikn.sk/313714/andrej-ban-su-ti-dobri-su-ti-zli/.

Echo24.cz. Dostupné z: https://www.echo24.cz/g/ibt58/fotil-nahe-divky-v-zazracnem-dome-na-hradcanech/4.

Evžen Sobek. Dostupné z: http://www.evzensobek.com.

FDb.cz. Dostupné z: https://www.fdb.cz/lidi-zivotopis-biografie/38531-karel-slach.html.

Foltýn. Dostupné z: http://www.foltyn.cz.

Fotograf gallery. Dostupné z: https://fotografmagazine.cz/magazine/miroslav-tichy/.

Fotograf gallery. Dostupné z: https://fotografmagazine.cz/magazine/milos-spurny-ceskomoravska-vysocina/.

Fotograf gallery. Dostupné z: https://fotografgallery.cz/en/miroslav-machotka/.

Gabriela Kolčavová Photography. Dostupné z: https://gabykolcavova.wixsite.com/english.

Galerie moderního umění v Hradci Králové. Dostupné z: https://www.galeriehk.cz/vystavy/jak-sbirat-umeni/.

Galerie moderního umění v Hradci Králové. Dostupné z: https://www.galeriehk.cz/sbirky/sbirka-karla-tutsche/.

Idnes.cz. Dostupné z: https://www.idnes.cz/brno/zpravy/rostislav-kostal-aranzovana-fotografie-historie-skupina-epos-fotograf-brno.A230727_162502_brno-zpravy_krut.

Idnes.cz. Dostupné z: https://www.idnes.cz/hradec-kralove/zpravy/galerie-moderniho-umeni-tutsch-sbirka-vystava.A210504_150126_hradec-zpravy_tuu.

Internet archive. Dostupné z: https://ia902300.us.archive.org/11/items/towardsocialland00lyon/towardsocialland00lyon_bw.pdf.

Iren Stehli. Dostupné z: https://www.irenstehli.com.

Jan Horáček. Dostupné z: https://horaciusjan.wixsite.com/my-site.

Jan Jindra. Dostupné z: http://www.janjindra.eu.

Jindřich Štreit. Dostupné z: https://www.jindrichstreit.cz/biografie/#.

Joseph Bellows Gallery. Dostupné z: https://www.josephbellows.com/artists/antonin-novy/biography.

Kabinet T. Dostupné z: https://www.kabinett.cz/o-galerii.

Karel Cudlín. Dostupné z: www.cudlin.com.

KvT. Dostupné z: https://kevin-v-ton.com.

Ladislav Drezdowicz. Dostupné z: http://www.drezdowicz.ch.

Leica Gallery Prague. Dostupné z: https://www.lgp.cz/event/jaroslav-pulicar/.

Lensculture. Dostupné z: https://www.lensculture.com/articles/lucia-sekerkova-blahova-vrajitoare.

Libor Fotík. Dostupné z: https://www.liborfojtik.com.

Libor Teplý. Dostupné z: http://www.libor-teply.cz.

Lucia Bláhová. Dostupné z: https://sekerkovalucia.cz.

Lukáš Prokůpek. Dostupné z: https://lukasprokupek.com/.

MMM Špilberk. Dostupné z: https://www.tugendhat.eu/vila-online/badatel/obrazovy-archiv/milos-budik/.

MMM Villa Tugendhat. Dostupné z: https://www.tugendhat.eu/vila-online/badatel/obrazovy-archiv/milos-budik/.

MUNI ARTS. Dostupné z: https://www.phil.muni.cz/aktuality/jaroslav-pulicar-vzdycky-jsem-chtel-fotit-tam-kde-jsem-rad.

Národní divadlo moravskoslezské. Dostupné z: https://www.ndm.cz/cz/stranka/509-vit-simanek-fotografie-2003-2013.

Novinky.cz. Dostupné z: https://www.novinky.cz/clanek/kultura-salon-fotograf-bohdan-holomicek-ztraty-jsou-dulezite-formuji-te-14249.

Pamět národa. Dostupné z: https://www.pametnaroda.cz/cs/machotka-miroslav-20220204-0.

PositiF. Dostupné z: https://www.positif.cz/.

Stream.cz. Dostupné z: https://www.stream.cz/umeni-v-izolaci/posedlost-zivotem-ve-fotkach-iren-stehli-64259361.

Světové kulturní dědictví. Dostupné z: https://www.cultural-heritage.cz/polske-poute/.

Tichý. Dostupné z: http://www.tichyfotograf.cz.

Tišnov. Dostupné z: https://www.tisnov.cz/vystava-cesty-jan-horacek-jaroslav-pulicar/a-1573.

Tom Řechtáček. Dostupné z: https://tom-rechtacek1.webnode.cz.

Tomki Němec. Dostupné z: https://www.tomkinemec.cz.

Univerzita Palackého v Olomouci. Dostupné z: https://www.zurnal.upol.cz/nc/zprava/clanek/o-sovinci-a-o-streitovi-online-z-muzea/.

Q studio. Dostupné z: https://q-studio.cz/2023/10/11/jiri-visek-portretni-fotografie/.

Ústav pro studium totalitních režimů. Dostupné z: https://www.ustrcr.cz/data/pdf/pamet-dejiny/pad1003/064-075. pdf.

Vermouzek. Dostupné z: http://jan.vermouzek.eu.

vvp avu. Dostupné z: https://vvp.avu.cz/app/uploads/2019/02/2018-25-morganova.pdf.

400 ASA. Dostupné z: https://www.400asa.org/?page_id=3903.

AMBROZ, Mirek 73, 124
ARBUS, Diana 92
ARMUTIDISOVÁ, Irena 52
AUBRECHTOVÁ, Pavla 75
BALÁK, Jiří 88
BAŇKA, Pavel 179
BÁN, Andrej 110
BÁRTA, Jaroslav
BARTEK, Vojtěch 54
BÁRTL, Lukáš
BARTOŠ, Michal 127
BARTOŠOVÁ, Michaela 126
BERÁNEK, Jiří 75
BLABOLILOVÁ, Marie 75
BLATNÝ, Milan Fano 119,124
BOŠTÍK, Václav 75
BROM, Gustav 108
BRUNHOFFER, Pavel 74
BŘÍZOVÁ, Jolana 14
BUČINA, Ferdinand 173
BUDÍK, Miloš 144–146
BUXBAUM, Roman 126
CÁGA, Jan 85, 180,182–184
CARTIER-BRESSON, Henri 42,92,133
CIHLÁŘ, Michal 75
CUDLÍN, Karel 23,26,73,83,124,173
ČUMA, Aleš 147
DANIEL, Petr 124–125
DAVIDSON, Bruce 30
DIAS, Pavel 23, 70, 96–97
DREZDOWICZ, Ladislav 148–149
DOKOUPIL, Jiří Georg 75
DORŇÁKOVÁ, Anna 150
DUFEK, Antonín 20–21,42,54,129, 150,156,173
DUKÁT, Vojtěch 20,22–23,26,29,42, 73,83,118–121
DYTRYCH, Jan 104
DVOŘÁKOVÁ, Michaela 62,64–67,78,
EPOS 148–149,156
FÁROVÁ, Anna 74,107,133
FINDEIS, Martin 147
FOJTÍK, Libor 185
FOLTÝN, Jiří 127–128
FRANK, Robert 108
FRIEDLANDER, Lee 30
GABRIEL, Michal 75
GEBAUER, Kurt 75
GLOZAR, Jan 92
GUŇKOVÁ, Markéta 133
HALAS, Miloslav Sonny 106,156
HANÁK, Dušan 164
HANKE, Jiří 54
HAVEL, Václav 83,99,133,151
HAVLOVÁ, Olga 176
HELFERT, Zdeněk 107
HOLLÝ, Michaela 114
HOLOMÍČEK, Bohdan 13,20,23,70,83, 88,124,133,140–143,176
HORÁK, Jiří 148,156,158
HORÁČEK, Jan 23,63,88,150
HORKÝ, Lukáš 54
HORNÍČKOVÁ, Daniela 107
HRUBEŠ, Petr 92
HRUBÝ, Karel Otto 97,114
HŮLA, Jiří 75
HŮLA, Zdeněk 75
CHATRNÝ, Dalibor 108
CHRÁSTEK, František 20
CHUCHMA, Josef 55
INGR, Drahoš 82
JANOUŠEK, Vladimír 75
JANOUŠKOVÁ, Věra 75
JETELOVÁ, Magdaléna 75
JENÍČEK, Jiří 99
JINDRA, Jan 164–165,170–172
JIRÁSEK, Pavel 147
JIRÁSEK, Ondřej 147
JIRÁSEK, Václav 147,179
JURDA, Pavel 63
KACLEROVÁ, Radka 63
KADERKOVÁ, Kateřina 148
KARLÍKOVÁ, Olga
KERHARTOVÁ, Jana 75
KLIMEŠ, Svatopluk 75
KNÍŽÁK, Milan 20
KOKOLIA, Vladimír 75
KOLÁŘ, Viktor 20,23,70
KOLČAVOVÁ, Gabriela 63,114–118
KOLÍBAL, Stanislav 75
KOLMER, Felix 185
KOPŘIVA, Pavel 147
KOŠŤÁL, Rostislav 148
KOŤÁTKOVÁ, Eva 75
KOUDELKA, Josef 14,23,42,63,150
KOVANDA, Jiří 75
KRATINA, Radoslav 75
KREJZEK, Petr 147
KUMERMANN, David 54,57
KUNDERA, Ludvík 108
KVÍČALA, Petr 75
LAMR, Aleš 75
LANG, Dominik 75
LAUSCHMAN, Jan 108
LUSKAČOVÁ, Markéta 23,73,150
LUTTERER, Ivan 107
LYONS, Nathan 30
LYONS, Danny 30
MAHENOVÁ, Karla
MACHOTKA, Miroslav
MALÝ, Jan 107
MANČUŠKA, Ján 75
MARŠÁLEK, František 148
MARVAN, Petr 47–51
MICHALS, Duane 30
MORGANOVÁ, Pavlína 74
MOUCHA, Josef 157,162,163
MOTEJL, Otakar 108
MUCHA, Alfons 92
MUCHA, Jiří 92,95
MUSELÍK, Roman A. 73
MYŠKA, Miroslav 54–55,57,84–85,96, 104–105,114,124,143
NAČERADSKÝ, Jiří 75
NEPILÝ, Ota 151
NEPRAŠ, Karel 75
NĚMEC, Tomki 99
NGUYENOVÁ, Lucia 127
NOVOTNÝ, Miloň 99–103
NOVOTNÁ, Alena 99
NOVÝ, Antonín 92
OUHEL, Ivan 54
OLEŠHOVÁ, Bohuslava 75
ORSÁGOVÁ, Barbora 73
OSLZLÝ, Petr 74
ÖLVECZKÝ, Tomáš 20
PAVLIŠOVÁ, Terezie 73
PAŽOURKOVÁ, Magdaléna 20
PÁTEK, Jiří 72
PENN, Irwin 92
PETROVÁ, Eva 74
PINKAVA, Ivan 179
PLCH, Ladislav 148
POLÁČEK, Jakub 157
POLÁČEK, Jiří 107
POLÁŠKOVÁ, Nikola 124
POSPĚCH, Tomáš 30,45,58,145,165
POSPÍŠIL, Rostislav 76
POSPÍŠILOVÁ, Hana 76
PRAŽÁKOVÁ-KABŮRKOVÁ, Tereza 179
PROKŮPEK, Lukáš 179–180
RASL, Tomáš 173,175
RAY, Man 92
REICHMANN, Vilém, 54,104–105,108,114
REZEK, Petr 74
RIBOUD, Marc 133
ROTREKL, František 14,16
ŘECHTÁČEK, Tom 73,176,178
SAUDEK, Jan 20
SEKERKOVÁ, Lucia 72,145
SELECKÁ, Katarína 110
SCHWARZENBERG, Karel 99
SIKULA, Petr 148
SKÁLA, František 75
SLACH, Karel 157
SLAVÍK, Otakar 75
SLÁMA, Vojtěch V. 63,108
SLÁMOVÁ, Mirka 72,147
SOBEK, Evžen 126–127
SOKOL, Zdeněk 147
SOPKO, Jiří 75
SPURNÁ, Alena 130
SPURNÝ, Miloš 129
STEHLI, Iren 151,154–155
STEKLÍK, Jan 75
SUDEK, Josef 99
SUŠKA, Čestmír 75
SVATOŇ, Drahomír 76
ŠEFR, Igor 54,
ŠIMÁNEK, Dušan 164–165
ŠIMÁNEK, Vít 85,129,131
ŠIMOTOVÁ, Adriena 75
ŠPAŇHEL, Jakub 75
ŠTREIT, Jindřich 74,110–111
TEPLÝ, Libor 119
TEREN, Laco 75
TICHÝ, Miroslav 126
TITLOVÁ, Margita 75
TON, Kevin V. 176,179
TOPOL, Jáchym 74
TUTSCH, Karel 75,76
TUTSCHOVÁ, Lenka 75
TŮMA, Karel 104
VALOCH, Jiří 75
VÁLKA, Jan 73
VESELÝ, Petr 75,114
VODRÁŽKA, Mirek 74
VRÁNOVÁ, Jana 54,72,83,126,150
VERMOUZEK, Jan 132
VÍŠEK, Jiří 108
VYBÍRAL, Martin 126
WEEBER, Bruce 108
WINOGRAND, Garry 30
ZAVADIL, Miroslav 54
ZEMINA, Jaromír 54
ZÍTKOVÁ, Karolína 176
ZOUBEK, Olbram 74

BYTOVÁ GALERIE 34 – VÝPOVĚĎ JAROSLAVA PULICARA

LUCIE HULEJOVÁ-PEŠÁKOVÁ

TEORETICKÁ BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Obor: Tvůrčí fotografie
Vedoucí práce: doc. Mgr. Tomáš Pospěch, Ph.D.
Oponent: MgA. Karel Poneš
Slezská univerzita v Opavě
Filozoficko-přírodovědecká fakulta v Opavě
Institut tvůrčí fotografie, Opava, 2025

Grafická úprava: Monika Kučerová
Jazyková korektura: Ivan Orel
Tisk: Tiskárna Helbich, a.s
Valchařská 36, 614 00 Brno; info@helbich.cz
Brno 2025